SAN-ANTONIO

44

ÎN MENIU: UN CURCAN FRIPT

Editura FORUM

CAPITOLUL I

Cu mâinile încrucişate sub cap, privesc evoluţia unui miting de muşte pe tavan.

Haioase mai sunt şi muştele astea, mai ales când hoinăresc pe alb, parcă ar fi acţionate de un resort. Înaintează cu o viteză sacadată ca nişte doamne bătrâne care traversează strada, oprindu-se brusc pentru a aspira un fir de praf alimentar sau pentru efectuarea figurii cu factorul şi gospodina aplecată să-şi spele rufele! Vă dau un sfat, băieţi: dacă oamenii vă scârbesc din cale afară, uitaţi-vă la muşte ca să mai schimbaţi placa!

Vă vor oferi o foarte frumoasă lecţie de simplicitate, deşi ele merg pe tavan!

Fac o mişcare având ca triplu rezultat: primo, să gonesc o ploşniţă care mărşăluieşte tihnit pe cuvertură; secundo, să-mi dezmorţesc un început de anchiloză a piciorului stâng şi, în fine, terţio, să smulg somierei un vaier sfâşietor.

Patul ăsta de hotel mizerabil îşi încheie o carieră penibilă.

E destul să-i arunci o privire ceva mai apăsată ca să-şi înceapă gemetele. A trecut prin clipe grele, bietul, şi acum visează la un pod dat uitării. De când îşi tot dă reprezentaţia de adio, se simte sfârşit! E plasat într-o cameră mică, pentru cazuri de urgenţă, şi nu mai serveşte decât în orele de vârf; dar, totuşi!

Îl întreb pe Pinaud fără a-mi da osteneala să întorc capul:

– Ce face tipul?

Bătrânul ciclop întârzie cu răspunsul. Sunt pe cale să deschid o listă de subscripţii destinată să-i pună la dispoziţie un sonoton, când articulează cu vocea lui nazală:

– Nimic.

Mă scoate din sărite individul pe care-l supraveghem.

– Are o aptitudine de a nu face nimic vecină cu geniul, nu găseşti?

Pinaud îşi desprinde ochiul sticlos din vizorul ocheanului orientat spre o ruptură din perdea.

– Ce-ai vrea să facă? obiectează el cu acel calm pertinent, care-i constituie forţa...

Explodez.

– La vârsta lui, ce viaţă-i asta să rămâi ferecat aşa...

Sar din patul care lansează un geamăt agonizant şi merg să mă uit la rândul meu prin orificiul mic al lunetei.

Mulţumită acestui instrument optic, dispun de o vedere detaliată a încăperii care ne interesează, de pe partea cealaltă a curţii... Îl descopăr pe omul nostru în mărime naturală. Stă pe marginea divanului cu o ţigară stinsă în colţul gurii. E un tip brunet şi uscăţiv, colţuros ca o catedrală gotică, cu obraji

pe care nu mai are puterea să şi-i radă şi o cămaşă părând să tânjească ori după un înălbitor ori după foarfecele lui Deibler.*şi **

Lângă el, pe jos, o farfurioară plină cu mucuri.

Pinaud îşi răsuceşte o ţigară. Când şi-o pune între buze e gata zdrenţuită.

– Te-ai convins? întreabă el...

Las luneta ca să iau sticla de whisky de pe o imitaţie de şemineu din marmură veritabilă.

O muscă e ocupată să sugă buza butelcii. Muscă de scotch, cum zice unul... O alung, ruşinat că-i iau locul.

– Tragi un gât de tărie, Pinuche?

– Nu, mulţumesc... Prefer vinul; comedia asta îmi dă arsuri!

Asociind fapta cu vorba, scoate din noptieră o sticlă de vin alb din care trage, nu se încurcă.

– Ce meserie, oftează el, încep să-mi amorţească membrele.

– Îţi faci ucenicia pentru neant, bătrâne. Că tu rămâi cu fundul sudat de scaun, e lesne de înţeles... Dar aiuritul ăla de acolo mă intrigă... La vârsta lui nu-i normal!

Au trecut două zile de când îi pândim mişcările, Pinaud şi cu mine, în speranţa că va acţiona în cele din urmă; dar nici pomeneală. Stă ghemuit în vizuina lui ca un leu bătrân, mâncat de molii.

---

* Vedeţi, am simţul conciziunii. (n.a.)

** Deibler – călău francez. (n. tr.)

Pinaud se întoarce la instrumentul optic.

– Şi când te gândeşti că din vârful Turnului Eiffel am dat o sută de franci ca să mă uit aici înăuntru, oftează el.

Mă apucă cheful de glume.

– Amândoi suntem nişte curcani pe cinste, tu şi cu mine! Fraţilor Lissac* nu le rămâne decât să se ţină bine...

– Când eram în armată..., atacă Pinaud, care are întotdeauna o amintire fainâ sub mustaţă, gata să colmateze breşele clipei prezente.

– Trebuie că arătai ca un militar foarte civil!

– Eram observator.

– Şi ce observai, mă rog?

– Mişcările inamicului.

– Din cauza asta Franţa pierde un război din două, măi moacă bătrână!

Ridică din umeri. Sarcasmele mele nu-l mai ating de multă vreme. Pinuche e un resemnat ca patruzeci şi trei de milioane de francezi. Când ai un trecut plin de şuturi în fund, de supe prea reci, de femei prea fierbinţi, de şosete găurite şi de Legiunea de Onoare zadarnic aşteptată, în mod fatal, nu-l prea regreţi. A trecut pe lângă viaţa lui fără s-o vadă, ca boul care nu vede niciodată brazda răsturnată de el.**

---

* Opticieni, autori ai unei cărţi intitulate „Nu mă privi cu gura plină." San-Antonio.

** O imagine puţin originală, recunosc, dar vă rog să mă iertaţi fiindcă tare-mi plac boii. De altfel, sunt nişte animale deseori la modă. Sunt nostalgici de parcă ar fi pierdut ceva de mare preţ. Dar, ceea ce pare să le asigure o perfectă seninătate, e gândul pe care într-o bună zi vor reuşi să-l coacă. Mai ales sub acest aspect Pinaud are psihologia boului. (n.a.)

Ciuful lui de un cenuşiu semidoliu nu-i prea bogat, în schimb e încâlcit. Îşi răsuceşte şuviţele între degete cu un gest infantil, moştenit de pe vremea când era cătană.

– Ştii la ce mă gândesc? fac eu deodată.

Se uită la mine.

– Nu!

– Tu s-ar putea să ai părul complet alb... Ar trebui să-l speli într-o zi, să ne convingem...

O nouă ridicare din umeri, destul de nobilă de data asta. În fond, seamănă cu un bătrân muzicant sărac. Umerii lui te fac să te gândeşti la un portmantou.

Dragul de Pinuche...

Îşi îndreaptă din nou periscopul spre obiectivul nostru.

– Ia vino încoace, şopteşte el.

Mă întorc şi îmi lipesc lampionul de micul orificiu.

– N-ai impresia că-i cam bizar? insistă eminentul meu coleg cu vocea lui numai bună pentru un solo de flaut!

Privirea îi e posomorâtă ca prima pagină din *Le Monde**, dar versată. Într-adevăr, trebuie să fii un curcan consumat** ca să-ţi dai seama că ceva s-a produs în comportamentul individului.

Acum, stă în picioare. Şi-a scos ţigara din gură şi o ţine în mână în atitudinea cuiva care stă la pândă. De altfel, chipul lui crispat, capul uşor înclinat, dovedesc că ascultă ceva anume.

---

* Nu pot vorbi de celelalte, pentru că n-am îndrăznit niciodată să deschid acest onorabil ziar. (n.a.)

** A nu confunda cu consomeul de curcan. (n.a.)

– Ce s-o fi întâmplat, după tine? îl întreb.

Pinaud des Charantes îşi clatină partea superioară a individului său.

Sprâncenele, ca nişte periuţe de dinţi uzate, se îmbină.

– Evident că ascultă, face el.

Iar eu subliniez.

– Aşa-i.

– Dar nu ascultă cum urcă cineva scările, fiindcă – în acest caz – s-ar apropia de uşă.

– Atunci?

Mă dă la o parte şi-şi îndoaie şira. Păcătosul de chiştoc îi atârnă sub mustaţă ca muştarul dintr-un tub.

– Ah! Acum ştiu, rosteşte el după o clipă.

– Ce ştii?

– Uită-te bine la el...

Îmi reiau observarea. Omul e în aceeaşi atitudine. Pare transformat într-o statuie de sare, cum spunea Cérébos*.

Deşi l-am examinat atent, lanterna mea nu se luminează.

– Ai văzut ce anume fixează?

– Nu.

Mă uit la individul supravegheat. E hazliu să te afli în camera asta puchinoasă, cu tapetul îngălbenit, şi să poţi plonja un ochi enorm şi precis într-o încăpere aflată de partea opusă a curţii.

De data asta mă prind. Tot cercetându-l pe tip, n-am dat

* Marcă de sare. (n.tr.)

atenţie obiectelor care-l înconjoară. Ceea ce omul nostru prinveşte astfel e un aparat telefonic mural.

Şi dacă se uită la el cu acea expresie disperată, e pentru că, după mine, aparatul sună.

Luneta măreşte în asemenea măsură, şi e atât de bine reglată, încât pot zări picăturile de sudoare de pe fruntea bărbatului. S-ar putea să fie alergic la telefoane, nu? Ce-i, de ce vă hliziţi, se poate întâmpla!

– Nu prea are chef să răspundă, ce zici?

Clatin din cap.

– Într-adevăr. Dar e groaznic să suporţi soneria unui telefon când nu vrei să răspunzi.

De parcă ar fi vrut să-mi ratifice cuvintele*, tipul îşi băgă degetele în urechi.

Pinaud a luat ocheanul şi se uită la el.

– Pare din ce în ce mai nervos, mă asigură acest demn reprezentant al legii şi al debilităţii mentale. Pariez pe tot ce-ai vrea că azi nu mai rezistă.

– Foarte posibil. În orice caz, nu se va mişca chiar imediat!

„Tare aş vrea ca aceste două zile de claustrare să ne ducă undeva**.

---

* Ceea ce, fără discuţie, e mai convenabil decât să ratifici legea privind noile impozite. (n.a.)

** Doar citind replici ca acestea va putea şi André Roussin*** să înţeleagă că ceea ce ne desparte de Molière nu-s numai cei trei sute de ani. (n.a.)

*** André Roussin (1911-1987) autor dramatic francez. (n.tr.)

Mă întorc la patul care-mi interpretează pe o lăţime de un metru patruzeci melodia amorurilor. Îmi amintesc cum a început cazul... S-a prezentat destul de ciudat.

Hai, treceţi în biroul meu să vă povestesc.

==========

Aţi intrat? Bun, în acest caz căscaţi bine ochii şi nu vă mai daţi lustru pantofilor cu pernele, nu se cuvine.

Aşa... Într-una din zilele săptămânii trecute, un informator ne-a semnalat prezenţa la Paris a unui spion internaţional de temut,* expulzat de trei ori până acum, dar care poposeşte cu insistenţă în Franţa, ca o muscă de miere pe un tablou de Touchagues. De îndată în Servicii s-a declanşat alarma de luptă! Bătrânu, şiret, în loc să dispună arestarea lui Grunt, (Ăsta-i blazonul tipului de care vă vorbesc, cum spun cei mai mulţi producători de filme.) a ordonat să fie filat de un specialist reputat; un amic de-al meu, pe nume Clinchet, care a debutat strălucit în operaţinea Cocu (Încornoratul) pe când era detectiv particular.

În prima zi, nimic interesant în comportamentul lui Grunt. Spionul pare să se fi întors la Paris numai pentru a duce o viaţă veselă. E văzut prin cabaretele de lux, bând şampanie gârlă şi plătind gras noaptea cu vreo cocotă... Sau, consumând purcel de lapte în sos vânătoresc prin restaurante

* Toţi spionii sunt aşa. A ajuns la ei o deformaţie profesională. (n.a.)

cu pretenţii, unde preţul unui tacâm face cât o cină întreagă într-o casă de oameni cinstiţi. Pe scurt, o duce în chiolhanuri (termen care i se potriveşte de minune lui Grunt, fiind turc la origină)... Şi pe urmă, într-o zi, Clinchet asistă la o întâlnire pe malurile Senei între Grunt şi omul pe care-l supraveghem în momentul de faţă, Pinuche şi cu mine.

Discuţia pare aspră, vehementă. După atitudinea omului, Clinchet trage concluzia că nu-i de acord cu spionul. Când cei doi se despart, Clinchet îşi schimbă prada. Îl urmăreşte pe noul venit, crezând că-l va regăsi pe Grunt în acelaşi hotel... Aici, a dat-o în bară, fiindcă Grunt n-a mai trecut pe la hotel, de parcă s-ar fi volatilizat... Cât despre omul urmărit, acesta a bântuit o zi întreagă prin Paris, ca un suflet păcătos. Apoi, spre seară, a intrat într-un imobil şic, cu camere de închiriat şi a luat una pentru o săptămână, sub un nume de împrumut.

Ştim că e vorba de un nume fals, fiindcă verificările întreprinse asupra identităţii de care s-a prevalat sunt absolut negative.*

De când s-a închis în această garsonieră, omul nostru n-a mai scos nasul afară. Cere să i se aducă sandviciuri şi aşteaptă...

Ce? Sau pe cine?

I-am transmis semnalmentele la fişierul central, dar fără

* Dacă şi după o frază ca asta consideraţi că nu sunt academizabil, înseamnă că aţi învăţat să citiţi după cartea de telefon. (n.a.)

rezultat. N-avem încotro şi trebuie să aşteptăm şi noi. Ceva tot se va întâmpla cu siguranţă, pentru că i-e frică... Însuşi faptul că s-a ascuns e o dovadă a spaimei lui. Şi, admiţând că nu se întâmplă nimic, oricum ne rămâne alternativa să-l umflăm pe domnul pentru a-l întreba politicos ce anume i-a şoptit Grunt pe ţeava acustică, nu-i aşa?

O.K., iată-vă puşi în temă şi nu mai protestaţi, tipilor, faceţi şi voi ca mine: număraţi muştele ca să vă treacă timpul.

==========

Aprind o gitană, dar, cum sunt un fumător mediocru, curând o strivesc de tăblia patului.

– Nimic nou? îl întreb pe Pinaud.

– Nimic...

– Stai aşa, mi-a venit o idee...

Îmi îmbrac haina şi ies.

În lungul culoarului mă întâlnesc cu un domn şi o doamnă, care numai ce au urcat cele câteva trepte care duc spre al nouălea cer. El, enorm, sanguin, stânjenit, gâfâind din cauza scării cu pricina! Ea, destul de elegantă, în *snow-boots**, haină din blană de iepure veritabil şi o diademă din celuloid în păr. Genul şic, ce mai tura-vura! Ţinută... Maniere în intimitate... Albastru pe pleoape; mov pe sub nas... O traistă de perle, un fular de doi metri pe spate şi un trotuar de cincisprezece prin faţa hotelului.

* Ghetuţe de zăpadă – limba engleză în original – (n.tr.)

Îmi aruncă un surâs galeş. Acelaşi care l-a decis pe obez să lase două mii de franci şi să urce trei etaje.

– Singurel, Şmecherosule? mă întreabă ea amabilă.

– Da, doamnă, îi răspund gentil...

– Şi unde te duci, Şmecherosule?

– În Pomerania, doamnă, ca toţi şmecheroşii pe care îi cunosc.

Îmi urează drum bun şi cale bătută, plus o seamă de invective şocante, iar eu cobor pe rampă ca să ajung mai repede jos.

Hangiţa e înfiptă în scaunul ei, ca un cactus gros într-o glastră. Are şi ace, dar se foloseşte de ele ca să tricoteze un costumaş pentru pruncul verişoarei cumnatei fiului mai mare al abatelui din parohie.

– Pot să telefonez?

Îmi adresează un surâs semnat Colgate în caractere cu neon.

– Vă rog...

Verific în agenda mea numărul pensiunii de vizavi şi-l sun pe recepţioner. În ajun l-am intervievat între trei ochi (omul fiind chior). E un bătrân înalt şi trist, vorbind din vârful buzelor ca unul care mănâncă anghinare.

– Aici comisarul San-Antonio!

– Foarte bine...

– Spuneţi-mi, omul nostru a fost chemat la telefon, nu-i aşa?

– Exact...

– Cine l-a sunat?

– O voce de bărbat...

– Şi ce nume v-a cerut?

– Mi-a spus că dorea să-i vorbească clientului brunet, cu o cicatrice pe tâmplă şi care a venit fără bagaje...

– Curios... Convorbirea a durat mult?

– Clientul n-a ridicat receptorul... Până la urmă, i-am spus solicitantului că nu răspunde nimeni în cameră şi că, probabil, pasagerul o fi plecat...

– Şi ce-a zis?

– Nimic... A râs... Un râs straniu...

– Bun, mulţumesc...

În clipa în care închid se produce o hodorogeală teribilă pe scări şi Pinaud, care a alunecat pe o treaptă, aterizează pe fund la picioarele mele.

– Repede! Repede! orăcăie el. „Omul" numai ce a ieşit.

==========

Pinuche se ridică şi-şi masează delicat sticla de la ceas.

– Eşti sigur?

– Nici o îndoială! Şi-a tras cu pieptenele prin păr, şi-a îmbrăcat haina şi a ieşit...

Dau năvală în stradă cu colegul pe urmele mele. Nici nu se pune problema să dăm greş... Dacă din întâmplare îl ratăm pe domnul, cunosc eu un anume San-Antonio care va fi gratificat de către superiorul lui ierarhic cu... ieşirea prin fund.

În vreme ce gonesc pe trotuar, îi transmit instrucţiuni reverendului Pinuche.

– Tu te iei după el pe jos; eu iau maşina, aşa vom fi gata pentru orice eventualitate...

Ajunşi la colţul străzii, ne oprim ca să aruncăm un ochi spre intrarea imobilului. Bunul Dumnezeu, care, fără îndoială, n-are azi nimic presant de făcut, e cu noi. Iată-l efectiv pe omul nostru că-şi scoate nasul din vizuină. Am impresia că o să fie teribil de greu să-l urmărim, fiindcă-i înfricoşat ca un negustor de maşini de ocazie vizitat de fisc. Se uită cu atenţie pe *strasse* înainte de a o lua la picior. Din fericire, Pinaud e poliţistul ideal pentru filarea cuiva. În cazuri grave, moaca lui de boşorog face minuni. Cine să-i dea atenţie unui ramolit ca el, îmbrăcat ca vai de lume, murdar ca periferiile Barcelonei şi la fel de împuţit ca un şorici uitat.*

În vreme ce onoratul meu colaborator se ia după vânat, eu mă urc în maşină. Sunt convins că-mi va fi de folos în cazul de faţă; fiindcă, pun pariu pe *Ziua gloriei a sosit***, contra unei nopţi petrecute cu Miss Univers, că tipul cu cicatricea va încerca să-şi piardă urma.

Deocamdată, mă târâi ca un dric... Circulaţia e redusă în acest cartier, ceea ce-mi facilitează filajul de la distanţă. Din când în când mă opresc să le las un avans celor doi.

Tipul o să fie plin de var pe haine de cât s-a frecat de ziduri. Cât despre Pinaud, el merge liniştit, oprindu-se din

* Unii s-ar putea să considere simţul meu de comparaţie exagerat... Acelora le-aş răspunde pertinent şi cu apropouri: „Ei şi?" În unele cazuri trebuie să-i spui pisicii pisică, dar în altele s-ar putea să-i zici şi mâţă. (n.a.)

** Vers din imnul naţional francez. (n.tr.)

timp în timp ca să-şi sufle nasul într-o formidabillă batistă în carouri. Nu cred să-l fi reperat iepurele nostru sau să-i inspire măcar neîncredere...

Mergem pe străzi şi iar mergem... Cum cele de pe aici au sens unic, înconjur câte un grup de clădiri pentru a reveni din sens contrar la următoarea intersecţie.

Ajungem să ieşim pe chei. Aici, fără nici un avertisment,... (în fond, de ce ne-ar fi avertizat?) zuavul nostru opreşte un taxi în căutare de clienţi şi dispare în interiorul vehiculului.

Mişcare clasică.

Pinaud rămâne cu gura căscată. Din fericire, eu prevăzusem manevra. Imediat apăs pedala pentru a depăşi taxiul. Trebuie că v-am mai spus şi în alte opere ale mele, mai puţin eminente ca cea de faţă: cel mai bun mod de a urmări pe cineva este să i-o iei înainte... Nu mă las ajuns de G 7 decât în dreptul podurilor... Apoi, când văd că şoferul are de gând să meargă înainte, accelerez din nou pentru a-l precede.

Prin oglinda retrovizoare, îl zăresc pe tip cu moaca lipită de geamul din spate al maşinii. Bietul de el, ha, ha!

Continuăm să mergem în lungul Senei... Traversăm Alma, piaţa Canada, Concorde... Rulăm prin dreptul Louvreului şi ajungem la Chatelet... Aici, taxiul virează la dreapta şi o ia peste pod.

Să plesneşti nu alta! O să trecem chiar prin faţa sediului poliţiei... Acum, prefer să-i las taxiului iniţiativa operaţiunilor. Mimând indiferenţa, mă las depăşit... Omul cu cicatricea pare liniştit, fiindcă nu se mai uită în spate...

Îngrămădit în colţul vehiculului, se gândeşte la moartea lui Ludovic al XVI-lea, lucru firesc dat fiind faptul că a trecut prin faţa vechii închisori Temple.

Traversăm Cetatea şi ajungem pe Quai des Orfèvres. Taxiul face la dreapta şi iar la dreapta... Intră în curtea principală a Poliţiei Centrale! Am impresia că n-am mai trăit niciodată o surpriză de o asemenea calitate...

Ştiu bine că voi toţi aveţi creiereul atrofiat, dar trebuie să recunoaşteţi cu toate astea că-i cam tare cafeaua! Uite un tip pe care-l supraveghem de două zile cum păzeşti laptele pus la fiert. Nu-l pierdem din ochi şi nu-i pierdem urma... Când îşi părăseşte refugiul, ne simţim inima conectată la înaltă tensiune fiindcă ne închipuim că ne va conduce undeva anume... Şi idiotul ne duce chiar la noi acasă!

Îşi plăteşte taxiul. Maşina descrie un viraj savant şi dispare. Omul cu cicatricea rămâne înfipt în mijlocul curţii, nehotărât... Se uită la acel permanent du-te vino, la maşinile radio, la dubele cu gratii, la inspectorii care pălăvrăgesc, la gardieni şi la alte imagini cutremurătoare... Niciodată nu l-am văzut aşa de bine ca în această lumină blândă de toamnă... Un soare poznaş, gălbui ca târtiţa unei raţe jumulite, clipeşte pe cerul Parisului... E rece şi trist.

Omul pare a fi catalizatorul tristeţii ambiante. Cu mutra lui nebărbierită, cu ochii înfundaţi în orbite, încercănaţi de oboseală şi frică... are ceva patetic. Poartă un costum maro, lustruit în coate, o cămaşă murdară, o vestă tricotată din lână gri... Barba, care-i năpădeşte obrazul, ascunde cicatricea ce-i brăzdează tâmpla. O clipă îmi spun că nu va îndrăzni să

meargă până la capăt... Că o s-o rupă la fugă... Atunci, îmi joc cartea...

Cobor din maşină şi mă apropii de el, decontractat şi foarte binevoitor.

– Căutaţi pe cineva, domnule?

Se uită la mine. Ochii lui au ceva cald, vibrant, care-mi merge drept la inimă. Se agaţă de mine ca un copil de mâna mamei lui, când aceasta îl aduce pentru prima dată la Galeries Lafayette, într-o zi cu expoziţie de vinuri albe.

– Eu...

– Da?

Dumnezeule, îi vine tare greu să scoată o vorbă...

– Aş vrea să văd pe cineva...

Are un accent cântat, foarte mediteranean.

– Pe cine?

– Nu ştiu, un comisar...

– Eu sunt comisar...

Pentru a-l asigura în această privinţă, îi arăt legitimaţia.

– Ah! bine, bun... Da..., îngână el...

Evident, serviciul meu n-are de-a face cu Quai des Orfèvres, dar ce rost ar avea să-i spun aşa ceva băiatului. E prea nehotărât pentru a suporta un transport. Când cineva e gata copt, trebuie să-l culegi *presto*...

Pătrundem în clădire şi-l zăresc pe Meunier, unul dintre colegii mei de la poliţia judiciară.

Mă apropii de el.

– Poţi să-mi împrumuţi biroul tău cinci minute? îi şoptesc. Am un client care trebuie să nască de urgenţă...

– Cât doreşti. Cu atât mai mult cu cât eu o întind...

– Eşti de milioane.

Îl introduc pe numitul client în biroul lui Meunier: o încăpere mică, foarte administrativă, dotată cu o masă de lucru îmbrăcată în piele murdară, un clasor al cărui oblon nu mai vrea să urce şi câteva scaune deprimate.

– Luaţi loc.

Băiatul se aşează. Ai zice că tot ceea ce ar putea întârzia şedinţa, îi convine. A apucat-o pe un drum hotărâtor, dar l-ar vrea fără sfârşit, ca să nu mai ajungă niciodată la destinaţie. Aşa sunt oamenii.*

Îi întind interlocutorului meu pachetul de gitane. O metodă clasică şi totuşi reuşeşte întotdeauna. Tocmai aceste gesturi insignifiante le permit oamenilor să se regăsească trecând peste barierele sociale.**

Îmi pun o ţigară între buze şi aprindem. Apoi, exalând primul fum, rostesc foarte hollywoodian:

– Dă-i drumul, bătrâne, povesteşte-mi care-i baiul. Dar vorbeşte deschis, ca să simplificăm lucrurile...

Îşi apucă ţigara între două degete îngălbenite de nicotină. Apoi, mă priveşte.

– Mă numesc Angelo Diano.

– Italian?

---

* Prindeţi-vă puţin ce pudoare scriitoricească deţin. Plecând de la acest considerent filozofic, aş fi putut să vă servesc un cuplet aprofundat în toată legea... Dar, în loc de asta, îmi continuu imperturbabil naraţiunea! Conştiinţa profesională înainte de toate. Bun, acum urcaţi, vă aştept! (n.a.)

** Apropo de barieră, cât de convenţională ar fi cea denumită socială, un bărbat demn de acest nume nu trebuie să ezite niciodată să sară peste ea, mai ales dacă femeia de pe partea cealaltă merită deplasarea (n.a.)

– *Si.*

Descopăr în ochii lui o licărire bizară. Pare brusc uimit. De ce?

În cele din urmă, mă întreabă:

– N-aţi auzit niciodată vorbindu-se despre mine?

Mă uit la el... Apoi închid ochii pentru a studia acest nume... Angelo Diano. Nu, hotărât, nu-mi spune nimic.

– Niciodată, afirm eu sigur de mine.

– Sunt căutat în Italia... Pentru crimă!

Rămân imperturbabil...

– Acum zece ani, am ucis un om al legii la Firenze, în cursul unei spargeri... Am putut fugi peşte graniţă... Mi-am luat aici un nume fals şi mi-am refăcut viaţa...

Cu mâinile împreunate deasupra pielii răpănoase a biroului, studiez fizionomia omului. Un asasin! Nu mă prea surprinde... În zilele noastre asasinii au mine de oameni cinstiţi!

– Şi?

– Pe când eram în Italia, am lucrat în câteva rânduri pentru un anume Grunt, îl cunoaşteţi?

– Vag, e un spion, nu?

– Da. Pe atunci nu ştiam... Trebuie să vă spun, specialitatea mea consta în spargerea caselor de bani... Eram foarte căutat....

– Aha!... Şi pe urmă?

– În cursul unei efracţii am fost surprins... Nu eram înarmat pentru că nu mă simţeam în stare să ucid! Dar, domnule comisar, în cazuri ca acelea nu mai eşti tu însuţi... Am luat ce mi-a căzut la îndemână şi am lovit...

Cunosc eu istoriile astea. Toate sunt la fel... Nu vor să omoare, dar când le strigă cineva; „Cucu, cine-i acolo?" îi despică tărtăcuţa cu lovituri de vătrai.

– Înţeleg, rostesc eu. Şi, atunci lucrai pentru Grunt?

Încuviinţează.

– Da, într-adevăr.

Încep să văd limpede.

– Bun, continuă!

– Cum v-am zis, domnule comisar, am fugit... Am avut norocul că omorul nu s-a descoperit decât a doua zi seara... Ceea ce mi-a permis să trec graniţa într-un autocar cu turişti... Pe urmă, am stat două luni la Marsilia, după care am venit la Paris... M-am lăsat de ocupaţia mea ticăloasă, practicată în Italia, ca să încep o meserie cinstită... Fapta aceea cumplită, pe care am comis-o, m-a făcut să mi se scârbească de furturi...

Te mai nimereşte şi pocăinţa câteodată. Rar, dar am mai văzut cazuri de acest gen...

– Şi?

– Am cunoscut o femeie tânără... O văduvă foarte drăguţă. Ne-am căsătorit şi am trăit fericit...

Tace, chipul lui e voalat de o incomensurabilă tristeţe.

Îi respect emoţia. Apoi, uşurel, pentru a-i demonstra că un poliţist francez n-are întotdeauna un bulgăre de unt rânced în loc de creier, suspin:

– Ai dus un trai tihnit până în ziua în care Grunt ţi-a luat urma.

Diano se uită la mine cu o atenţie diferită.

– Da.

– Cred că ştiu de ce te-a căutat Grunt...

Nu suflă o vorbă. Dar privirea lui e lungă precum turul Franţei la ciclism.

– Ţi-a cerut ceea ce trebuia să furi în noaptea în care ai ucis un poliţist, nu?

– *Si.*

Asta era... Nici că se putea mai simplu! Cu cât îmi merge mintea mai straşnic, cu atât îmi admir perspicacitatea. Sunt momente când îmi vine să-mi las cu limbă de moarte capul facultăţii de medicină... O să rămână mască ăi cu premiul Nobel studiindu-mi centrala termică! Ia spuneţi, nu vedeţi tărtăcuţa lui San-Antonio expusă în muzeul de ştiinţe naturale între encefalul lui Matusalem şi boaşele lui moş Dupanloup?*

– Şi ce conţinea seiful pe care a trebuit să-l prazi?

– Un plic gros din pânză cu hârtii înăuntru...

– Ce fel de hârtii?

Face un gest cum că habar n-ar avea.

– Nu ştiu... Nişte planuri. N-am înţeles din ele mare lucru...

– Şi ce-ai făcut cu ele?

– Le-am distrus... Mi-a fost frică să nu fie găsite la mine, înţelegeţi, după cele întâmplate....

– Înţeleg... I-ai spus toate astea lui Grunt?

– Vai, desigur...

– Şi nu te-a crezut?

– Nu...

---

* Felix-Antoine-Philibert Dupanloup, evec de Orléans, celebru pentru susţinerea liberalismului bisericii. A fost un membru foarte activ al clerului şi aeronauticii. (n.a.)

Se lasă o clipă de tăcere... Se aude unul urlând în biroul învecinat. Un răufăcător căruia colegii mei îi urează la mulţi ani! Ori mă înşel eu, cum spunea un amic de-al meu căruia i-am pus coarne, ori domnii de alături îi administrează castane glasate.

Diano se uită la mine îngrozit.

– Basta! îi zic, întotdeauna se găsesc oameni care le dau peste bot altora, cu sau fără motiv...

Consider că a sosit momentul să aplic lovitura decisivă moralului interlocutorului meu.

– Ia spune, dragă Angelo Diano, de ce te-ai ascuns două zile în garsoniera áia?

Asta-i apoteoza... Genunchii încep să-i aplaude, ochii îi atârnă pe obraji şi gura i se deschide sub efectul surprizei, ca o scoică sub cel al căldurii.

– Cu... cum de-aţi a... aflat? se bâbâie el.

– Nu pierdem din vedere acţiunile lui Grunt şi nici ale celor pe care zmeul ăsta îi contactează, te prinzi?

Nu, încă nu realizează foarte bine, adevărul e mult prea arzător ca să-l cuprindă în palme. Ceea ce predomină în el, deocamdată, este admiraţia. Îi fac impresia unui supraom. Îi apar într-o lumină triumfală, cu spada justiţiei suverane în mână, în chip de cuţit de trabuce.

Îmi compun vocea mea de poliţist numărul 114, certificată ca fiind de utilitate publică printr-un decret emis în acest sens.

– Vorbeşte!

Scurt, dar imperativ.

– Grunt s-a supărat. Mi-a spus că nu credea să fi dispărut

documentele... Pretinde că le-aş fi vândut... Mă rog, vrea să repar prejudiciul comis, în caz contrar, va da la iveală identitatea mea, pentru a fi arestat şi extrădat...

Ca în Corneille, zău că da!

– Şi în ce fel vrea să-i repari aşa zisul prejudiciu?

Marchează un nou timp de gândire.

– Îmi cere să sparg un alt seif...

Temperamentul transalpin îşi dă arama pe faţă. Diano nu se mai simte timorat şi devine volubil.

– Dar nu pot, domnule comisar... Nu, nu mai vreau asemenea afaceri... Acum sunt un om cinstit... Fie ce-o fi, prefer să-mi ispăşesc greşeala trecută...

Pun pariu pe un deget de şampanie fină, contra unui deget băgat în nas, că a buchirisit *Veghea colibelor de stuf*! Are un vocabular care nu te înşală. „Să-şi ispăşească greşeala trecută!" Aşa ceva l-ar face să saliveze pe domnul Georges Ohnet în persoană.

Diano continuă:

– Când am auzit una ca asta, am zis nu. Atunci mi-a pus în vedere că-mi dă două zile de gândire... Din cauza asta am stat ascuns... Dar a dat peste mine. Mai adineauri m-a cerut la telefon... Am înţeles că n-am ce face împotriva acestui demon! Şi m-am hotărât să vin şi să vă spun tot...

Tace. Gata, se simte uşurat. S-a golit de secretul lui... Mă ridic şi-i pun o mână pe umăr.

– Ai făcut bine, bătrâne... Poate vei fi recompensat pentru loialitatea dumitale şi nu vei fi predat colegilor italieni...

Şi iată-l în plină demonstraţie. Temperamentul lui fierbinte se dezlănţuie în toată splendoarea. Îmi apucă mâna şi mi-o apasă pe pieptul lui cu o fervoare de parcă ar fi fost o relicvă omologată... Degeţelul Sfântului Anton de Padova, de exemplu. Abia reuşesc să mă desprind de el.

– Trebuie să dau un telefon, băiete... Să-l pun în temă pe şeful meu... Ce seif ţi-a cerut să spargi?

– Cel din uzina de avioane...

– Aha...

Trag aparatul aşezat pe birou şi cer numărul Bătrânului. Vocea lui răsună aproape imediat.

– Alo...

– Aici San-Antonio, şefu'... Am noutăţi... Aş putea să vă văd acum?

– Vino!

Asta-i tot. Las telefonul în furcă.

– Hai Diano! Să-ţi cercetăm pasivul!

==========

Bătrânu ar fi fost un preşedinte al Republicii foarte reprezentativ cu calota din piele de popou, strălucitoare ca o degerătură, cu ţinuta lui nobilă, mâinile delicate, de parcă ar solicita să li se ia mulajul, şi costumele admirabil croite.

Stă cu braţele încrucişate, ceea ce-i pune în valoare manşetele scrobite, ai căror butoni de aur, foarte clasici, strălucesc la fel ca şi chelia.

Privirea lui, de un albastru-candid, îl fixează cu intensitate pe italianul îngrămădit în fotoliu. Bătrânu nu-i prea sensibil la aspectul uman al problemei. Pentru el, oamenii sunt înainte de toate funcţii, roluri şi pioni... Îi manevrează cum ar mişca piesele pe o tablă de şah... Îi deplasează, îi organizează, îi manipulează... Puţin îi pasă lui de ce ar putea ei gândi... Mai mult: ignoră faptul că toată lumea are o inimă şi un creier. Tras într-o parte, observ scena. Parcă aş fi la cinema, e captivant.

– Grunt nu ţi-a dat amănunte despre uzina pe care vrea s-o prade?

– Nu. Mi-a spus doar că-i una de avioane...

Glasul lui Diano este estompat ca o lanternă. Băiatul e profund impresionat de clasa interlocutorului său.

– Când trebuie să te contacteze?

– Azi... Fiindcă a zis că-mi dă două zile...

– Unde?

– N-a precizat.

– Cum te-a contactat prima dată?

– Am primit o telegramă semnată: „Amicul tău din Florenţa". Îmi fixa întâlnire pe cheiul Mégisserie...

Bătrânu se întoarce să ia loc la biroul lui. Apucă un toc din marmură şi începe să deseneze păsări exotice pe o foaie de hârtie cu antetul poliţiei. De fiecare dată desenează păsări. Am impresia că-şi lichidează astfel un complex, el care e aşa de lipsit de pene ca mapa de pe birou.

– Domnule Diano, rosteşte după ce a pus pinteni coroiaţi unui vultur malgaş, cred că ne-ai putea fi util...

Broscarul dârdâie în scaunul lui.

– Te vei întoarce la dumneata acasă, continuă Bătrânu. Diano se lichefiază...

– Să mă întorc acasă, Madonna!

– Da... Vei aştepta urmarea evenimentelor. Dacă Grunt te contactează şi te întreabă cum se explică fuga dumitale, spune-i adevărul: respectiv, că ţi-a fost frică... Va înţelege foarte bine situaţia şi nu-ţi va purta pică. Să-i accepţi propunerea, mă urmăreşti?

Incapabil să scoată un sunet, iatlianul dă încet din cap.

Bătrânu rătăceşte iar cu privirea peste păsările lui... Adaugă un al treilea ochi unui bengali suedez*, care n-ar fi avut nevoie de atâţia şi, satisfăcut, îşi ridică bărbia de intelectual bine hrănit.

– Vei face tot ce-ţi va cere Grunt, reia el.

– Dar, behăie celălalt...

Bătrânu îi retează protestele cu gest august.

– Dacă-ţi cere să spargi seiful, ai s-o faci... Îi vei înmâna prada... Mă urmăreşti?

– Da, domnule...

– Să nu mai încerci să fugi, să te ascunzi... Noi vom fi prezenţi, în umbră, şi-ţi vom acorda protecţia, să fii convins... Nu-ţi cer decât un singur lucru. Când îţi va comunica despre ce uzină e vorba, va trebui să ne aduci la cunoştinţă...

---

* Pasăre mică, asemănătoare vrabiei, care trăieşte în regiunile calde ale Africii, Arabiei şi Indiei (n.tr.)

– Cum? se informează Diano care îşi vine în fire încet-încet.

Bătrânu se întoarce spre mine.

– Ai vreo idee, San-Antonio?

Reflectez o clipă. Turbocompresoarele mele funcţionează admirabil şi am găsit rapid soluţia.

– Pe strada Chaptal, fac eu, e un restaurant *La Sfântul Marcu*... După ce afli, du-te acolo să iei masa. Dar mai înainte de a te aşeza, să-ţi speli mâinile. Chiuvetele sunt separate de bucătărie printr-un zid care nu ajunge până la plafon. Scrii adresa uzinei pe o bucăţică de hârtie şi arunci mesajul peste zid. Patroana e o bună prietenă de-a mea şi am s-o pun în temă... Ai priceput?

– Da, *bene*.

– Cât ai să zăboveşti acolo, să-i guşti tocana de iepure, e cea mai bună din Paris!

Bătrânu apasă pe un clopoţel. Un uşier îşi face apariţia.

– Domnul să fie condus în apropiere de casa lui cu o furgonetă a poliţiei...

Uşierul se înclină. Îl aşteaptă pe Diano. Bătrânu îl salută foarte rigid. Eu, mai popular, îi strâng mâna.

– Pe curând, Diano... Şi să nu-ţi fie frică, totul se va termina cu bine...

Pleacă reconfortat. Pun pariu pe un borcănaş de vaselină, contra unui disc al lui Tino Rossi, că-i doreşte poliţiei franceze tot binele de pe lume.

Abia a apucat să se închidă uşa grea, insonorizantă, în urma omului nostru că Bătrânu a şi ridicat telefonul interior.

– Alo, Bérurier? Ia-te după urmele tipului care va fi transportat acum de o furgonetă. Poţi să-ţi alegi pe cine vrei ca ajutor, dar să nu-l mi-l pierdeţi din ochi nici un moment, ai înţeles?

Închide fără a-i lăsa timp Grasului nici măcar să rostească un *amen*. Are fruntea plisată ca fusta unei fetiţe de pension.

– Ce părere ai de toată povestea asta, San-Antonio?

Sunt categoric. De altfel, cu Bătrânu trebuie să te prefaci că eşti, chiar dacă tare ai mai avea chef s-o dai cotită...

– Tipul ăsta ne trage pe sfoară, şefu'...

Tresare. Ochiul stâng i se închide pentru inventar şi uite-l că începe să-şi tragă de manşete.

– De ce?

– Nu mi-a căzut bine telefonul primit de el pe când era în garsoniera mobilată...

– Explică-te, mormăie Yul Brynner-ul poliţiei.

– Sigur că da... Diano era într-o garsonieră mobilată, prevăzută cu telefon. Când a fost chemat, n-a răspuns... De ce? Ar fi putut fi foarte bine direcţia hotelului care să-l sune pentru o problemă de serviciu... Cu atât mai mult cu cât Diano utilizase telefonul pentru a-şi comanda mâncare... De data asta s-a ferit să ridice receptorul... Şi totuşi, ştia că fusese chemat din exterior. Mi-a spus textual următoarele: „Adineaori, El m-a cerut la telefon"...

Mă opresc. Bătrânu nu pare convins.

– Nu-i edificator, face el... Când a plecat, cel de la recepţie ar fi putut să-i spună că a fost sunat din exterior...

Clatin din cap.

– Nu, şefu'. Înainte să-l aduc aici în birou, am mai telefonat o dată la hotel. Nici măcar nu l-au zărit când a plecat.

– Ce interes ar fi avut omul ăsta să vină şi să ne declare că-i un asasin căutat de poliţia italiană?

– Rămâne de văzut...

– Precizează-ţi ideea...

– Mă întreb dacă nu cumva Grunt şi echipa lui pun la cale o lovitură. Spionul şi-a dat seama că e filat; nu uitaţi că dacă Clinchet e un specialist în materie, Grunt e un maestru... A vrut să-şi mascheze intenţiile, ca să ne conducă pe o pistă falsă. Dovada? Planul lui a şi început să intre în execuţie, pentru că Clinchet s-a luat după urmele lui Diano... Nu găsiţi bizar faptul că Grunt a dispărut exact de atunci? Eu da!

Văd bine, după expresia lui constipată, că-i derutat de raţionamentul meu, taica peladă.*

Până la urmă, ridică din umeri.

– Zarurile sunt aruncate, San-Antonio!

Asta era! Facem uz de vechile formule clasice, primite de-a gata: clişee!

„Zarurile sunt aruncate!" Numai de n-ar fi aruncate prea departe!

Pariez pe o cvintă de treflă, contra unei cvinte de tuse că mai înainte de a ne despărţi va mai emite un ultim adevăr, de primă mărime.

---

* Maladie care se manifestă prin căderea părului. (n.tr.)

Nu ratează el ocazia.

– Viitorul ne va confirma dacă ai avut dreptate!

Ca şi cum viitorul are obiceiul să se ţină de asemenea confidenţe!

Plec. Aceste două zile de imobilism într-un hotel păduchios mi-au provocat numai gânduri negre. Simt nevoia să mă regăsesc *at home*!

CAPITOLUL II

Sunt zile în care norocul e plecat să-şi fiarbă un ou. Degeaba îl chemi în cuvinte tandre, o face pe surdul.

Astăzi, de altfel, *France Soir* e categoric în privinţa horoscopului meu: noi ăştia, din primul decan al cancerului, suntem numai buni să contractăm o ciumă. Nimic nu ne merge ca lumea.

Perturbaţii în afaceri, sentimente lasă-mă să te las, o vizită care nu-ţi va face plăcere şi, pentru cei ce nu vor fi cu ochii în patru, pancreasul îşi poate face de cap...

• Pe scurt, nu-i tocmai un blazon pentru mari cruciade! Lei şi aur pe un fond azuriu!

Da, cel mai bine e să mă întorc acasă, să mă dezmierde Félicie, scumpa mea mămică! Toţi bărbaţii, mai ales cei puternici, simt nevoia să se cocoloşească din când în când la sânul matern, pentru a-şi încălzi inima. Iar când *their mather* a căpătat un bilet pentru infinit ei sunt cei cu adevărat înţărcaţi, bărbaţii. Nu mai au de ce să se agaţe... Şi atunci, devin

răi. Se declanşează în ei urlete purulente, care fermentează... Un foc se stinge mocnit împrăştiind un fum înecăcios. Copilăria, vedeţi dumneavoastră, e un rău de care nu te vindeci niciodată. Ne numim bărbaţi, dar în realitate nu suntem decât nişte băieţei bosumflaţi, pricepeţi?*

==========

Ajuns acasă, observ că *France Soir* n-a minţit. Vizita neplăcută anunţată e aici şi mă aşteaptă. A căpătat moaca de dovleac a vărului Hector. De multă vreme n-a mai dat pe la noi să ne calce pe nervi, nesuferitul!

Când intru în sufragerie, îl găsesc proţăpit în fotoliul favorit al Féliciei, cu un aer mai arţăgos ca niciodată, de parcă am fi noi de vină că are un cap să stingă candelabre, nu alta. S-a pus la patru ace, adică şi-a sos din dulapul cu molii costumul negru, care-l face să semene cu un văduv cronic. Poartă o cravată fitilenzis, gri cu negru, care-ţi trezeşte instincte asasine, iar cărareà de pe mijloc, de creştin democrat, i-a reuşit de minune.

Gura fără buze se crispează într-un surâs...

– Bună, Antoine, rosteşte el de parcă ne-am afla într-un confesional, mereu eşti în întârziere după câte văd?

– Mereu, îi răspund jovial. Deşi funcţionar, dragă

* Dacă nu pricepeţi, înseamnă că aţi devenit poate bărbaţi de-adevăratelea! Nu-i nici un rău în asta, trebuie făcut orice ca să poţi schimba lumea. (n.a.)

Hector, n-am şansa să muncesc la fel ca tine într-un minister, unde cei care pleacă mai devreme se întâlnesc pe scări cu cei sosiţi în întârziere.

Râneşte.

– Foarte nostim!

Apare Félicie, aducând castronul aburind cu supă:

– Cremă de ciuperci! ne anunţă ea.

Îmi lansează o privire disperată. Ştie că nu-l pot suferi pe vărul Hector şi mereu se teme să nu sară scântei între noi doi.

– Aşadar, Totor, atac eu pus pe rele, ca pentru a-i justifica temerile mamei, după câte văd, ţi-ai început hibernarea?...

Înghite cu noduri lingura cu supă.

– Poftim?

– Păi, miroşi a naftalină, ceea ce înseamnă că ţi-ai pus ţoalele de vreme rea...

Şi uite aşa, continuăm să ne aruncăm săgeţi pe deasupra mesei, în vreme ce mâncăm. Ăsta-i sportul nostru de societate. Seamănă cu un ping-pong, mai puţin solicitant.

– Tot nu te gândeşti că ar fi cazul să te însori? mă întreabă pinguinul ăsta jerpelit... Bineînţeles, preferi să frecventezi femei uşoare... E mai distractiv.

Săracul de el! E sinistru ca o pădure incendiată. De ce oare anumite fiinţe încearcă o plăcere deosebită să fie veninoase? Ei, mi-aţi putea spune, grămadă de creaturi stupide? Ai zice că distilarea veninului îi hrăneşte. Sunt urâcioşi aşa cum altora le place să se îndoape. La ei a ajuns ca un fel de funcţie naturală.

– Chestiune de temperament, Hector, îi răspund... Nu toată lumea poate avea, ca tine, un carnet plin de absenţe la Rasurel!

I-a sărit brusc proteza de pe şine. Abia are timp s-o împingă în gură cu vârful limgurii.

– Antoine! clămpăne el, asemenea orori de faţă cu mama ta!

Îi surâd drăgălaş. Mă rog, atât de drăgălaş cât sunt în stare.

– Nu te impacienta, Totor, mami nu-i dintr-alea excesiv de pudice. Dacă tu eşti abonat la buletinul parohial trebuie acum...

Ca Ludovic al XVI-lea pe eşafod, nu-mi mai termin fraza. Soneria telefonului răsună, stridentă. Félicie păleşte. Ştie ea bine că, atunci când sunt acasă şi se aude clopoţind, nu voi mai rămâne multă vreme.

– Vrei să răspund eu? mă întreabă cu glasul ei mic, îngrijorat.

– Nu, nici vorbă.

O las cu Hector şi cu crema de ciuperci. Telefonul se află în hol. Ridic şi-mi răsună în timpan un strănut.

– Hai noroc, fac eu în loc de alo!

– M-am căptuşit cu un guturai groaznic, mă avertizează vocea lui Bérurier.

Ca să-şi dovedească spusele, procedează la suflatul nasului, ceea ce seamănă cu ambreiajul defectuos al unei rable de maşini.

– De asta m-ai sunat, caltaboşule? Nu mai există farmacii în cartierul în care te afli?

– Dacă-ţi închipui că mai am eu timp să mă doftoricesc... Te sun în legătură cu tipul nostru...

– Ce s-a mai întâmplat?

– Spargerea e pentru seara asta....

– Ce?

– Ascultă ce-ţi zic... M-am ţinut după el cum s-a prevăzut. Tipul stă pe lângă piaţa Voltaire, fostă Léon-Blum...*

– Invers!

– Ce zici?

– Înainte se chema Voltaire şi acum e Léon Blum, evoluăm, trebuie să înţelegem!

– Ascultă, San-Antonilă, nu-i momentul să te ţii de bancuri, crede-mă!

Venind din partea cuiva mai curând înclinat spre vinul roşu şi şolticării, această intervenţie mă readuce la seriozitatea în vigoare în cadrul poliţiei.**

– Te ascult...

– Deci, l-am urmărit pe omul nostru până la el acasă şi aici m-am pus pe aşteptat... După o vreme, uite că iese o tipesă din imobil... Durdulie, drăguţică... Te prinzi care-i genul? Poate cam prea mare-n tender, dar...

– Iartă-mă, Grasule, dar dacă intenţionezi să-mi dai frisoane, nu-i cazul să te osteneşti... mâine am întâlnire cu Brigitte Bardot!

---

* Léon Blum (1872-1950) – om politic francez, membru al partidului socialist (n.tr.)

** Nu, nimic! (n.a.)

Béru slobozeşte un râs pe care s-ar cuveni să-l controleze, fiind periculos timpanelor fragile.

– Deci, reia el, tipesa se îndreaptă spre mine...

– Chiar aşa?

– Da. Îmi zice: „Eu sunt nevasta lui Diano..." Noroc că m-am prins că băiatul era broscar, fiindcă nimeni nu mi-a zis cum îl cheamă...

– Şi?

– Soţul meu vă anunţă că e pentru seara asta... La Uzinele Vergament din Boulogne...

Cuvintele astea mi se învârtesc în cap precum căluşeii dintr-un bâlci.

– L-ai anunţat pe Bătrânu?

– Nu... Mi-a fost frică să nu mă ia la trei-păzeşte...

– De ce, mă rog, te-ar fi luat la trei-păzeşte?

– Păi, ce zici, nu-i prea grozav că m-am lăsat reperat din capul locului, nu? Am făcut o prostie pe când îl urmăream pe tip... S-a oprit să-şi cumpere ziarul.... Nu l-am văzut şi am rupt-o la fugă, crezând că l-am pierdut...

– Şi te-a zărit?

– Dovada...

– Într-un fel, poate că-i mai bine...

– Crezi?

Vocea lui butucănoasă e plină de speranţă.

– De unde telefonezi, Béru?

– Dintr-o cârciumioară care-i vizavi de el...

– Neisprăvitule! Şi dacă o şterge între timp?

– Nici un pericol, telefonul e pe tejghea, şi de aici îi văd intrarea!

– Ai o maşină la dispoziţie?

– Nu.

– Am să ţi-l trimit pe Charvieux cu un DS... Să fiţi cu ochii în patru, mă auzi? Să nu-l scăpaţi...

– Drept cine mă iei? se indignează Bérurier.

– Drept ceea ce eşti, Grasule; ştiu că nu-i plăcut pentru tine, dar ce să-i faci, adevărul are obligaţiile lui penibile...

Întrerup contactul, dar fără a pune receptorul în furcă, fiindcă trebuie să telefonez de urgenţă.*

Pentru că lucrurile par să se precipite, trebuie să mă precipit şi eu**.

Cu totul excepţional, Bătrânu nu-i la el... Mi se răspunde că-i într-o conferinţă cu ministrul. Mă abţin să-l deranjez; dacă i-ar părăsi cabinetul acestuia din urmă, chiar şi pentru o clipă, la întoarcere s-ar putea să nu-l mai găsească, miniştrii fiind nişte persoane responsabile de acte reversibile, care răstoarnă şi ranversează cu o măiestrie menită să uluiască lumea întreagă.

Îl sun pe Charvieux... E un băiat bun, venit de la Moravuri, plin de daruri, lucru cert. Încă nu se ştie care ar fi astea, dar esenţialul e că le are.

Îl iniţiez ce trebuie să facă.

---

* Cum spunea unul dintre cei mai iluştri confraţi ai mei. (n.a.)

** În text: dare-dare, (ceea ce înseamnă repede, urgent) aluzie la numele autorului: Frédéric DARD. (n.tr.)

– Întâlneşte-te cu Bérurier şi filaţi-l amândoi pe individ... vreau maximum de discreţie. E foarte posibil şi chiar probabil ca şi alţii să-l urmărească. Mai ales pe aceşti alţii trebuie să-i observaţi atent, m-ai înţeles?

– Înţeles, şefu'.

– Valea! Acum dă-mi-l pe Pinuche...

– E la cafeneaua de vizavi...

– Atunci, când pleci, spune-i să-mi dea imediat un telefon la mine acasă, ai băgat la cap?

– Contaţi pe mine.

Mă întorc în sufragerie.

– O duduiţă, presupun? face vărul Hector cu un zâmbet care l-ar fi speriat pe Iuda.

– Da, îi spun. Una nostimă, cu mustăţi şi pantofi cu placheuri, cum îţi plac ţie!

Mă întorc spre Félicie.

– Adu fritpura, mami, trebuie să plec peste câteva minute.

Nu comentează, dar o simt decepţionată. Iar va rămâne singură. Singură cu soiul ăsta de abces indecis, care-i vărul Hector. Imbecilul îi va propune o partidă de dame, în mod sigur, după desert.... Şi mama va accepta, deşi jocul o plictiseşte. Ca să nu ne contrarieze rubedenia. E o fiinţă devotată, Félicie, n-ai s-o schimbi cât e veacul.

Întotdeauna gata să-şi strice duminica cu paralitica de alături sau să spele picioarele murdare ale nevoiaşilor.

În clipa în care destup sticla de Bordeaux, sună iar telefonul...

– Eşti foarte căutat, după câte văd, reia Buffalo Bile*! Femeile te apreciază!

– Pentru că fac livrările la domiciliu, subliniez eu, şi asigur tura de noapte. E destul să apese pe un buton al jartierei şi iată-mă-s!

Mă ridic în clipa în care Félicie strigă din hol:

– Antoine, e domnul Pinaud!

Numai mami îi spune „domnul" acestei epave.

Mă duc să vorbesc cu vajnicul meu subordonat. După voce îmi dau seama că a dat pe gât cam multe păhărele de vin roşu. Are un glas subţiratic de eunuc, căruia nu i-au mai crescut organele ablaţionate. Cunosc eu vocea asta tristă, care porneşte din adâncul inimii. Pot să pariez pe o scufă de noapte, contra unui cap alături de scufă, că tocmai îşi povestea viaţa altui beţiv.

– Mi-ai trimis vorbă să... începe el.

– Ştiu ce vorbă ţi-am trimis. Dacă nu eşti beat turtă, Pinaud, deschide-ţi bine urechile...

– Ce mai sunt şi insinuările astea! bolboroseşte el...

– N-o mai face pe tata mare cu obârşie nobilă! Deşi ai jucat teatru în tinereţile tale, acum ai altă meserie.

„Ia urgent o maşină şi vino la mine în Saint-Claud!"

– Mă inviţi să cinez?

---

* Aţi remarcat ortografia lui Bile? Nu întâmplător am pus un e mut în locul celui de-al doilea „l", faptul caracterizează personajul. Dacă aş fi vrut într-adevăr să fac un joc de cuvinte, aş fi procedat altfel. Numai că nu merită să ratezi un premiu Goncourt pentru o nimica toată. (n.a.)

– Cu îngerii, iubitule...

– Să ştii că n-am mâncat nimic...

– Félicie o să-ţi pregătească un sandvici... N-ai s-o faci acum pe gastronomul ultragiat, sper!

Exală un suspin care aduce cu semnele prevestitoare ale musonului.

– Am venit, articulează draga relicvă.

Efectiv, un sfert de oră mai târziu, silueta lui plăpândă apare pe cărarea grădinii.

Intră cu pălăria în mână, o stalactită de gălbenuş în mustaţă, privirea atonă, nasul povârnit, părul pudrat cu mătreaţă argintie; încorsetat într-un costum închiriat de la o sperietoare... Se înclină dinaintea Féliciei, rostind salamalecuri, ceea ce-i desprinde proteza superioară.

Ca om de lume ce se află, o culege de pe mochetă şi o bagă în buzunar.

– V-am pregătit o gustare, îl informează Félicie, sensibilă la bunele maniere ale colegului meu.

Pinuche face fasoane, protestează, înhaţă sandviciul formidabil şi-l îndeasă într-un buzunar interior al vestonului, cu promisiunea că-l va mânca într-un viitor apropiat. Aflând că vărul Hector e şef de birou în ministerul muncii, în perspectivă, îl întreabă, ca într-o doară, care ar fi formalităţile de îndeplinit pentru a fi decorat cu laurii academici. Pinaud e genul veleitar... visează tot ce poate fi modest sau subaltern: lauri, un scuter, un bilet de favoare la Folies-Bergère, o pensie convenabilă şi, poate, purgatoriul...

Îi iau cu mine, pe Pinaud şi sandviciul lui.

– Mergem, moşule?

– Vai, Antoine, protestează Félicie...

– Vedeţi cum mă tratează? face Pinuche înveselit... Dar îl cunosc eu, haide... Ştiu că mă iubeşte!

– Nu te iubesc, te ador, Pinaud... îmi înfrumuseţezi viaţa ca bibeloul de ipsos care cântă la mandolină pe bufetul Henric al II-lea din sufrageria ta...

După ce a salutat auditoriul restrâns, îl propulsez în noaptea umedă.

– Încotro? se informează el simplu.

– La muncă...

– Iar!

– Da.

Vine după mine şontâc-şontâc până la garaj.

– La vârsta mea, bombăne el, aş merita totuşi puţină odihnă!

– Răbdare, îl încurajez... În curând vei avea parte de odihnă eternă... Apropo, ce-ai prefera: gherghine sau crizanteme?

==========

Ajungem repede la uzina Vergament. E destul de mică pentru o fabrică de avioane. Dacă m-aş referi la un articol citit cu câtva timp în urmă într-un ziar tehnic, aici se studiază prototipuri foarte futuriste. Clădirile, înconjurate de un zid înalt, se ridică pe malul Senei, în locul unui fost studio.

Pinuche, pe care l-am pus la curent cu evenimentele în timpul drumului, e foarte deprimant.

– Îţi dai bine seama că-i o afacere aiuristică, e de părere el... Din două una: ori Diano e sincer, şi în acest caz echipa lui Grunt e prea isteaţă ca să nu-şi dea seama că suntem pe faţă... Ori, aşa cum crezi tu, ni se întinde o capcană, iar faptul că noi mergem orbeşte înainte nu poate decât să-i satisfacă pe adversari...

Toate astea mi le-a turnat pe nerăsuflate şi, când a tăcut, e pe punctul să-l lovească asfixia.

Meditez, cum spune un tânăr poet, dintre amicii mei*, asupra acestor cuvinte pline de cel mai perfect bun simţ.

Are dreptate, bătrânul. Ne aventurăm pe un teren alunecos. Şi eu sunt intim convins că, într-un fel sau altul, spionii ştiu că noi am fost informaţi. *Or, faptul pare să le convină! Ciudată situaţie! Urmăriţi-mi raţionamentul, dacă sunteţi în stare! N-avem nici o îndoială că ei s-ar îndoi! Dar nu avem absolut nici o altă conduită de urmat, în afara celei pe care ei o aşteaptă de la noi!* Vă prindeţi? Nu! Văd după mutrele voastre constipate, băieţi, că aţi pierdut firul! Figurile voastre seamănă cu un cartier sinistrat. V-aţi uitat porţia de fosfor? Trebuie să mâncaţi peşte, puişorilor... Ştiu prea bine că în stadiul în care vă aflaţi nu mai există nici o şansă de vindecare, dar ce vă costă să încercaţi?...

Oprim maşina pe marginea cheiului, într-o zonă de umbră datorată copacilor... De unde ne aflăm, e lesne să

* În realitate, el spune: Mă editez pe cont propriu. (n.a.)

supraveghem intrarea uzinei. E singura poartă. Peste tot zidurile au deasupra ori sârmă ghimpată ori electrificată, ceea ce ar face escaladarea imposibilă în ambele cazuri.

– Ascultă, îi spun lui Pinuchet. Ca măsură de prevedere, postează-te în colţul celălalt al clădirilor... Astfel vom ţine sub privirea noastră de linx întregul perimetru al uzinei.

Nu-mi răspunde nimic. Îi trag una cu cotul peste braţ... Începe să ţipe!

– Au! au!

– Ce urli, doar nu te-am omorât?

– M-ai făcut să-mi muşc bărbia?

– Ce tot vorbeşti?

– Tocmai îmi puneam proteza ca să mănânc sandviciul. Pun pariu că-mi curge sânge! Ia uită-te!

Îl liniştesc.

– Cu tensiunea ta, ca să ajungi să storci o picătură ar trebui să te taie omul în două, şi nici atunci! Hai, *go*!

Coboară din maşină bodogănind.

Cum e gata să dispară, îl strig.

– Hei, fosilo! în afară de un sandvici, mai ai vreo armă asupra ta?

– Da, revolverul, de ce?

– S-ar putea să prindă bine când mergi într-un picnic...

Se topeşte în beznă, ceea ce pentru el nu constituie o performanţă, dat diind faptul că întreaga lui fiinţă are ceva nocturn.

Rămân singurel în spatele volanului. O privire aruncată pe ceas mă informează că-i zece şi douăzeci. Cum trebuia să

se facă zece şi douăzeci dintr-un moment în altul, n-am încotro şi aştept răbdător trecerea timpului şi urmarea evenimentelor.

Impacientarea îmi roade capul până la rădăcină.

Nimic nu-i mai dificil de înşelat ca timpul. Îţi poţi înşela fără prea mare bătaie de cap: nevasta, semenii, cel mai bun prieten (asta se face mai uşor ca toate); poţi să te înşeli pe tine însuţi (mai ales dacă nu eşti genul tău), dar timpul nu se lasă înşelat fără a se burzului. Protestează numărând secundele... Ah! secundele, ce grozăvie! Perfide ca un furnicar! Par scurte când telefonezi la Londra, dar când aştepţi în beznă, îţi dai seama că-i nevoie de şaizeci ca să faci un minut. Or, în zilele noastre, câte nu faci într-un minut... Ce mă roade mai mult în perioadele de imobilism, e gândul la câte lucruri pozitive aş putea face în acest timp care zboară şi pe care eu îl irosesc... Uite, de pildă, şi pentru a vă putea face o idee precisă asupra acestui aspect: într-o secundă aş putea să-mi deschid pantalonii (care au fermoar); în zece secunde aş citi prima pagină din France-Soir; în trei minute aş fi capabil să fierb un ou; într-o oră, o damă nu m-ar mai putea da uitării; în două mi-aş spăla maşina şi în trei, aş face de două ori înconjurul pământului*.

Îmi opresc brusc socotelile... Un taxi a stopat la câţiva metri de mine. Coboară cineva: Diano.

* Totuşi cu condiţia să fiu cometă! Cum spun gurile rele! (n.a.)

În lumina abundentă* a eclerajului axial, îl recunosc cu uşurinţă. E îmbrăcat într-un costum negru, cămaşă neagră şi espadrile în aceeaşi nuanţă. Ţine în mână o valijoară de culoare închisă. Fără îndoială, strictul necesar**. Înăuntru are trusa de unelte, care nu-i deloc superflua în situaţia de faţă.

Merge prudent, uitându-se la dreapta şi la stânga, ca pentru a se convinge că nu-i lăsat de izbelişte. Pasărea asta detestă să iasă la plimbare neînsoţită de bonă. Pentru o spargere, nu se deplasează decât în compania părinţilor.

Nu mă vede, nu vede pe nimeni şi se decide să-şi facă trebuşoara, ca un băiat mare ce-i. Îl zăresc apropiindu-se de poarta principală şi scotocind în încuietoare cu o cheie care trebuie că-i cea bună, fiindcă reuşeşte s-o deschidă în mai scurt timp decât le-ar trebui unor şansonişti, pe care-i cunosc, să-şi probeze lipsa de talent. Diano dispare, poarta se închide...

Bun, iată-ne: el în mijlocul curţii şi noi în mijlocul problemei. Alte imagini care s-ar potrivi situaţiei: zarurile sunt aruncate, jocurile sunt făcute, fie ce-o fi, etc.

Mă uit în jur cu ochiul meu care nu iartă. Presupun că Bérurier şi Charvieux sunt prin preajmă. În orice caz au procedat ca nişte şopârle***, fiindcă nu-i zăresc.

---

* De ce „abundentă" m-aţi întrebat? Fie. Dar staţi aşa, de ce nu? (n.a.)
** Culmea autocontrolului nu-i oare să te cenzurezi pe tine însuţi? (n.a.)
*** Ceea e-i un fel de a vorbi, natural. (n.a.)

Să mai aşteptăm. De data asta nerăbdarea mea atinge suspansul. Un om e pe cale să spargă seifurile aflate sub protecţia Apărării Teritoriale şi noi îl lăsăm de capul lui, primul punct bizar. Acest om îşi riscă pielea, fiindcă, mai mult ca sigur, uzina e păzită, şi noi îl lăsăm în pace, al doilea punct excentric. Dacă-i reuşeşte isprava, îşi va preda fructul tâlhăriei unor spioni, care l-au pus la treabă, şi noi nu ne amestecăm, al treilea punct insolit... Şi toate astea, în speranţa că vom pune mâna pe toată reţeaua! Vă daţi seama de viteza vântului? Nu ne trebuie mult pentru a da greş... I-am putea angaja pe toţi internaţionalii din echipa Franţei ca să ne administreze şuturi în fund până ce n-or mai putea ridica piciorul, iar noi sta pe scaun.

Pe cuvântul meu, pulsul mi-a luat-o razna. Iar inima îl imită... Şi încă nu-i nimic! Cum zicea vechiul meu camarad de regiment, Henri de la Tour d'Auvergne, viconte de Turenne*, care avea, mai ales pe vremea lui Mazarin**, un spirit de frondă: „Tremuri, hoitule, dar dacă ai şti unde te duc, ai dârdâi şi mai dihai".

Fiindcă acum se va întâmpla ceva. O simt!

O ştiu! Fiinţa mea e avertizată de apropierea bâlciului, cum sunt avertizate animalele de iminenţa unui cataclism... Aş vrea să pot înşuruba în bolta cerului un piron cât toate zilele şi să suspend de el timpul. N-am procedat bine când

* Viconţii serioşi fac prietenii serioase! (n.a.)

** Jules Mazarin (1602-1661) – prelat şi om de stat francez, de origine italiană (n.tr.)

am lăsat să se făptuiască treaba asta murdară... Aş da jumătate din economiile voastre, plus zece la sută pentru servicii, dacă mi-ar fi permis să fac calea întoarsă... Poate că în loc să-i fi dat drumul lui Diano, cu toate onorurile militare, ar fi trebuit să-l bag la pârnaie, ca sa mă conving dacă nu cumva ar fi avut ceva interesant să-mi mărturisească pentru a publica în fruntea coloanei a cincea.

În fine, acum e prea târziu!

Mă scutur de gânduri... Ce naiba, sunt un om de acţiune, da ori ba! Iar dacă sunt cotat la Bursă, o să vă spună damele!

==========

Se scurge o oră, picătură cu picătură, în noaptea rece. Toamna îşi anină eşarfele de brumă pe crengile copacilor precoce desfrunziţi*. O pereche de agenţi ciclişti trec înfofoliţi cu fulare tricotate de neveste. Ceea ce probează că, dacă o rândunică nu face primăvară, nici două nu-s în stare.

Cei doi fârtaţi cu pedale se pierd în depărtări lichide (pe biciclete). Cheiul redevine aparent pustiu. Nici un zgomot, nici un sunet, viaţa pare stinsă, deşi uneori se mai aude un vaier melancolic... Cel al vântului hoinar printre ramurile din care seva s-a retras fără adresă.

Mă încearcă o îndoială: oare echipa Bérurier-Charvieux

* Această frază lamartiniană vă demonstrează că mă pot lansa în toate genurile literare. (n.a.)

o fi aici? Cheiul pare complet pustiu... Ce-i drept, în privinţa disimulării, ei ştiu multe, ca un tratat de energie siderurgică şi utilizările ei pentru maşinile de măcinat cafea ale viitorului.

De asemeni, nici urmă de indivizii care trag sforile, respectiv de Grunt şi coechipierii lui discreţi. Am impresia că toată lumea s-a deghizat într-un curent de aer sau în cameleon în tot circul ăsta!

Când limba mare a ceasului meu şi-a împlinit revoluţia pe cadran, poarta uzinei se deschide şi omul meu îşi face apariţia. E mai furtiv ca o amintire deocheată şi grăbeşte spre partea întunecată a cheiului cu capul între umeri... Merge repede, totuşi fără să fugă... Parcă i-ar fi frică... Da, nici o îndoială, e terorizat... Îi dau un avans, şi demarez lent.

Rulez pe trotuarul de pământ pentru a rămâne la adăpostul copacilor... La câţiva metri de mine, silueta italianului se ţine în umbră. Din când în când, traversează o zonă de lumină palidă şi-i zăresc aburii alburii ai respiraţiei... Parcurgem astfel vreo cincizeci de metri... Deşi motorul maşinii mele e silenţios, face totuşi un oarecare zgomot perceptibil pentru auzul încordat al lui Dîano. Dar broscarul nu ştie dacă-i urmărit de o maşină prietenă sau de una duşmană...

Brusc, se cambrează. În umbră, în faţa lui e staţionat un alt automobil cu farurile stinse... Şovăie o clipă şi se trage într-o parte ca să poată trece. Am recunoscut maşina dintr-un foc: e DS-ul de serviciu. Înăuntru disting vag două siluete... Bérurier şi Charvieux. Sunt mai campioni decât îmi închipuiam. Ca să se oprească la cincizeci de metri de mine fără să-i observ, trebuie să fie talentaţi nu glumă!

Trec prin dreptul lor şi le fac un semn discret prin portieră. Băieţii înţeleg şi demarează în trombă... Îl depăşesc pe Diano şi gonesc pe cheiul pustiu pentru a repera dacă drumul e liber... Aşa e mai bine.

Noi continuăm să înaintăm, Diano şi cu mine... Acum merge la trap, cu valijoara sub braţ... Fir-ar al naibii, de ce i-o fi aşa de frică? Ştie bine că poliţiştii sunt prezenţi... atunci? De ce se teme? De ceilalţi?

Deodată, când traversează o porţiune luminată, un fulger sfâşie noaptea*. O detonaţie foarte slabă punctează acest fulger şi Diano se împiedică de parcă i-ar fi scăpat piciorul de pe bordura trotuarului.

Opresc maşina şi ies afară fluierând din degete... Mă apropii de corpul neînsufleţit. Diano a primit un glonţ drept în cap... Calota i-a fost spulberată şi figura lui nu-i tocmai prezentabilă... Zace mort ca un fileu de hering.

Mă ridic în momentul în care soseşte în viteză maşina celor doi cascadori ai mei.

Coboară Bérurier. O pulpană a cămăşii îi iese pe deasupra pantalonilor, iar pălăria scâlcită îi dă aerul unei sperietori în vacanţă.

– Drace, l-au ucis! strigă el cu acea voce puternică şi groasă, datorită căreia a primit propuneri de la Opera Scala din Milano.

– Împuşcătura a venit dinspre Sena, arunc eu... La

* Nimic nu se sfâşie mai uşor ca noaptea. (n.a.)

balustradă... Charvieux, aleargă până la pod ca să cercetezi malul...

Ascultându-mi doar curajul, îmi scot din teacă revolverul P 38 şi gonesc în direcţia scării care duce spre Sena...

La o bună distanţă de mine, se profilează o umbră... Această umbră o ia drept spre apă. Criminalul intenţionează să-şi curme zilele, o dată ticăloşia împlinită?

Nu... Mă prind eu de şmecheria domnului... Ştia că Diano era urmărit şi şi-a pregătit o ieşire de salvare excelentă... Într-adevăr, o barcă pneumatică e acostată la mal. Sare înăuntrul ei şi porneşte motorul cu o promptitudine care ar face gloria casei Johnson, dacă ea l-ar fi fabricat.

Îmi ridic pistolul, dar ambarcaţia dansează pe valuri şi zigzaghează... Cele trei gloanţe distribuite nu fac decât să ridice mici gheizere albe pe suprafaţa fluviului, care scaldă malurile bătrânului Lutèce*, iar acum le udă pe cele ale Parisului. Barca se îndepărtează. Printr-un noroc fenomenal pentru mine şi un ghinion catastrofal pentru asasin, ambarcaţia se îndreaptă spre podul unde se află Charvieux...

Ştiu ce are să se întâmple. Charvieux deţine trei medalii de bronz şi patru de caramel galvanizat câştigate la concursurile de tir cu pistolul. S-ar putea angaja la metrou pentru a perfora biletele cu focuri de armă dacă poliţia ar ajunge în şomaj într-o bună zi – ceea ce pare cam greu de crezut...

---

* Lutèce – fosta capitală Parisii, al cărei amplasament corespunde cu centrul Parisului de azi. (n.tr.)

Când barca pneumatică ajunge între cele două arcade ale podului, răsună două împuşcături. O văd descriind o curbă largă şi apoi sfărâmându-se de flancul unui şlep la ancoră... Şi pe urmă, nimic...

Mă întorc pe chei în galop. S-a şi adunat lume. Ştiţi cum e, oamenilor le place sângele nu numai sub formă de cârnat la grătar. De cum apare pe undeva ceva carne moartă, dau fuga, capetele astea de condor! Simt nevoia de sânge. Cu cât curge mai abundent, cu atât se regalează mai straşnic... Îi excită; circul nu-i mai satisface, vor să vadă explodând, sfâşiindu-se, dislocându-se, dezintegrându-se sub ochii lor... N-au decât o dorinţă, să asiste la fabricarea pateului de om... Le-ar conveni să fie comis-cârnăţari în acest caz! Tocană de conţopist! Prăjiturele de notar! Copane de campion pane! Pateu de om gras! Şi, delicatesa delicateselor, festinul regesc, ospăţul suprem: măruntaie de vecin cu mirodenii!

Mă dezgustă aceşti necrofagi, aceşti scatologi! Trebuie să vezi cum dau din coate dinaintea rămăşiţelor unui semen... Şi emit vorbe de duh la adresa acelui nenorocit!

Se cred isteţi fiindcă ei sunt vii, vampiri în papuci! E singura ocazie când se simt şi ei mai puţin stupizi.

Béru împinge hienele ajutat de Pinaud, adus la faţa locului de acest episod al războiului de secesiune.

Apuc valijoara lui Diano. Înăuntru se află drăgălaşele scule de spărgător. Pentru unul care s-a lăsat chipurile de meserie, nu-i rău deloc... Toate astea nu aveau cum să-i servească broscarului la reparatul deşteptătoarelor!

În afara ustensilelor, nu mai găsesc nimic... Încep să scotocesc prin buzunarele mortului... Nimic! Ce vrea să însemne asta? Deci, n-a subtilizat nimic? Oh! treburile merg din ce în ce mai bine!

Iată că apare şi poliţia, apoi o ambulanţă... Le dau instrucţiuni domnilor şi plec după Charvieux, pe malul Senei, dincolo de pod.

Şi aici s-a adunat lume... Grosul îl formează marinarii. Au făcut roată în jurul celui de-al doilea cadavru, ud leoarcă, pe care l-au împins pe pavajul malului. Mă uit... Ce surpriză: amicul Grunt!

Charvieux, puţin cam palid, îl priveşte de la distanţă.

– Poate n-ar fi trebuit să-l omor? mă întreabă el... Când v-am văzut trăgând, am crezut că...

Ridic din umeri.

– Basta! bine-ai făcut. Oricum, tot n-ar fi vorbit...

Charvieux se bâlbâie:

– E pentru prima oară că... că omor un om, domnule comisar...

Înţeleg prin ce trece. Ştiu, pentru că şi eu am trăit asemenea momente, care-ţi fac o impresie cumplită. Atâta vreme cât exersezi pe ţinte de carton, merge! Eşti mândru nevoie mare că ai ochit în inimă. Dar când ţinta e vie, nu mai e acelaşi lucru.

– Nu te mai amărî, bătrâne... Tipul ăsta avea mai multe şanse s-o mierlească din pricina unui glonţ, decât de oreion. Şi pe urmă, numai ce a ucis un om, ce zici!

Reconfortându-l sumar pe Charvieux, cotrobăi şi în buzunarele spionului. Aşa cum trebuia să mă aştept, nu găsesc nici un document, doar bani...

Mă ridic perplex... Vedeţi că aveam dreptate să mă tem de ceva?... O bătălie scurtă, un război care n-a durat decât patru minute...

Acum tot cartierul a ieşit în stradă... Şmecheri care se distrează cu gagicuţe în cămaşă de noapte. Parcă am fi la o chermesă galantă! Toate muieruştele astea în pijama sau în stindarde înstelate cu valize diplomatice sub ochi, guri decolorate, piele sulfuroasă şi boarfe americane, făcând salturi de la joasă altitudine. Ciudat de tentante, damele, când se trezesc brusc din somn, cu feţele încă lucind de pomezi demachiante! Îţi vine să o rupi la fugă şi să te înscrii în infanteria marină bretonă! Sub preşedinţia de onoare a lui André Clavette!

Cum zicea unul dintre prietenii mei din Rennes: ţin mult la el fiindcă e afurisit*.

Scot un răcnet şi pun pe goană aceşti musafiri nocturni.

– Hai, la culcare, doamnelor şi domnilor, reprezentaţia a luat sfârşit... Urmarea, mâine dimineaţă în ziarul preferat...

Cum sunt ridicaţi cei întinşi pe spate, lumea se întoarce pe la case. Teribilă mai e şi idioţia vieţii... Unii vor face dragoste înainte de a adormi... Din această trezire bruscă se vor naşte fiinţe! Pe voi nu vă îngrozeşte această imensă ma-

* De acord, e din Vermont, ceea ce nu înseamnă că toată lumea are de unde să ştie. (n.a.)

laxare de indivizi?... Nu, desigur, sunteţi liniştiţi în spatele prostiei care vă caracterizează; în intelectul vostru e plăcut... Aer condiţionat, confort modern, apă curentă! Când încercaţi să gândiţi, în dovleacul vostru se produce un zgomot de parcă aţi ronţăi arahide!

– Ei, şi acum ce facem? mă întreabă Bérurier...

Nasul lui e mai enorm, mai vânăt ca niciodată. Pute a grevă la salubritate şi un obraz e mai umflat ca celălalt.

– Ai o falcă gravidă, Grasule, observ eu... Ori mesteci tabac?

Începe prin a strănuta, ceea ce-mi face impresia că joc în al cincilea rol principal din *Bourrasque* (vijelie)...

– Un început de abces, îmi explică el.

– Un început! Vrei să zici un sfârşit de abces! Toată viaţă ta a fost un apostolat în slujba abceselor. Ăstuia de acum i-ai dat forma cea mai vehementă şi voluminoasă...

Se uită la mine cu aerul incredul al unui bou care asistă la o coridă.

Ochii lui mă şfichiuie. Privirea îi e mai lipicioasă ca o bomboană caramel.

– Cum de mai poţi să baţi câmpii într-un moment ca ăsta! oftează el.

– Un fel de autoapărare... Bun, flăcăi, hai, în noaptea asta o să avem de furcă... Vă promit o distracţie de calitate...

– Unde mergem? mă întreabă Béru.

– La uzina Vergament.

– Acuma?

– Ştii cum se zice? Vitejii nu-s tocmiţi cu ora, şi cu atât mai mult păcătoşi de soiul tău!

CAPITOLUL III

Paznicul uzinei stă în pragul porţii şi priveşte cu un interes nedisimulat la halimaua din drum. Tontălăul ăsta habar n-are că nu de mult a primit o vizită.

Dau buzna peste el.

– Poliţia!

– N-am văzut nimic, se apără hoţomanul...

Cunoşti genul ăsta de imbecili? O fac pe muţii. Frica de răspundere, ce vreţi! Melodia cunoscută...

– Nu-ţi vorbesc de atentatul care s-a produs pe chei, ci de furtul din uzină, căruia i-aţi căzut victimă!

Domnului paznic îi lipseşte oxigenul. Ar rebui să-i suflăm pe găuri, făcându-i mişcări cu braţele.

– Ce anume?

– Furtul...

– Glumiţi?

– Mi se întâmplă uneori, dar acum, nu... Dă-ne drumul să intrăm...

Şi uite că netotul de supraveghetor se mai şi înfurie. E un tip hepatic cu ulcer piloric... La vreo cincizeci de ani, cu înclinaţii spre vinul de butuc în general şi pentru cel de Capitants, în particular... Şi o privire care cere biletul pasagerilor în compania cărora călătoreşte, fără a fi controlor.

– Imposibil, domnilor! Aici e o întreprindere care lucrează pentru Apărarea Naţională!

– Puţin îmi pasă, îi răspund eu foarte amabil. Că munciţi pentru Apărarea Naţională sau pentru apărarea dreptului de afişaj, pentru mine-i tot un drac... Vreau să văd seiful...

– Se află în biroul personal al domnului director şi n-am cheia!

– Pun pariu că uşa e deschisă...

Îmi ridică din umeri.

– Domnilor, sunt obligat să-i aduc la cunoştinţă domnului director...

– Ei bine! Adu-i la cunoştinţă!

Ne introduce în iurta lui de lângă poartă. E un post care cuprinde două încăperi.

În prima se află accesoriile indispensabile serviciului său, respectiv: o masă, două scaune, un litru de vin roşu şi o talie de cărţi... Plus o lanternă electrică şi ultimul număr din *Chasseur Francais*. Pe o măsuţă se află un telefon.

Formează numărul fără să ne piardă de sub privirea lui grea ca un sac de nisip.

Pinaud şi Bérurier trag cu ochiul la kilul de vin roşu... Mă uit urât la ei şi renunţă la proiectele care le străluceau în pupile.

– Alo! Aş putea vorbi cu domnul Montfort? rosteşte supraveghetorul.

Trebuie că i-a răspuns vreo bonă care-i face greutăţi. Gardianul adaugă, important:

– Anunţaţi-l cu orice preţ, Maheu la telefon, de la uzină... Poliţia e aici...

Aşteptăm puţin. Bérurier strănută aşa dé tare că se între-deschide fereastra. În sfârşit, directorul soseşte la capătul celălalt al firului. Gardianul se lansează în explicaţii încâlcite. Indivizii ăştia nu-s în stare niciodată să relateze faptele cele mai simple. Se încurcă în detalii inutile... Agasat, îi smulg receptorul de la urechea lui dreaptă.

– Alo! Aici comisarul San-Antonio, de la serviciile speciale... Bună seara, domnule director... Îmi pare rău, dar trebuie să veniţi numaidecât aici. Am toate motivele să cred că aţi fost prădat.

Tipul scoate un strigăt exclamativ şi-mi spune că vine. Închid.

Mutra ingrată a lui Maheu exprimă un dispreţ cordial.

– Prădat! bodogăne el... Nu s-ar fi ştiut!... Suntem doi gardieni care facem rondul din oră în oră!

Promt, îi pun întrebarea;

– Unde-i, domnule, colegul dumitale?

– Îşi face rondul...

– Şi pe ce dată revine?

Parcă i s-ar fi perturbat hormonii masculini.

– Ce-i drept, face el înnorat ca un cer de noiembrie, ar fi trebuit să se întoarcă...

– Cât timp a trecut de când a plecat?

– Cam o jumătate de oră...

Reflectez ca o oglindă cu trei feţe.

– Acum o oră, amândoi eraţi aici?

– Da...

– Cum se face că nu l-aţi văzut pe omul care a intrat?

– N-a intrat nimeni!

Manierele lui de spărgător de farfurii încep să mă calce pe bătături.

– Ascultă, Toma Necredinciosul, dacă eu îţi zic că a intrat cineva, înseamnă că ştiu ce zic; ştiu fiindcă l-am văzut... La plecare, el a fost cel împuşcat... Nu pari prost de felul dumitale... În toiul nopţii e împuşcat un om în faţa uzinei şi dumitale ţi se pare aproape normal; nu vrei să admiţi că întreprinderea a fost prădată!

Acest mic discurs metodic îi impune.

– Eu n-am auzit nimic... Când se deschide poarta pe timp de noapte se declanşează semnalul de alarmă.

Îmi arată un sistem de avertizare şi-l văd pălind. Mutra lui plată seamănă mai întâi cu o lună, apoi cu o tartă cu frişcă. Şi pe mine mă apucă un chef nebun să iau la bătut frişca asta.

– Sistemul e deconectat!... se bâlbâie gardianul.

– Deci, vezi că treaba nu-i în ordine.

– Dar l-am conectat chiar eu...

– Să reluăm problema; acum o oră, erai în încăperea asta împreună cu colegul dumitale. Dacă înţeleg bine privind cărţile, făceaţi o belotă, nu?

– Păi, da... Până-i venea lui rândul să-şi facă rondul...

– Dumneata unde stăteai?

Îmi arată scaunul aflat cu spatele la uşă.

– Acolo!

– Exact cum am presupus şi eu...

– Ce-aţi presupus? întreabă gardianul de noapte.

– Ar dura prea mult să-ţi explic...

Mă întorc spre cei doi colegi ai mei, care n-au mai scos nici o vorbuliţă, ceea ce mi se pare insolit după cum îi cunosc eu pe aceşti domni.

Mă prind care-i cauza mutismului lor. Au reuşit să captureze pe furiş litrul de vin roşu şi, într-un colţ al încăperii, îi fac de petrecanie.

Afară răsună un claxon. Moş Maheu îşi încheie tunica uniformei.

– A sosit dom' director, mă previne el, galopând să deschidă.

==========

Montfort – imediat îţi dai seama – e un tip din înalta societate. Realizez faptul după Jaguarul lui, după pardesiu, dar mai ales după chelie.

Fiindcă o calviţie este întotdeauna elocventă. După aspectul ei, textura, geografia, importanţa, întreţinerea, incidenţa, periferia, ştii dacă chelul e un om din popor sau din lumea bună. Există mii de calviţii... Totale, modeste, ipocrite,

intelectuale, clericale, anticlericale, calviţii hidrocefalice şi brahicefalice, lunguieţe, circulare, teutone, calviţii ca măciulia balustradei, à la americaines, mongole, ca târtiţa găinii, ca o pensulă uzată, ca o scăfârlie neutră, ca scăfârlia altora, ca un cap de viţel (cu loţiune de oţet)... Ca să nu mai vorbim de calviţia à la Grock, precum căpăţâna de zahăr, ca un supozitor, ca un ananas... Şi nici de calviţia ca un bec (model Wonder) sau de calviţia în formă de acordeon (realizare Robert Schuman – tipul care se pricepe la muzică)... Trec cu vederea altele mai straşnice, cum îi place să spună cu vocea ei şăgalnică baroana Tuchelingue du Prose; nu nepoata generalului Lavert-Jovent, nu: cea care avea tatuat un ceasbrăţară pe coapsa dreaptă*.

Orice s-ar spune, chelia lui Monfort e gen Jockey-Club, adică e semnată Défossé, ca Saint-Germain. S-ar mai putea spune (printre altele, ca să folosesc limbajul ciobanilor) că-i îngrijită, rasă, tunsă şi frizată, sulfatată, sulfamidată, lustruită, vopsită, periată, parfumată, antiderapantă, vulcanizată, marmorizată, bălţată, polizată... cojiţele sunt scărpinate, pistruii frecaţi; pe scurt, e o chelie întâia; una de elită. Trebuie să ai printre strămoşi mai multe generaţii de cruciaţi, muschetari, prelaţi, concubine regale (Avariata e prea frumoasă!), amirali, contraamirali şi imbecili**, pentru a atinge asemenea perfecţiune în arta de a avea cupola defrişată!

---

* Păcat că nu mi-am păstrat ciornele după modelul mătuşii Sévigné, nu-i aşa? Dintr-un foc, aş fi încurcat-o şi eu! (n.a.)

** Iertaţi-mă când fac pleonasme! (n.a.)

Mă cântăreşte, mă apreciază şi-mi întinde mâna numai ce scoasă din mănuşă.

– Ce se petrece aici, domnule comisar?

– Sunt îndreptăţit să cred că s-a încercat spargerea seifului dumneavoastră.

Se întoarce spre gardian. Tipului i-a căm căzut nasul. E ca o pernă răvăşită (ia loc pe Maheu şi să stăm de vorbă!).

– Ce-ai de spus, Maheu? face Montfort-la-Morille.

– Eu nu înţeleg nimic, dom' director... Semnalul de alarmă a fost deconectat...

– Unde-i Bourgès?

– Îşi face rondul...

De ce oare un cântecel naiv, o horă de copii îmi gâdilă trompele lui Eustache: „Peste munţi şi peste văi trece o căruţă şi din toate fetele tu eşti mai drăguţă..."

– Vreţi să mă urmaţi în biroul meu, domnule comisar?

Asta şi aşteptam!

Iată-ne plecaţi în caravană, Montfort, cei doi colaboratori ai mei şi fiul unic al Féliciei.

Străbatem o curte mare, plină de materiale cu forme bizaroide. Apoi, intrăm într-o clădire destul de mare, populată cu maşini unelte, a căror utilitate îmi pare de netăgăduit, dar imprecisă... În fine, ajungem la birouri... Concepţie modernă, sticlă de sus până jos, pe alocuri difuzând lumina...

Parcurgem culoare marţiene, cu mobile futuriste... Te-ai crede într-o farfurie zburătoare. O nouă serie de culoare. Apoi, Montfort îşi scoate din buzunar cheia de care nu va

avea nevoie să se folosească, fiindcă uşa biroului său e incomplet închisă.

– Dumnezeule! strigă el, şarjând cu chelia înainte în camera tapetată în piele de zebu*.

Aleargă, ca unul care a suferit cu succes periculoasa ablaţiune a splinei, până la un imens seif mural. Uşa acestuia stă căscată... Şi Montfort face la fel. Pinaud, epuizat de pripeţiile din timpul nopţii şi căruia îi pasă de uzina prădată ca de primul lui dinte cariat, se prăvăleşte într-un fotoliu pivotant, ca un pescăruş ostenit pe un recif.

– Au furat planurile, urlă chelia distinsă...

Bun, e momentul să intre în joc valorosul comisar San-Antonio.

– Ce planuri, domnule director?

– Cele de la Alizé 3...

– Cred că vă daţi seama că nu ştiu nimic despre Alizéul în chestiune... Dar, după mine, presupun că-i vorba de o maşinărie hapciu-hapciu**.

Pun întrebări clasice, aproape de rutină, pentru că orice anchetă trebuie să aibă un început.

– Cine avea acces la acest seif?

– Doi dintre inginerii mei şi eu... Lipsesc adesea şi cei doi ingineri, de care vă vorbesc, posedă combinaţia cifrului pentru că au nevoie de planuri pentru dirijarea lucrărilor.

---

* Bovină din ţările tropicale cu o cocoaşă de grăsime pe greabăn. (n.tr.)

** Hapciu-hapciu: locuţiune intraductibilă în limba franceză. La origine nu se pronunţă, ci se strănută. Ca urmare a descoperirii aspirinei şi-a făcut apariţia în vorbirea curentă. (n.a.)

– Cine sunt aceştia?

– Domnii Conseil şi Bolemieux...

– Adresa lor?

Mi le comunică şi Bérurier notează pe un carnet oferit graţios de o firmă de băuturi aperitive.

– Bolemieux e în concediu, vă atrag atenţia, declară directorul.

– De multă vreme?

– De două zile... A asigurat permanenţa pe timpul verii...

– Presupun că aveţi copiile planurilor.

– Bineînţeles, sunt depuse într-o bancă. Dar dispariţia acestor documente e o catastrofă pentru ţara noastră, cu atât mai mult cu cât nu s-au furat numai planurile, ci şi macheta, modelul mic al prototipului... Or, această machetă ne este esenţială! Nu vreau să intru în detalii tehnice, domnule comisar, dar interesul prezentat de acest nou model de avion rezidă, în principal, în posibilitatea lui de a decola pe verticală.

Mă apropii de fotoliul pivotant, unde soileşte Pinuche. Fiind într-o uzină de avioane, sforăie ca escadrila Normandie-Niémen. Înşfac un braţ al fotoliului şi-i imprim acestuia din urmă o violentă mişcare de rotaţie în sensul invers al acelor unui ceasornic de fabricaţie elveţiană.

Pinaud e propulsat pe mocheta biroului, groasă ca o pilotă. Se trezeşte bodogănind chestiuni incerte referitoare la vârsta lui aşa de puţin luată în consideraţie de cadeţi.

– Mergi cu Béru şi vizitaţi împrejurimile, îi spun... Aş

vrea să stau de vorbă cu gardianul care nu s-a mai întors din rond, admiţând că s-ar mai putea exprima...

Montfort are o tresărire care-i deplasează al treilea şi antepenultimul fir de păr.

– Gândiţi că tâlharii l-au asasinat?

– N-ar fi imposibil... Dar nu-mi prea vine să cred, la drept vorbind.

Cei doi acoliţi ai mei părăsesc biroul pe aria lui Laurel şi Hardy. Directorul se lasă într-un fotoliu, nepivotant, şi-şi prinde bila în amândouă mâinile.

– E îngrozitor, suspină el.

Pare sincer distrus.

Nu spun nimic. E prea devreme să bat câmpii... Directorul îşi ridică faţa frumoasă, de aristocrat sufocat, şi întinde mâna spre telefon.

Îi opresc gestul.

– Vă rog să mă iertaţi, domnule director, pe cine vreţi să sunaţi?

– Pe Conseil (sfat), colaboratorul meu... Prefer să-l informez eu în legătură cu dezastrul, decât să-l las să afle din ziare...

– Nu faceţi nimic, îl voi avertiza eu...

Interlocutorul meu mă priveşte nehotărât. Adaug repede:

– E indispensabil să-i contactez eu pe toţi cei care au acces la seif, înţelegeţi?

Nu insistă... Mai mult, mă servesc de aparatul lui pentru a-l informa pe Bătrânu asupra evenimentelor nopţii. Boss-ul

e serios comoţionat! Bomba e teribil de neplăcută pentru el! Când ministrul va afla că furtul şi crima s-au operat sub ochii noştri şi, oarecum, având binecuvântarea poliţiei, îşi va înghiţi portofoliul sau îl va preda altuia mai incapabil ca el. În materie de miniştri e ca la rugby: mereu trebuie să dai pasele în urma ta.

Exact în clipa în care închid telefonul, sosesc cercetaşii mei, cărând un tip neînsufleţit.

– Bourgès! strigă directorul devenind palid ca o calotă glaciară.

Bérurier şi Pinaud îl întind pe jos. Cel sosit la orizontală e un bărbat înalt, slab, cu nasul cà un cioc de papagal.

Are ca la vreo treizeci de ani, e blond-murdar bătând spre roşcat şi, când îşi deschide ochii, constat că aceştia sunt negri.

Bate din pleoape...

– Era în capătul culoarului, ne explică Béru, care a mai văzut şi alţii, mulţi alţii şi mai puţin proaspeţi ca cel de faţă.

– Ce-ai păţit, Bourgès? îl întreabă directorul.

Omul scoate un geamăt care ar frânge inima unui perceptor de contribuţii directe.

– Capul! îngână el... Capul meu, săracul...

Examinez numitul cap sărac şi nu decelez nimic suspect, nici măcar un cucui.

– Ai fost lovit? îl întreb.

– Da... Treceam prin culoar... Deodată, am simţit o lovitură cumplită în ceafă, şi pe urmă, nimic...

– Bietul Bourgès, îl căinează directorul cu sinceritatea unui vânzător de maşini de ocazie...

– Ce aveţi de gând să faceţi? mă întreabă el.

– Să-l duc pe omul ăsta la spital... După care, am să încep ancheta... Până atunci, domnule director, vă rog să vă întoarceţi acasă şi să nu vorbiţi cu nimeni despre cele întâmplate până dimineaţă.

E din ce în ce mai deprimat.

– Cum doriţi, domnule comisar...

Şi cortegiul se pune în mişcare.

==========

În postul de gardă, Charvieux îi ţine companie lui Maheu, după ce a expediat defuncţii la morgă. Îi spun să-şi termine noaptea aici, pentru a-i primi pe băieţii de la identificări, de la laborator, precum şi pe ziariştii care nu vor pierde ocazia să se arate.

Apoi, mă îndrept spre maşina mea. Pinaud urcă în spate cu nefericitul Bourgès... Mă instalez la volan, flancat de Bérurier.

– Înainte de a merge la spital, îi spun rănitului, ar fi bine să-ţi anunţăm familia, nu?

– Trăiesc singur, oftează el.

– Ţin totuşi să o anunţ pe portăreasa dumitale. În zori, presa o să dea năvală şi n-aş vrea ca femeia să trăncănească vrute şi nevrute, înţelegi?

– Stau pe strada Vaugirard, numărul 7...

– Ce etaj?

– Trei...

– Nu te deranjează dacă facem un mic ocol?

– Nu, mă simt mai bine... Poate că nici n-ar fi cazul să merg la spital, nu?

– După un asemenea traumatism, e mai bine să faci o radiografie... S-ar putea să ai neplăceri...

Gonesc ca un nebunatic spre Luxembourg. După mai puţin de un sfert de oră, opresc la numărul 7 de pe strada Vaugirard. Holul e vraişte, fiindcă uşa vetustă nu mai are curajul să se închidă.

Ajuns înăuntru, mă lansez pe scară până la trei. O dată ajuns, îmi utilizez sezamul, mulţumită căruia, o ştiţi de acum, pot deschide orice încuietoare. Şi iată-mă în locuinţa lui Bourgès.

Seamănă cu un closet public. Un antreu, o cameră, o bucătărioară... Totul într-o dezordine...

În bucătărie se ridică o Himalaye de vase murdare, iar în dormitor, patul din fier, ca vai de lume, are nişte cearşafuri care n-ar putea fi utilizate în chip de drapel alb dacă ai preda armele. Ai fi luat mai degrabă drept corsar!

Mă proptesc în mijlocul camerei, perplex. În acest moment, băieţi, nu ştiu dacă vă daţi seama, dar sunt la fel de tensionat ca tipul de la Sing-Sing*, căruia i se spune; „Ia loc, te punem imediat la curent!"

În astfel de cazuri, nasul meu funcţionează ca un radar.

---

* Celebră închisoare americană. (n.tr.)

Mă duc puşcă la pat şi trag salteaua cu aşternut cu tot. Apoi, ridic somiera. Sub una dintre scândurile acesteia din urmă văd un pachet destul de mic, învelit în hârtie de ambalaj. Îl desfac şi descopăr cinci sute de mii de franci în bancnote „Bonaparte – departamentul Manche".

Refac în grabă pachetul şi-i dau drumul *in my pocket*. După care, o şterg pe şest.

– Gata, îi spun, reluându-mi locul la volan, am făcut comisionul..

Bourgès se căzneşte să zâmbească... Însă nu-i prea reuşeşte; probabil că-l doare rău capul...

Traversez iar Sena pentru a mă îndrepta spre poliţie. Bérurier, a cărui tâmpenie e recunoscută ca fiind de inutilitate publică, mă întreabă:

– Da' la ce spital mergem?

Un picior tras în tibie îi smulge un guiţat porcin. Se grăbeşte să-şi pună lacăt la aparatul care-i debitează prostii.

Intrăm în curte. Pe timp de noapte şi la o adică, aceasta poate foarte bine să treacă drept curtea unui spital. Cunosc destule şi mai sinistre.

– Poţi merge singur? îl întreb.

Gardianul dă din cap că da.

– Gândesc...

Dacă gândeşte, înseamnă că există*. Escortat de arcaşii

* Vedeţi, sunt ca ăia care cultivă legume după metode intensive: fac caz de cultura mea. Tare e frumoasă franceza. Dacă n-ar fi existat, cred că m-aş fi apucat să desenez. (n.a.)

mei, îl conduc în birou. Abia când ajunge în coridorul pe uşile căruia stă scris „Comisarul Cutărescu" sau „Biroul inspectorilor" omul începe să-şi spună că acest spital nu-i ca toate celelalte.

Deschid uşa şi aprind lumina.

– Intră. Simte-te ca acasă, mă adresez eu lui Bourgès-Subalimentatul.

Se cam clatină pe picioare. Béru, care a priceput cum stau lucrurile, îl împinge fără manajamente pe un scaun desfundat.

– Cum te mai simţi cu capul? îl întreb eu cordial...

E prea năucit ca să-mi răspundă.

Pinaud îşi răsuceşte o ţigară, sprijinit de uşă, ceea ce-i echivalent cu a risipi pe jos o priză de tabac. N-am reuşit să mă prind pentru ce bătrânul deşeu nu fumează pur şi simplu numai foiţa cu lipici.

Bérurier îşi împinge fetrul mucegăit, botezat o dată pentru totdeauna pălărie, spre ceafă, eliberându-şi fruntea bovină.

O tăcere deplină – sau pe aproape – domneşte în birou. Ai auzi-o gândind pe Brigitte Bardot. Bourgès-La-preţ-redus, intimidat, îşi îndreaptă spre fizionomia mea agreabilă doi ochi tulburi. Îi e frică, se vede.

– Ciudată afacere, nu? îi spun. Doi oameni ucişi şi dumneata erai gata-gata...

Cu multă greutate îşi desprinde limba din cerul gurii roz pentru a articula un „da" abia şoptit.

Atunci, uşor teatral, scot din buzunar pachetul găsit sub somieră. Când îl zăreşte devine verde, Trubadurul*.

– Ţi-a pierit piuitul, comoaro? îl întreb.

Desfac pachetul şi încep să mă joc cu banii.

– Astea-s economiile tale?

– Da... vream să-mi cumpăr o maşinuţă...

– Aşteaptă mai întâi să ieşi de la zdup, îi spun, lăsând teancul de bancnote pe biroul meu, maşinile, dacă stau pe butuci patru-cinci ani, se depreciază. Ca să nu mai punem la socoteală că, în tranzacţiile publicate de Argus, cota lor se prăbuşeşte.

– Da'... eu...

– Da, băiete, *tu! Tu* ne-ai luat drept nişte imbecili şi *tu* ai fost cel care a dat în bară! Povestea ta e cusută cu aţă albă. Să-ţi explic eu ce s-a întâmplat. Ai fost mituit cu jumătate de milion ca să întrerupi alarma şi să-i distragi atenţia colegului tău în vreme ce banditul pătrundea în uzină... Pe urmă, ai plecat să-ţi faci rondul, băieţaş! Şi ai făcut-o pe ăla lovit în moalele capului... Mă înşel?

Protestează cu energia disperării.

– Nu-i adevărat! Vă jur!

– Nu-i cazul să depui jurământ: aici nu eşti în calitate de martor ci de acuzat!

– E ruşinos să mă trataţi aşa... Eu, care sufăr cu capul!

– O să-ţi facem o radiografie, cum ţi-am promis...

---

* Cine nu-i meloman să se abţină. (n.a.)

Mă adresez lui Béru, mare specialist în materie*.

– Fă-i o radiografie domnului... Cred că una telescopată va fi de ajuns!

Grasu îşi freacă falangele acoperite cu peri de porc.

– Fii atent, îi expune el situaţia succint: ori vorbeşti ori o iei pe coajă!

– Dar nu ştiu nimic. Mă acuzaţi pe nedrept!

N-are timp să termine. Lui Béru îi reuşeste un upercut imparabil, care-l saltă pe celălalt de pe scaun. Se rostogoleşte pe jos, gemând. Grasu se apleacă, îl înşfacă de cravată, utilizând acest element vestimentar pentru a-l ridica pe Bourgès-Deterioratul. Paznicul şi-a pierdut suflul. Bate în tonuri de verde şi ochii îi ies din cochilii ca doi melci solicitaţi de ploile primăverii.

Fără a-i lăsa timp să-şi tragă sufletul, Grasu îi aplică o lovitură în bărbie cu enormul lui genunchi.

Gata, l-a terminat. Oricine ar suferi un asemenea tratament, ar leşina. Bourgès-Montreuil se prăbuşeşte... Pinuche se apropie de el şi-l priveşte atent.

– Seamănă cu nepotul meu, fotograful, declară el... Ştii, San-Antonio, cel care s-a stabilit la Clermont-Ferrand! Tatăl lui era locotenent de jandarmi în Ardèche...

Ăsta-i Pinuche. Întotdeauna, în momentele dramatice îţi vorbeşte despre familia lui. Uneori, aduce în discuţie umorile reci ale vecinului de dedesubt!

---

* Eu sunt călăul jocurilor de cuvinte. (n.a.)

– I-ai servit o doză ca pentru o persoană adultă, îi spun lui Béru, arătând spre gardian... O să se trezească la anul viitor.

Grasu îşi clatină capul nobil ca un butuc de stejar.

– Stai aşa, că mi ţi-l aduc eu în simţiri...

Scoate ţigara din gura lui Pinaud şi o aplică sub nasul leşinatului. E o terapie de mare clasă. Victima noastră începe să se sufoce şi-şi deschide lucarnele.

– Vezi, exultă umflatul. E radical şi chiar radical la pătrat.

Fericit de acest spirit – singurele care-i sunt permise – îl cară pe Bourgès-Deterioratul spre scaunul lui.

– Îmi închipui că ţi-a ajuns, face Grasu... Dar dacă vrei, pot continua, artistul nu-i obosit... Aş putea chiar să-ţi aplic un pumn bulgăresc, dacă ştii cum e...

– Mărturisesc tot, oftează omul.

Şi, cu o voce tăiată mărunt*, îşi desface bocceaua de rufe murdare. Da, a fost contactat de un tip care i-a promis un milion ca să taie contactul, să-şi distragă colegul... şi să închidă ochii. A primit jumătate din sumă, cum se poate deduce, şi urma să primească cea de a doua jumătate.

Îi arătăm fotografia din arhive a lui Grunt. Îl recunoaşte pe spion. El este cel care l-a mituit pe gardian...

– Norocul tău că n-o să mai aibă ocazia să-ţi aducă şi a

* Când ai vocea gata tăiată mărunt, adaugă un gălbenuş de ou, sare, piper şi un strop de oţet. Apoi, expune-o la soare ca să obţii o voce napolitană sau coboar-o în pivniţă, dacă visezi să ai o voce de bas. (n.a.)

doua jumătate a onorariului, îi spun lui Bourgès... Nu ţi-ar fi înmânat cinci sute de mii ci doar un singur glonţ! Domnului ăsta nu-i plac martorii...

Insist puţin, prin intermediul Grasului, ca să aflu dacă gardianul nu cumva ştie mai multe decât ne-a spus. Dar se jură că nu şi sunt înclinat să-l cred. Grunt nu era omul să-şi compromită colaboratorii... sau şefii. El era însărcinat cu latura „public relation"... Astfel i-a contactat pe Diano şi Bourgès...

– Încarceraţi-l pe neghiobul ăsta! le spun „subalternilor" mei. Şi moţăiţi puţin în birou, până mă duc eu să-l văd pe Bătrânu... Imediat după aia pornim iar la război!

– În noaptea asta! Păi, s-au făcut orele două! lăcrimează lăcrimosul Pinaud.

– Trebuie bătut fierul cât e cald, îi dau eu replica nu fără a bate un apropo.

Acestea fiind spuse, mă informez dacă Bătrânu e în măsură să mă primească.

Este.

•

==========

V-am spus adesea, tot ce mă impresionează mai mult la Bătrânu e facultatea lui de a se afla mereu în biroul lui, la orice oră din zi sau din noapte, în cazurile grave. Mi-au trecut pe la ureche nişte zvonuri cum că apartamentul lui s-ar situa pe o stradă învecinată şi că el şi-ar fi amenajat o trecere

specială ca să poată veni uşor în atelier când e vreo urgenţă. Viaţa lui particulară seamănă cu o pană de lumină. Nimeni nu ştie nimic despre ea şi lumea chiar se întreabă dacă ar avea aşa ceva.

Cât despre legăturile amoroase, zero! Nimeni nu l-a văzut cu vreo femeie uşoară. Pe scurt, nu-i un om, ci un dictafon! În unele momente mi-aş dori să i-o aduc în birou pe Sophia Loren în pielea goală ca să-i văd reacţiile în faţa unei dame suferind de hiperplazie mamară.*

Deocamdată, nu se pune problema. Vai! Pentru că, fie vorba între noi şi operele complete ale ministerului P. şi T., iată că au trecut trei zile de când n-am mai avut timp să psihanalisez o gagicuţă... Şi cu toate astea, i-aş putea spune multe în legătură cu comportamentul celui de-al doilea eu al meu şi cu depăşirea fiinţei mele. Trei zile! Vă daţi seama ce distanţă siderală mă separă de voluptate?...

Bătrânu, încătărămat, lustruit, înmanşetat, e aici, cu popoul pe calorifer, ca întotdeauna când aşteaptă pe cineva.

Îl salut cu un gest ostenit.

Din poziţia pe care abia şi-o luase, se aruncă spre mine.

– Frumoasă treabă, nu-i aşa, San-Antonio?

Nu, să nu exagerăm, uite-l că-şi pune manevrele greşite la activul meu! Asta-i culmea! Trebuie să lămuresc lucrurile imediat!

– Da, îi răspund privindu-l drept în ochi, presupun că

* Creşterea exagerată a glandelor mamare. (n.tr.)

n-ar fi cazul să preconizaţi o politică de tergiversare şi oportunism.

Înghite ce i-am servit ca pe o doză de ulei de ricin. Apoi, grimasa îi dispare. E un om cinstit şi, prin urmare, ştie să-şi recunoască erorile, deşi nu le-a văzut niciodată.

Pe un ton îndulcit, tranşează:

– Mă rog, cum stăm?

Eu, calm precum creierul unei starlete, îmi încrucişez mâinile harnice pe burtă.

– Cel de-al doilea gardian tocmai şi-a mărturisit participarea la acţiunea de sabotare a alarmei... Grunt l-a mituit...

– Şi la ce ne serveşte mărturia lui?

– La nimic. Elucidează un detaliu, asta-i tot!

– Şi atunci?

– Să recapitulăm, şefu', dacă sunteţi de acord... Să luăm lucrurile de la începutul lor: avem un specialist în seifuri numit Diano, refugiat în Franţa, asupra căruia spionul Grunt face presiuni ca să-l determine să comită o spargere la uzina Vergament.

– Exact, admite Bătrânu.

Contrariul ar fi dovedit o penibilă încetineală a gândirii lui.

– Diano încearcă (sau se preface că încearcă) să se sustragă ultimatului... N-are importanţă dacă a fost sau nu complicele lui Grunt... Apoi, chiar la sfatul nostru, acceptă!

Patronul continuă edificarea acestui zid a cărui fiecare piatră reprezintă o idee.

– Grunt ştia că le dăm mână liberă, aceasta fiind singura

modalitate de a nu rupe lanţul care ne conducea spre Organizaţie.

Bun, serviţi cât e cald; chelul* a găsit, ca într-o doară, mijlocul indirect de a se justifica în ochii mei. Îşi continuă ideea:

– Diano sparge seiful....

– Şi nu fură nimic, termin eu, pertinent.

Bătrânu rămâne cu o sprânceană ridicată.

– Cum nimic? Seiful era gol, ai spus?

– Da, ca şi buzunarele lui Diano... Or, nu l-am scăpat din ochi din clipa în care a ieşit din uzină. N-ar fi avut cum să se descotorească de planuri şi de machetă. Ar fi fost *im-po-si-bil!*

– Poate cu concursul gardianului Bourgès?

– Nu, acesta din urmă e un *minus*, în stare să deconecteze un avertizor... Mi-a jucat aşa de rău comedia leşinătului, încât nu m-am îndoit nici o clipă de culpabilitatea lui. Un vulpoi ca Grunt n-ar fi încredinţat nici în ruptul capului nişte documente aşa de importante unui individ mediocru ca ăsta.

Bătrânu îşi scutură un fir de praf de pe rever, apoi îşi introduce unghia migdalată a degetului mijlociu în conductul auditiv al urechii stângi...

– S-ar putea să ai dreptate, recunoaşte el, o dată dusă la bun sfârşit această dublă operaţiune.

Tace un moment pentru a-şi admira reflexul elegant al manşetelor.

---

* Nu-i chel cine poate! Mereu dau peste Vermoi, proaspăt şi parizian. (n.a.)

Pe urmă, reia cu vocea lui mătăsoasă, care te duce cu gândul la un pârâiaş şipotind printre ierburi înalte.

– De fapt, pentru a rezuma situaţia, Diano a fost forţat să deschidă un seif gol şi a fost asasinat mai înainte ca Grunt să dea ochii cu el. Această crimă dovedeşte că spionul ştia bine că Diano nu era în posesia planurilor!

– Da, da, fac eu captivat. Şi l-a lichidat ca să nu ne poată spune că seiful era gol...

– Exact.

Parcă am juca tenis amândoi. Ca să trimiţi mingea înapoi trebuie să fii un adevărat campion. Meritäm Cupa Davis!

– Dar, pentru ce toată această înscenare dacă planurile au dispărut „înaintea" spargerii? Pentru ce să atragă atenţia poliţiei? Pentru ce să ucidă gratuit un om? exclamă Boss-ul, masându-şi colina.

Surâd.

– În legătură cu toate astea, am eu o ideè, şefu'...

– Ce idee?

– *Cei care au luat planurile aveau acces în mod normal la seif. I-am fi bănuit imediat de furt. Deci, au fost nevoiţi să creeze o întreagă psihoză în jurul acestei spargeri, înţelegeţi?*

Bătrânu pocneşte din degete. Entuziasmul lui e cu totul neobişnuit, fiind genul de om căruia poţi să-i pui o petardă aprinsă în nădragi fără să observi că-şi încruntă măcar sprâncenele.

– Ai prins un fir valabil, San-Antonio... La vânătoare, prietene!

Eu prietenul lui! A cam luat-o razna, Boss-ul! N-ar mai lipsi decât să mă tragă de ureche, cum obişnuia Împăratul, spunându-mi că-i mulţumit de mine.

Vanitatea e un levier puternic cum zicea unul*! Mă ridic galvanizat ca o sârmă de fier.

– Am plecat, şefu'!

Acum aţi putea pune discul cu cornul de vânătoare. Am să le-o iau înaintea concurenţilor!

Urraaa! Urraaa!

– Să mă ţii la curent, natural, scrâşneşte Bătrânu.

– Natural, şefu'!

==========

Când mă întorc în birou, găsesc celebrul tandem Pinuche şi Béru pe cale să-şi dispute maratonul la soilit. Când e vorba de somn şi de vin roşu nu se tem de nimeni. De multă vreme au obţinut licenţa de profesionişti.

Bérurier stă pe scaunul desfundat, folosit la interogatorii, cu picioarele pe masă, pălăria pe ochi, gura căscată şi găurile din nas ca ţevile unei flinte. Frumoase nări, zău aşa, agrementate cu peri lungi, roşcaţi... Bineînţeles, şi-a scos pantofii şi picioarele lui fumegă ca un armăsar care a câştigat la curse Premiul Arcului de Triumf! Şosetele sunt rupte în călcâi, dar cum au buna idee de a fi negre, abia dacă-ţi poţi da seama.

* Unul: frate cu nea Ion şi văr primar al lui Cutărescu. (n.a.)

Cât despre mult prea iubitul Pinaud, el stă călare pe un scaun şi sforăie cu capul pe braţele îndoite.

Dintr-o mişcare scurtă, trag masa spre mine şi cei doi somnoroşi se răstoarnă.

Se trezesc dintr-o dată şi se ridică urlând ca nişte disperaţi că viaţa a ajuns imposibilă când ai superiori care se mai cred încă pe băncile şcolii. Le ordon să mă urmeze, ceea ce execută căscând ca nişte serviete devalizate.

O dată ajunşi pe coridor, îl bat pe umăr pe Bérurier.

– Ce-ar fi, Grasule, dacă ţi-ai încălţa troacele, ieşim în lume...

Începe să râdă constatând omisiunea şi se duce să-şi caute pantofii, care-l aşteaptă cuminţi sub birou, ca două drăgălaşe guri de canal puse pe flirt.

Privindu-l cum intră în încălţări, solilochez:

– Şi când te gândeşti că perechea asta de pantofi a fost nouă şi atrăgătoare într-o vitrină... Porţi şaizeci şi patru, ca titanul Atlas*, nu-i aşa, Grasule?

Ridică din umeri.

Continuu să-i gâdil vanitatea.

– Bietele încălţări! Au administrat atâtea lovituri de picior în fund pe durata carierei lor, că dacă s-ar deplasa singure ar merge crăcănate!

– Dă-i înainte cu gura, bombăne Béru. Îţi promit că în

* Titan revoltat împotriva zeilor şi condamnat de Zeus să ţină pe umeri bolta cerească. (n. tr.)

ziua în care am să ies la pensie, vor face cunoştinţă cu fundul unui comisar pe care-l cunosc eu bine...

Mă strâmb de râs.

– Ştii tu că în ziua pensionării ai să fii prea beat ca să te mai ţii pe picioare. Ar trebui ca fundaţia mea să coboare până la tine.

– O să mă bage în răcori, îmi aruncă Bérurier...

– Şi cu toate astea eşti obişnuit să vezi fese de pe vremea când ai început să te uiţi în oglindă!

După ce am schimbat aceste mondenităţi, ieşim. Pinaud a aţipit din nou pe culoar. Doarme de-a-n picioarelea precum caii.

Îi urlu în ureche:

– Staţia Monte-Picquet-Grenelle!

Tresare şi mormăie:

– Staţi aşa, cobor aici!

==========

Bate ora trei dimineaţa, lovitură după lovitură* în turnul de veghe vecin când oprim în faţa vilei din Neuilly, unde locuieşte Conseil, inginerul şef al uzinei. Construcţia datează din 1900, decorată cu muluri la ferestre şi capiteluri corintice.

E întunecată şi silenţioasă. Oprim maşina în apropierea ei şi, fără a coborî, ţinem sfat.

* Ceea ce-i mult mai comod. (n.a.)

– Parcă n-ar fi nimeni acasă, emite perspicace Pinaud, căruia nimic nu-i scapă.

– Merg să mă conving, decid eu... Voi doi rămâneţi aici... Dacă nu mă întorc într-un an şi o zi, puteţi să-mi căutaţi carcasa la morgă, v-o dăruiesc...

Cu acestea, îi las şi mă apropii de vilă. Lângă intrare se află un garaj individual, închis cu o uşă de lemn, basculantă.

Acest panou nu s-a lăsat până jos şi-l pot ridica lesne... Mă trezesc nas în bot cu o maşină americană de un model destul de recent. Ating capota în dreptul motorului şi constat că-i cald. Concluzia: proprietarul s-a servit de ea cu puţin timp în urmă.

Informat asupra acestui aspect, traversez garajul şi pătrund în casă printr-o uşă mică. Din două salturi mă aflu în dreptul scării şi din alte două* o urc. O nouă uşă, închisă cu cheia de data asta.

Graţie sezamului, îi fac de petrecanie în mai puţin timp decât ar avea nevoie anumiţi producători de film să semneze un cec fără acoperire. Pătrund într-un hol luminat de lună. În fund, o scară de lemn... O urc cu precauţii, fără a reuşi totuşi să nu fac treptele să scârţâie.

Zăresc o primă uşă la dreapta. O deschid şi îndrept fascicolul lanternei mele de buzunar în interior. E un dormitor. Cum zicea Ponton du Sérail**: văzând patul gol, mă golesc

* Salturi la fel de extraordinare ca cele executate de titlurile de trezorerie. (n.a.)
** Ponson du Terrail (1829-1871) – scriitor francez, maestru al romanului foileton. (Autorul se joacă, inversând sunetele) (n. tr.)

şi eu. Fiindcă în aceeaşi clipă simt o lovitură zdravănă în regiunea occiputului. O răceală de oţel... De oţel rotund...

Se aprinde lumina à Jean Giono (a giorno) şi-mi permit o încercare de întoarcere foarte rău apreciată de tipul care ţine pistolul.

– Nici o mişcare! îmi zice el sec...

Mă pipăie pe la spate şi-mi scoate revolverul din buzunar. Mă îmbrânceşte înainte cu o lovitură de genunchi.

– Aşează-te în fotoliu, acolo...

Mă supun. Ceea ce-mi permite să mă întorc şi să-l văd pe domnul. E un bărbat de vreo patruzeci de ani, scund şi îndesat, cu păr rar lipit de un craniu bombat. E în pantaloni, dar cu o bluză de pijama, sub care poartă o cămaşă albă.

Privirea lui e limpede, gravă... Individul nu pare a fi deloc comod.

Se apropie de pat şi atunci descopăr un telefon pe o măsuţă joasă. Ridică receptorul, ţinându-mă în bătaia armei, şi începe să formeze un număr.

– Ce faceţi? îl întreb.

– Ce crezi că aş putea face altceva decât să chem poliţia...

– N-are rost!

– Ce spui! N-ai să pretinzi că ai venit aici în toiul nopţii, cu un revolver în buzunar, ca să-mi oferi aspiratoare?

– Poate că aspiratoare nu, domnule Conseil, ci un produs de o mai mare valoare...

Mă exprim cu un uşor accent italian, foarte reuşit.

Se opreşte din formarea numărului şi mă fixează cu ochi înghețați.

După un timp, destul de lung, rosteşte:

– Explică-te!

Nu înseamnă mare lucru, dar e o dovadă că peştele dă târcoale momelii.

Cum nu mă grăbesc cu răspunsul, inginerul insistă:

– Ce-ai putea să-mi vinzi?

– Tăcerea, fac eu... E un articol nepreţuit în anumite cazuri...

De data asta se burzuluieşte foarte, foarte urât:

– Nu înţeleg...

– Veţi înţelege imediat, numele meu e Diano...

Copii, sunt pe cale să joc o partidă foarte complicată şi periculoasă. Mă încred unui simplu instinct şi mă branşez pe comenzile automate ale individului meu, în caz de zbor fără vizibilitate.

– Diano? articulează el sincer uimit.

– Specialistul în spargerea seifurilor blindate... Eu am operat mai adineauri la Vergament!

Să visez oare? Parcă am zărit o tresărire pe faţa lui.

– Ce mai înseamnă şi povestea asta?

– O poveste să mori de-a-n picioarelea, domnule Conseil... După ce am deschis seiful gol, mi-am luat tălpăşiţa... Ticălosul de Grunt a tras în mine. A crezut că m-a nimerit. Noroc că m-am aruncat la pământ chiar în fracţiunea de secundă în care a pornit glonţul! Până la urmă, poliţia, care dădea târcoale pe acolo, l-a lichidat pe Grunt, ceea ce în-

seamnă că mai există un Dumnezeu... Numai că eu trebuie să primesc nişte bani. Şi paznicul Bourgès trebuie să primească... Din fericire pentru mine, n-am avut încredere şi am pus un amic să-l fileze pe Grunt. Am putut în felul ăsta să-mi dau seama că şi dumneavoastră sunteţi amestecat!

Figura lui Conseil s-a contractat. E palid şi respiră printre dinţii încleştaţi. Niciodată un bluf n-a reuşit mai bine.

Reflectează. Am dinaintea mea un Conseil (consiliu) de război. Trece în revistă datele problemei, fapt ce constituie un Consiliu de revizuire, dar nu un Consiliu dezinteresat! Deci, îi voi da un Conseil (sfat) prietenesc*.

– Ai face foarte bine, Conseil, să pui banii jos. Dacă nu, torn totul la poliţie şi o încurci cu planurile şi macheta. Îţi dau un Sfat bun, crede-mă!

Şi San-Antonio se pune pe râs... Dar nu pentru mult timp, din păcate. Fiindcă infectul nu-şi propune să-mi expedieze un mandat poştal, ci un glonţ! Mă arunc pe covor. Era şi timpul. Plumbul mai-mai să mă decapiteze! Dau un brânci patului care ne desparte, şi asta îl dezechilibrează... Totuşi, reuşeşte să nu cadă. Mă ridic şi mă rostogolesc pe pat ca să ajung la picioarele lui... Mai trage o dată... Al doilea glonţ îmi perforează pulpana hainei... Individul începe să mă obosească.

Îi apuc braţul şi-l trag spre mine. Capetele noastre intră violent în coliziune, ceea ce ne face să vedem, şi unul şi

* Dacă mai găsiţi şi altele sunt amator. Adresaţi toate propunerile lăptarului meu, care va lua măsurile de rigoare. (n.a.)

celălalt, un număr sensibil echivalent de stele verzi. Fac un efort şi-l izbesc cu pumnul în burtă... De data asta reculează... Mă arunc din nou, întărâtat ca un mistreţ rănit. O nouă lovitură de cap în cratiţa lui cu biftecuri... Conseil se prăbuşeşte. Nu-i leşinat, dar nebun de durere. Dacă o să facă ceva la ficat n-aş fi surprins decât pe jumătate.

Îi pun cătuşele şi îl las prăbuşit pe covor.

– Asta da treabă, îi zic ridicându-mă.

Îl târâi pe pat. Îşi câştigă dreptul la o pereche de palme pentru acoperirea cheltuielilor de stopare a hainei ciuruite...

– Acum, varsă tot, băiete. Dar mai înainte, priveşte aici...

Îi arăt legitimaţia.

E siderat.

– Nu te aşteptai la întorsătura asta, ia zi, Conseil?... Mi-am jucat bine rolul... Va trebui să-ţi revizuieşti modul de a gândi. Un Consiliu de reformă, ce mai!*

Nu răspunde. În clipa aceea se aude de jos un hodorogit puternic.

Sunt cei doi vajnici camarazi ai mei care, alertaţi de focurile de armă, forţează uşa deschisă...

==========

– Deci, nu te-ai înşelat? mă întreabă Grasu, banditul ăsta e amestecat în complot!

* Eram gata să-l uit pe ăsta. (n.a.)

Fără să stea pe gânduri, îi cârpeşte o labă lui Conseil, care-şi recapătă dintr-un foc culorile.

– Nu-l maltrata pe acest *gentleman*, Béru, are o groază de chestiuni să ne spună...

Burduful ăsta de vin îşi descheie haina, descoperind astfel un magnific pulover în dungi verzi, roşii şi albastre, constelat de ochiuri duse dintre care unele sunt prinse cu lână albă. E puloverul lui de ceremonii cu fermoar în faţă ca să-şi poată scoate cravata...

– Dacă are ceva de zis, o să zică, afirmă Grasu...

Cât despre Pinaud, el a găsit un mijloc să se aşeze la piciorul patului şi să adoarmă. Ăsta nu-i poliţist, e marmotă. O marmotă cu marotă*, dacă vreţi o rimă bogată.

Îl atac pe Conseil. Cam dărâmat, individul. O viaţă distrusă, aşa ceva nu se acceptă cu uşurinţă. Brusc, realizezi că n-ai decât una singură la dispoziţie şi ceea ce simţi atunci seamănă cu o epidemie într-o cuşcă cu iepuri...

– Conseil, ai fost contactat de numitul Grunt, agentul unei puteri străine, ca să uzez o formulă cvasisacramentală.

„Acest individ te-a uns cu o sumă considerabilă pentru a te decide să-i livrezi planurile... Dar, pentru a le scoate, aveai nevoie să fii în siguranţă, de unde şi falsa spargere. Iată de ce ai încercat să canalizezi serviciile speciale pe o pistă falsă. Acum cred că ai înţeles că sunt la curent cu toate. Am să-ţi pun o singură întrebare la care îmi vei face plăcerea să răspunzi..."

---

* Sceptru de bufon cu un cap împodobit cu tot felul de zorzoane. (n.tr.)

Îmi trag sufletul...

– Unde sunt planurile şi macheta?

Tace. La început, nimeni nu vrea să vorbească, din care cauză se folosesc metode forte, nemărturisibile şi... atunci se decid să mărturisească.

– Cu tine vorbeşte! strigă Bérurier, cârpindu-l încă o dată pe interlocutorul nostru.

– N-am nimic de spus... Puteţi face cu mine tot ce vreţi...

– Mulţumesc pentru acest acord de principiu, îi zic. Dar de vorbit, ai să vorbeşti... Şi cine ştie, poate ai să şi cânţi...

– Să-i explic cum văd eu lucrurile? mă solicită Grasu... Şi, dacă nu ciripeşte, mâine amicii o să-i ciripească un discurs însoţit de flori...

– Devii poet, nu mă pot împiedica să nu remarc.

– Când văd ticăloşi ca ăsta, da!

Şi, umflatul, care-i incontestabil în vervă, îşi varsă năduful.

– Uită-te la el, urlă Béru. E inginer şef, câştigă bănet gras ca mine! Locuieşte într-o vilă de notar! Şi nici măcar nu-i însurat, deci nu poartă coarne*! Şi ăsta îşi trădează ţara fiindcă vrea să câştige mai mult! Pe când noi strângem cureaua cât e anul de lung ca să agonisim te miri ce şi mai nimic!

---

* Fără a fi bârfitori, să ne amintim în trecere că Bérurier e poliţistul cel mai încornorat din Franţa. Are chiar şi o decoraţie pentru despăgubiri de război. (n.a.)

La fiecare *crescendo* aplică un pumn în burta lui Conseil. Inginerul bate în verde măr.

Fac un gest să-l calmez pe Béru, dar Grasu nici nu-l vede. Noaptea asta are ceva dantesc. S-a pornit şi acum e greu să-l mai opreşti...

– Hai, vorbeşte! Şobolanule! îşi scuipă secundul meu plămânii...

Însă îi răspunde doar Pinuchet, pifan de elită, zis Frumosul din pădurea adormită, printr-un sforăit cu reacţie.

În momentele cele mai solemne, contribuie el cu ceva haios, care vine să dea măsura justă a oamenilor.

Conseil îşi deschide în cele din urmă gura după un moment de gândire.

– Francezii n-au nevoie de avioane de luptă, rosteşte el grav. Puţin le pasă lor! Tot ce-i interesează e o friptură bună, maşina şi amorul... Guvernanţii noştri o ştiu prea bine şi de aia îşi pot permite orice...

În sinea mea n-aş vrea să-i dau dreptate. Totuşi, sunteţi de acord că nu-i el în măsură să dea lecţii de patriotism.

– Şi de aia ne vinzi patrimoniul, ticălosule!

Se uită la mine.

– Am lucrat la invenţia asta... Într-o măsură ea îmi aparţine!

– Problema e că ai vândut şi partea colegilor...

„Dar, gata cu discuţiile. Parcă am fi într-un salon, pe cuvântul meu! Béru, întreabă-l pe domnul unde sunt planurile!"

Mă aşez. Parcă mi s-au înmuiat picioarele... E târziu, acea oră incertă în care oboseala îţi frânge coloana vertebrală.

Grasu nu aşteaptă decât această invitaţie ca să treacă la acţiune.

– Joc tare? mă întreabă el.

– Dacă-i necesar, da! N-am nici un motiv să mă port cu menajamente faţă de câinele ăsta!

Béru pricepe. Nu-i un om rău, notaţi faptul, dar are instincte pe care trebuie să şi le potolească, să-l înţelegem. De treizeci de ani, încornorat, de treizeci de ani, luat în târbacă de fitecine, de treizeci de ani, revolverizat, impozat, dispreţuit, batjocorit, bumbăcit, îmbătat, îngrăşat, jurnalizat, cinematizat, spitalizat, mobilizat, accidentat, contează! Toate astea se adună, se umflă, cresc, urlă, fermentează, dau în fiert, emulsionează, emoţionează, vor să răbufnească, ce mai, să iasă afară! Dar nu te poţi uşura peste univers o viaţă întreagă. Intestinul are şi el limitele lui, dacă ticăloşia omenească n-are! Atunci, trebuie să se descarce într-un fel! Şi cel mai bun mijloc de a se vindeca, credeţi-i pe încornoraţii înăcriţi, pe ciomăgiţii îndureraţi, îl găsesc în durerea altora. Fiindcă, în sfârşit, dacă ceilalţi sunt tot din carne, nu-s făcuţi astfel pentru a putrezi într-o bună zi! Dacă şi ei sunt sensibili la durere, dacă sunt capabili să urle, să plângă, să-şi strige mama, trebuie ca toate astea să servească la ceva, nu? Totul are un rost pe lumea asta! Asta înseamnă marea armonie! Suntem concepuţi să plătim unora şi altora răul pe care l-am comis! Minunată aventură! O metodă la îndemâna fiecărui pumn!

Lacrimi la îndemâna tuturor ochilor! Fese la îndemâna oricăror burse!

În vreme ce eu filozofez în felul meu,*, Béru şi-a pregătit numărul de music-hall. Dacă-l las în voia lui, o să-l jupoaie de viu pe Conseil general. Să despoi un individ până la schelet, nu-i ăsta veritabilul strip-tease!

Pentru început, îi smulge pijamaua şi cămaşa... Apoi, îşi scoate cuţitul din buzunar. Un jungher vechi, cu mâner din corn**, prevăzut cu o lamă fină, de cât a fost ascuţit, şi cu un tirbuşon (ce părere aveţi?) Joacă lama să scânteieze. În cea mai mare parte a timpului se foloseşte de ea pentru a tăia pânea în cuburi, aşa ca la Curtea Angliei. Altminteri o foloseşte numai în cazuri disperate***.

– Cu ăsta i-am însemnat pe mulţi, îl avertizează Grasu pe Conseil juridic.

– Procedee de pungaş, afirmă acesta din urmă pe un ton dispreţuitor.

Grasu râde. Burta lui, îngreunată de tulburel, tresare veselă. A luat injuria drept un compliment.

– Să ştii că sunt un mare pungaş! îl aprobă el...

Apoi aplică o lovitură de scalpel în pieptul fără de păr al lui Conseil tehnic. Sângele începe să curgă.

---

* Şi dacă acest fel nu vă e pe plac, puteţi alege între a merge să faceţi dragoste sau să vă fierbeţi un ou. În cea de a doua eventualitate să nu care cumva să uitaţi că francezilor le plac moi, ouăle! Da, Moi cu M de la Guy. (n.a.)

** Pentru Bérurier, cornul e materialul cel mai indicat. (n.a.)

*** Cum spunea Byron: cazurile disperate sunt cazurile de picior bont. (n.a.)

Îmi întorc privirea. Vă rog să mă înţelegeţi sau cel puţin încercaţi, grămadă de capete cimentate! În decursul carierei mele am răpus destui contemporani şi am fărâmat mai multe maxilare de câte mantii cu glugă a tocit marchiza de Trémouille, numai că aceste acte de vitejie (Dar ce spun eu?... aceste fapte abominabile!) s-au produs în focul luptei şi pentru că nu puteam proceda altfel...

Dar acum, când îl văd pe Bérurier despicând carnea maimuţoiului, cu calmul unui atlet care se pregăteşte să lanseze suliţa, scena îmi provoacă o descurajare intimă, foarte deprimantă... Totuşi Grasu nici nu se sinchiseşte... Multă lume care suportă uşor loviturile cele mai teribile, leşină când îşi vede sângele...

Béru îşi comentează faptele şi gesturile ca un profesor în amfiteatru.

– Vezi, colega, spune el... Asta-i tăietura de sus!

Cu o mişcare rapidă mai practică una puţin mai jos.

– Şi uite aşa, coborâm, explică el laconic. Când ajungem la genunchi o să te poţi numi „dragă doamnă"!

Nu ştiu dacă-i o părere, dar Béru, pe măsură ce se îngraşă se deşteaptă, n-aveţi impresia?

A venit clipa s-o fac pe îndurătorul. Ştiţi că, atunci când doi poliţişti încălzesc un reticent, unul îl pocneşte, în vreme ce ălălalt debitează cuvinte bine simţite. Una caldă, una rece.

Până şi durii cei mai duri se lasă păcăliţi. Când un tip e cu adevărat deprimat, simte nevoia unui braţ îndurător, chiar dacă braţul acela zornăie o pereche de cătuşe.

– Hai, Conseil, îi spun, opreşte masacrul! La ce bun să

te încăpăţânezi? Eşti terminat, iar noi dispunem de metode şi mai perfecţionate pentru a te determina să vorbeşti...

Are privirea tulbure de lacrimi.

– Mă auzi?

Atunci, izbucneşte în hohote de plâns, ca un copil... Asta mă emo-hohoh! Omul ăsta plin de sânge, plângând, e aproape patetic. Dar eu n-am timp de duioşii.

– Te ascultăm...

– Colegul meu, Bolémieux, inginerul secund le-a...

– Eram sigur de o uneltire ca asta. Sunteţi nişte colaboratori preţioşi... Preţioşi pentru spioni.

Îşi lasă nasul în jos, ceea ce-i permite să-şi examineze ombilicul plin de sânge.

– Unde-i Bolemieux?

– A plecat în noaptea asta la Havre... Numai ce l-am dus la gară...

– La Havre?

– Da. Trebuie să predea documentele şi macheta unui agent străin, care se îmbarcă mâine pe *Libertatea*...

– Unde trebuie să se întâlnească?

– În gara maritimă...

– Numele agentului?

– Nu-l ştiu, nu-l cunosc...

– Dar ticălosul tău de coleg îl cunoaşte?

– Nici el... S-ar părea că agentul are posibilitatea să-l identifice pe Bolémieux... Presupun că „acestuia" i s-a transmis o fotografie a lui!

Rânjesc!

– Biet naiv! Omul în chestiune a avut ocazia să-l examineze pe toate feţele, şi pe dumneata la fel. Domnii ăştia sunt organizaţi. Când îţi bagi degetul în angrenaj...

Face un gest fatalist şi ostenit în acelaşi timp.

Reiau interogatoriul:

– De ce agentul pleacă cu vaporul?... E un mod de locomoţie destul de lent în vremurile noastre!

– Vama e mai puţin strictă la bord, faţă de aeroporturi.

– Macheta e mare?

– Douăzeci şi cinci de centimetri pe lungime, cincisprezece pe înălţime...

– O.K.... Ceea ce ne trebuie acum e o fotografie a lui Bolémieux... Nu cumva se găseşte vreuna pe aici?

Stă şi se gândeşte...

– Da... aşteptaţi!

Se îndreaptă spre o comodă şi trage un sertar. Scoate un plic mare burduşit cu fotografii pe care le etalează pe cuvertură.

Gesturile lui sunt stângace din cauza cătuşelor... Totuşi, găseşte o poză şi mi-o întinde. Se poate vedea Conseil alături de un bărbat destul de tânăr a cărui bărbie e decorată cu o bărbuţă în stil florentin.

– Ăsta-i Bolémieux, spune el.

– Foarte bine.

Ascund decalcomania* în buzunar. Apoi, ridic receptorul şi-l informez pe Bătrânu.

---

* Transpunerea unor imagini colorate de porţelan, hârtie, etc. (n.tr.)

E satisfăcut ca un păduche în creştetul unui cap împădurit!

– Excelentă treabă, San-Antonio... Deci, nu-i încă prea târziu. Pleacă imediat la Havre cu cei doi asistenţi ai dumitale şi recuperează-l pe Bolémieux cu orice preţ, mai înainte de a preda documentele!

– Foarte bine, şefu'!

– Vreau să reuşeşti, San-Antonio!

– Voi face tot ce se poate. Trimiteţi-mi pe cineva care să-l ridice pe noul client.

– Imediat, dă-mi adresa.

CAPITOLUL IV

Până ce Sfatul practic e umflat de confraţii Manufacturii de Tăbăceală, până ce cu eforturi serioase şi pahare de apă îl trezim pe Pinuche, până ce reuşim sa-i explicăm cum stau lucrurile, se face cinci dimineaţa... *Libertatea* trebuie să ridice ancora la ora zece, iar eu am nevoie de aproape trei ore ca să ataşez portul Havre la panaşul meu de fum cenuşiu!

Celălalt păcătos de inginer trădător, după spusele colegului său, a luat trenul de la douăsprezece treizeci noaptea... Are, prin urmare, faţă de noi, un avans confortabil de patru ore şi jumătate, pe care trebuie să le recuperez într-un fel sau altul... În patru ore ar avea tot timpul să predea pachetul agentului care-l aşteaptă... În acest caz, va trebui să pun mâna pe Bolémieux şi să-l aduc până la pasarelă ca să mi-l arate pe comis voiajor... Atât că, în acest interval voi fi nevoit să-l şi „conving", şi nu se ştie dacă va fi la fel de manevrabil ca amicul lui, Conseil.

Aşa cum vă puteţi închipui, Pinaud şi Bérurier s-au pus

pe sforăit în maşină... Compania lor e foarte reconfortantă. Dacă aş plimba un coşuleţ cu pisicuţe ar fi la fel...

Ca să mă ţin treaz, gonesc cu o sută treizeci la oră pe drumul liber. Noţiunea primejdiei e un antidot al somnului. La această viteză eşti obligat să nu te destinzi nici o clipă.

Într-o oră şi douăzeci, ajung la Rouen. Oraşul se trezeşte într-o ceaţă vineţie. Eşarfe de brumă* se târăsc deasupra Senei, iar meandrele ei seamănă cu mâzgăleala unui copil care a început să scrie mama**.

Zăresc o cârciumioară deschisă şi mă opresc un moment ca să beau ceva. Îmi las maşina în dreptul unor pubele îngrămădite, pline ochi, astfel încât, chiar şi în somnul lor, camarazii mei de luptă să se simtă ca la ei acasă... Intru în local şi cer o cafea tare unei dame care, dacă n-ar avea mustăţi, ar semăna cu vărul Hector... Mă simt năclăit, murdar... În mine sălăşluieşte un soi de frig neplăcut. Sunt pe cale de a-mi sorbi cafeaua când celebrii duelişti, Béru şi Pinuchet, îşi fac intrarea în cârciumioară. Dama mustăcioasă îi ia drept docheri în grevă şi se încruntă. Ar trebui să-i vedeţi pe aceşti domni! Le-a crescut barba, sunt o idee mai murdari ca în ajun şi sub ochi au nişte valize de reprezentanţi pentru pilote!

– Frumos, bodogăne Béru, te crezi de unul singur!

– N-am îndrăznit să vă trezesc... Dormeaţi ca nişte îngeraşi...

---

* Tricotate din lână Pingouin. (n.a.)

** Dotat cum sunt, ar trebui să scriu şi cărţi. (n.a.)

Dar n-ai să-i scoţi din cap pentru nimic din lume ideea că am vrut să-i dau plasă. Să-l laşi dormind înaintea intrării unui bistrou, cântăreşte în ochii lui globuloşi cât o injurie de gradul întâi.

Pentru a se reface, comandă un păhărel de drojdie, iar Pinaud unul de vin alb. Au gusturi modeste băieţii mei... Amândoi beau cu păhărelul. Atât doar, că dau pe gât cam multe...

Când reuşesc să-i evacuez din local, Bérurier miroase a alambic, iar Pinaud a canal de scurgere. Mă văd obligat să cobor geamurile pentru a goni miasmele lor.

Pinaud parcă ar mai vrea să doarmă. În fine, îşi scoate punga cu tutun şi se apucă să-şi răsucească o ţigară; când se pregăteşte să dea cu limba peste marginea cu lipici a ţigării, trag violent de volan şi îşi lînge mâna până la cot. Ţigara se dezintegrează. Resemnat îşi mai răsuceşte una.

– Unde crezi că am putea da peste individ? mă întreabă Bérurier.

Îl privesc prin oglinda retrovizoare; pare îngrijorat. Ai zice că-i un câine box cam năpârlit. Ochii îi sunt puchinoşi şi gura evocă flirtul dintre două moluşte.

Întrebarea lui reprezintă expresia preocupărilor mele de moment. Frapat de acest mimetism al gândurilor, îi zâmbesc drăguţ confratelui.

– Bolémieux probabil că a sosit în Havre cam pe la trei... Ce-ai vrea tu să facă într-un oraş adormit? Obligatoriu a tras la un hotel.

– Şi tipul cu care trebuia să se întâlnească?

– Ăsta-i genul de întâlnire de scurtă durată... Dă-mi valiza, să-ţi dau papucii! Ce-ţi închipui, că se aştern la masă?

– Da, poate ai dreptate!

==========

O oră mai târziu ajungem la Havre. Dacă clopotele ar bate la şapte şi douăzeci şi două, ar trebui să înceapă fiindcă e şapte şi douăzeci şi două!

– Începem prin a lua la rând hotelurile din preajma gării, adică din apropierea trenurilor.

Şi deci cu *Terminus*. Cred că aţi remarcat, peste tot dai de hotele *Terminus*. Ele reprezintă complementele directe ale gărilor... Toate miros a cărbune, a compartiment de fumători şi a noapte umedă.

Femeile de serviciu spală holul cu apă din belşug*. Un groom, înalt cât planta verde din hol, citeşte *journalul lui Mickey*. La recepţie, doi funcţionari discută despre meciul de fotbal din ajun. Pe scurt, fiecare se ocupă de ale lui.

Flancat de cei doi protagonişti ai mei, îi interpelez pe cei doi recepţioneri.

– Poliţia.

Se despart dintr-o mişcare.

Le arăt pe rând legitimaţia şi fotografia lui Bolémieux.

* O pardoseală întotdeauna se spală cu apă din belşug. (n.a.)

– Nu l-aţi cazat azi-noapte pe acest bărbat?

Cel mai în vârstă dintre ei îmi spune că numai ce a intrat în serviciu, al doilea nu scoate o vorbă, dar examinează documentul fotografic (cum se spune prin redacţii) cu atenţie, interes şi ochelari având focale convexe.

– Da, rosteşte el cu o voce fonfăită, domnul este aici... Are un bardesiu din băr de cămilă...

Jubilez. Bărbuţa e aici, semn bun. Până acum, totul s-a derulat fără piedici, conform unei armonii prestabilite de hazarduri.

– Ce cameră?

– O clipă, se numeşte Bolémieux, dacă nu mă înşel!

Tontul nici măcar nu şi-a schimbat blazonul.

– Exact, Augustule, lansează cavernosul Bérurier, cârâind ca un curcan gâdilat.

Funcţionarul îl fulgeră cu o privire intensă.

– Camera 214, să vă anunţ?

– Inutil, ne anunţăm singuri, afirmă eminentul meu colaborator.

Intrăm în ascensor, ceea ce este, am spus-o dintotdeauna, mai puţin periculos decât să intri în regimentul de zuavi sau de vânători de munte.

În momentul când cuşca de oţel se ridică, Pinaud scoate un ţipăt de groază, căruia îi succede zgomotul caracteristic al unei sfâşieturi. Nu-i prima, şi costă mai mult de două sute de franci! Pulpana pardesiului său s-a agăţat de uşă şi, of Doamne, a rămas acolo!

==========

Ca nişte indieni Jivaros-Jivatipa-Jivati pe cărăruia războiului din Troyes* care n-a avut loc**, şi prin urmare nu-s motive de panică, o luăm pe culoarul etajului doi, situat – cei mai bine informaţi dintre voi poate că au şi realizat – imediat deasupra etajului întâi.

Ajunşi în dreptul camerei 214, ne oprim puţin şi ne uităm unul la altul cu acea expresie gravă de conspiratori care trebuie să arunce o bombă dar nu ştiu exact asupra cui.

– Intrăm? se informează Béru.

Pinaud îşi cârpăceşte cum poate pardesiul. Nu-i unul trei sferturi, ci două treimi!

– Ce-o să mă mai bodogăne nevastă-mea, oftează bietul om. San-Antonio, nu crezi că l-aş putea trece în decontul de cheltuieli?

Sunt prea încordat ca să-i mai răspund. Îmi îndoi indexul şi bat în uşă. Cioc-cioc-cioc! Cum făcea Scufiţa Roşie în ziua în care lupul rău şi mare a mâncat-o pe mama-mare. Dar nu răspunde nimeni. Bolémieux s-o fi lăsat probabil în braţele lui Jean-Pierre-Morfeu.

Bat din nou, cu mai multă vehemenţă, fără să obţin nici un rezultat. Încerc atunci să deschid uşa, dar e încuiată. Sezamul intră încă o dată în broască şi funcţiune. Drace! E pus zăvorul pe dinăuntru. Deci, păcătosul de inginer e aici. Batem din nou. Spun batem pentru că Bérurier mi se alătură. Ca

* Troyes (cu pronunţia asemănătoare cu Troia antică) e capitala departamentului Aubes, 158 km. la sud-est de Paris. (n.tr.)

** Ştiu, e idiot, dar mă relaxează! (n.a.)

întotdeauna, bate cu pumnul... în tăblie. În interiorul camerei, nu mişcă nimic.

– Nu cumva camera o fi comunicând cu alta? sugerează Pinaud, care procedează prin deducţii.

– Nu-i exclus! Mergi şi caută-l pe recepţioner.

Nu-i nevoie să se deplaseze. Omul cu bicicleta convexă e în dreptul scărilor şi ne priveşte cum bubuim în uşă, cu un aer important.

– Nu se arată? întreabă el.

– Nu. Zăvorul e tras pe dinăuntru. Mai e vreo uşă de comunicare?

– Nu.

– Vreo fereastră?

– Da, însă dă spre stradă...

N-are când să mai adauge ceva. Fără să aştepte permisiunea cuiva, Grasu şi-a făcut vânt şi s-a năpustit în uşă. Se aude un trosnet, panoul de lemn sare din ţâţâni şi Grasu, purtat de elan, dispare înăuntrul încăperii întunecoase.

Auzim un zgomot de sticlă spartă şi un strigăt.

Osânza asta umană a lovit o masă pe care se afla un vas cu flori. Florile sunt artificiale, dar nu şi vasul şi cu atât mai puţin cucuiul care se ridică în creştetul devotatului meu coleg.

Mă îndrept spre pat şi-l descopăr pe Bolémieux cu bărbuţa ridicată spre tavan, mort, cum niciodată n-a fost un inginer, chiar şi un inginer-Conseil!

Are ochii căscaţi şi gura vânătă... E aproape rece...

– Otrăvit, articulează Pinaud.

– Crezi?

– Da. Aş putea chiar să-ţi spun numele otrăvii... Este... stai aşa că nu-mi mai aduc aminte...

Se descoperă, nu din respect pentru defunct, ci pentru a-şi scărpina capul. Începe să plouă cu mătreaţă peste pardesiul deteriorat.

– O otravă rapidă..., urmează acest toxicolog experimentat. Aproape că-i fără gust... O înghiţi, şi după o oră faci o criză cardiacă!

Angajatul hotelului *Terminus* e năucit.

– Ce situaţie! se lamentează el, trăgându-şi mucii.

Îl iau la întrebări.

– Cât era ceasul când a sosit acest om în hotel?

– Băi, cinci dimineaţa, abroximativ!

Mă uit la Bérurier. Încearcă să-şi dea înapoi pătlăgica vânătă, aplicând deasupra ei o monedă de cinci franci.

– Cinci, îi spun, deci se şi întâlnise cu tipul!

Îl apuc pe recepţioner de braţ.

– Când a sosit, avea vreo valiză?

– Nu.

– Vreun pachet?

– Nici un bachet! Mi-a zis „sunt în trecere!"

Ce mizerie. Nu mai avea documentele! Presupun că agentul străin l-a aşteptat la coborârea din tren. S-au dus la bufetul gării să rezolve afacerea. Şi agentul i-a făcut de petrecanie... N-a vrut ca Bolémieux să-l poată descrie. Hotărât lucru, organizaţia asta e dură; foarte dură! Un strop de otravă

într-un pahar cu suc de fructe, băut între feluri... Şi pe urmă, după o oră, sărutări, şi pe marţi!

– Şi-o fi luat mălaiul? întreabă Béru.

Scotocesc hainele defunctului, păturite cu grijă pe un fotoliu. În buzunarul hainei descopăr un teanc de bancnote. Zece mii de dolari în cupuri mari... Salariul trădării! Tipii care l-au lichidat dispuneau de bănet, nu glumă...

– Haideţi, le spun asesorilor mei. Şi dumneata, bătrâne, mă adresez eu recepţionerului cu guturai, anunţă poliţia din zonă...

Plecăm în viteză. De data asta, Pinaud îşi lasă în uşa ascensorului punga de tutun.

==========

Lume multă în bufetul gării. M-am gândit la această eventualitate, pentru că la orele trei dimineaţa e singurul loc unde poţi bea un pahar într-un oraş de provincie...

Văd o dameză la casă. După ochii ei umflaţi ca o roată de cinci tone, înţeleg că n-a ieşit încă din tură.

Mă apropii de ea cu o fotografie şi cu gura zâmbitoare.

– Doamnă, nu cumva aţi remarcat doi consumatori în noaptea asta, dintre care unul fiind bărbosul din poză?

Îşi pune pe nasul constelat de coşuri ochelarii constelaţi de muşte. În mai puţină vreme decât i-ar fi trebuit unui dos de timbru să fie lins cu limba unei funcţionare de poştă, face un semn din cap că da.

– L-am văzut, îmi spune ea foarte Regence.

– Cum arăta bărbatul care-l însoţea?

– Nu era un bărbat, ci o femeie!

Hopa, ce curios; nu mă aşteptam să văd apărând o femeie în această poveste à la scrie-mi necrologul!

– Cum arăta această persoană?

– În mare doliu..

Simt o pişcătură în subsol.

– Adică...

– Păi, era în negru şi purta o pălărie cu voaletă...

– Din care cauză nu i-aţi văzut bine faţa?

– N-am văzut-o chiar deloc... S-au aşezat în fundul sălii... Ea stătea cu spatele...

– Au rămas împreună multă vreme?

– Nu. Au consumat ceva... Domnul cu barbă a venit să mă întrebe dacă n-am ţigări turceşti, am impresia că femeia le dorea...

Ce dorea ea era mai ales să-i toarne raţia de otravă pentru şobolani.

– Nu aveam, continuă *miss* Coş, care se gândeşte la faimoasele ţigări turceşti...

– Şi pe urmă?

– Au băut şi au plecat...

– Ce statură avea femeia: înaltă, scundă?

– Talie mijlocie...

Asta da precizare sau nu mă pricep eu!

– Aha... Nici un semn particular: n-avea un picior de lemn sau o cocoaşă?

Interlocutoarea mea îşi încreţeşte fruntea ca o tablă ondulată.

– După câte ştiu eu, nu!

N-am ce să mai trag de la baba asta, nici măcar o oră de amor.

Mă întorc spre oamenii mei de tevatură, Béru-Pinuche, supercampionii poliţiei. Aceste două mierle au operat o repliere strategică spre tejghea şi sunt pe cale să gâlgâie două pahare de vin alb. Cum mă apropii de ei furios foc, Pinaud, documentat ca de obicei, îmi explică:

– Ăsta spală rinichii!

– Până una alta, i-o întorc, ar trebui să ne spălăm pe cap.

Îi las în faţa tejghelei şi mă duc să-i telefonez boss-ului.

Dacă l-aţi auzi pe Bătrânu cum urlă aţi rupe-o de fugă.

– San-Antonio, trebuie să găsiţi planurile!

– Dar cum, şefu?! pista s-a oprit brusc... Vasul ridică ancora peste o oră şi jumătate... Sunt o mie două sute de pasageri, dintre care mai mult de jumătate s-au şi îmbarcat!

– Atunci, ia vaporul.

– Poftim?

– În şase zile, cât durează traversarea, ai tot timpul să-l descoperi pe agent şi să-i iei planurile şi macheta! Ele nu trebuie să ajungă la New York!

– Dar, şefu', cum pot eu să iau vaporul? N-am nici rezervare, nici paşaport, nici bani!

– Mă ocup eu de cele necesare... Nu-ţi rămâne decât să te prezinţi la pasarelă înainte de plecare, vei fi aşteptat...

– Şi cei doi oameni ai mei?

– Ia-i cu tine, încă trei pasageri nu înseamnă prea mult la bord...

Părea ferm decis. Întotdeauna am putut să-l dau după mine când speram să-l văd că-şi schimbă părerea.

– Bine, şefu'...

– Cumpăraţi-vă câteva valize ca să nu bateţi la ochi, câţi bani ai asupra ta?

– Vreo douăzeci de mii, cred...

– Descurcă-te...

– Am să încerc, şefu'...

– Ţinem legătura prin telegrafia fără fir.

– Bine, şefu'...

Închid telefonul destul de zăpăcit. Cu un pas moale, mă apropii de ai mei. Se pregătesc să-şi comande al patrulea muscat.

– E grozav, mă anunţă Béru, bei şi tu unul?

– Nu te refuz...

Lansează ordinul de misiune chelnerului şi articulează, privindu-mă în bie:

– A făcut urât Bătrânu, se vede de aici...

– Oarecum...

– Ce-o să ne mai cânte la întoarcere...

Intervine şi Pinaud.

– La întoarcere, vă avertizez de pe acum, vă descurcaţi singuri cu el, eu mă duc acasă să mă culc. Asta nu-i viaţă pentru un om de vârsta mea! Mai ales că diseară, eu şi

nevastă-mea, sărbătorim nunta de argint... Douăzeci şi cinci de ani de căsătorie: timp nu glumă!

Şi, iată-l pornit să-şi depene viaţa particulară:

– Nu-i o femeie rea, soţia! Bineînţeles, are şi'ea hachiţele ei... Aflaţi că reumatismul articular influenţează firea omului... Mai ales că i s-au extirpat organele...

– A vrut să fiţi la unison? îi servesc subtil.

Ridică din umeri şi îşi deschide gura să protesteze, dar se răzgândeşte şi îşi goleşte paharul.

Incredibil dar adevărat, Bérurier scoate o hârtie de o mie din fundul pălăriei. Un Richelieu soios. Chelnerul nu ştie de ce capăt să-l apuce...

Plecăm din bufet. Timpul e superb, bate o briză din larg...

– Marea trebuie că-i rea, ne asigură Grasu. Îi plâng pe cei obligaţi să se îmbarce.

– Eu le doresc drum bun, îşi aduce contribuţia Pinuche...

Plesnesc din degete ca ăla care şi-a adus aminte de prenumele lui Ludovic al XVI-lea.

– Apropo, am uitat să vă spun...

– Ce? orăcăie amândoi într-un glas...

– Peste o oră plecăm în America...

Nătăfleţii ăştia se pun pe râs ca nişte smintiţi.

– Asta-i bună, pufneşte Grasu, numai tu, San-A, eşti în stare să debitezi asemenea prostii!

CAPITOLUL V

Trimisul comandantului ne aşteaptă lângă vamă. Nu-şi poate veni în fire când vede sosind drăgălaşul nostru trio. I-au fost anunţaţi trei agenţi speciali şi când colo apar nişte terchea-berchea, târâind după ei valize de carton, târguite pe fugă de la magazinul universal din colţ.

Mă apropii de el şi, cu un gest extrem de graţios, îi prezint legitimaţia. Dă scurt din cap.

– Urmaţi-mă!

Mergând în lungul tejghelei de lemn în spatele căreia vameşii îşi răsucesc ţigări de contrabandă, tânărul ofiţer se uită pe furiş la cei doi coechipieri ai mei. Merită să le arunci o privire, parol! Pinaud, trist ca un ferpar de doliu, beat de oboseală, se clatină pe picioare. Béru, furios la culme din cauza acestei călătorii lungi, pe care era departe de a o prevedea, s-a reconfortat cu un vinişor roşu. Or, dimineaţa aşa ceva nu iartă.

E făcut criţă... Ştiţi cum e beţia de dimineaţă, cea mai

rea... Nasul lui seamănă cu o tomată coaptă prost în seră, iar ochii cu două stridii stricate. Miroase a menajerie prost întreţinută. Cât despre obrazul lui umflat, acesta a căpătat acum proporţii alarmante.

Seamănă cu Cheri Bibi, dar mai puţin sexi.

– E pentru prima oară că merg cu vaporul, îi spune el elegantului ofiţer... Ia spune, bătrâne, nu-i periculos dacă te duci să verşi?

Celălalt n-a mai pomenit aşa ceva. Ca să-i obturez breşa practicată în stima lui* de Béru, îi şoptesc alunecos în ureche:

– Să nu fiţi surprins, e obligat să joace rolul unui asemenea personaj...

Ieşim pe chei. Masa formidabilă, neagră şi abruptă a *Libertăţii* se ridică brusc înaintea noastră.

– Doamne, că mare mai e! exclamă Grasu. Nu poţi să-ţi dai seama când apare la televizor.

Mentorul nostru ne precede pe pasarela acoperită cu un baldachin de un albastru aprins. Ca o cărare a măgarului, şi, cum era normal, Béru o ia pe acolo.

La capătul opus, o uşă e deschisă în flancul navei. Un grup de muşi în uniforme roşii, presărate cu butoni aurii**, formează un cordon. Dintr-un foc, Bérurier se crede un mare şef de stat care-şi trece trupele în revistă.

---

* Comparaţiile de acest fel l-au determinat pe Voltaire să zică: San-Antonio e „Balzacul mahalalelor". (n.a.)

** Unii au chiar şi pe faţă (n.a.)

– Pe loc repaos, strigă el înflăcărat de o răbufnire a vinului de butuc.

Face trei paşi, alunecă şi cade pe fundul lui majuscul, fiindcă puntea e lucie. Valiza i se deschide, dând la iveală o cămaşă de schimb şi o cravată nouă, în toată sobrietatea lor sălbatică. Elevilor marinari, care se hlizeau, li se taie brusc respiraţia, cum se taie un ram cu o foarfecă de grădinar. E pentru prima dată când văd un pasager traversând Atlanticul cu aşa de puţine bagaje. A pus-o de mămăligă bietul Lindberg*. Béru al nostru n-are nici măcar periuţă de dinţi...

Îşi închide valiza, se ridică şi se ia după noi până la cabina 594. E situată la clasa a doua şi cuprinde patru cuşete suprapuse, două câte două.

Când intrăm în cabină, ofiţerul scoate un plic din buzunar.

Îl deschide şi scoate un teanc de bani, pe care mi-i predă.

– Aveţi aici o sută de mii de franci, domnule comisar. Iată şi tichetul pentru sala de mese, un permis de circulaţie pe vas de la o clasă la alta şi lista provizorie a tuturor pasagerilor... Aceasta va fi pusă la zi abia după escala de la Southampton, evident...

Ne salută.

– La dispoziţia dumneavoastră, natural. Comandantul a dat instrucţiuni unor doi ofiţeri radio, şi în caz de nevoie,

---

* Charles Linderbgh (1902-1974) – aviator american care a traversat fără escală Atlanticul în 1927 (n.tr.)

puteţi să vă adresaţi lor la orice oră din zi şi din noapte. Bineînţeles, personalul nu-i la curent cu reala dumneavoastră calitate. V-am înregistrat sub numele adevărate dar cu funcţii de reprezentanţi...

– Perfect....

Îi întind mâna; ne strângem cele zece degete (cinci de fiecare). Iată-ne rămaşi singuri. Pinaud s-a şi culcat pe o cuşetă de jos şi doarme cu pălăria pe ochi. Cât despre Béru, el e intrigat de gura de aerisire...

– Crezi că n-o să putem deschide hubloul? Mă întreabă el. N-am încredere în ţevile astea, dacă se astupă?

Îi recomand să aştepte.... Stewardul bate la uşă. Vine să ni se prezinte şi să ne dea informaţiile elementare privind viaţa la bord. Deodată, îl văd că se opreşte din vorbit şi că priveşte fix un punct precis.

Fructul atenţiei lui (un fruct stricat) nu-i altul decât torsul lui Bérurier, care s-a dezbrăcat până la mijloc. Poartă o flanelă de corp, gen Rasurel, de un gri extrem de închis şi agrementat cu aureole inexprimabile.

Îl concediez pe steward cu o hârtie de o mie şi mă grăbesc să fixez încuietoarea de siguranţă.

– Ia zi, Grasule, fac eu prost dispus, nu ţi se întâmplă să te mai şi saturi să semeni întruna cu o pubelă dintr-un cartier nevoiaş?

– De ce-mi vorbeşti aşa?

– Uită-te puţin la flanela ta! De câtă vreme n-ai mai schimbat-o?

Ridică din umeri.

– Dai din gură fără să ştii, San-Antonio! Flanelele astea de corp nu se spală! intră la apă!

– Vrei să spui că a ta n-a fost spălată niciodată?

– Natural! Of, şi cu tine, tare mai eşti chisnovat!

Nu mai insist. Frânt de oboseală mă întind pe cuşeta din faţa lui Pinaud. Vasul e agitat de un tremur puternic. Începe să trepideze şi am impresia că mă aflu pe platforma unui tramvai vechi.

– Am pornit-o, nu? face Bérurier.

– Aşa s-ar părea...

Se apropie de hublou, dar nu vede decât o faleză din beton cenuşiu.

– Încă nu-ţi dai seama...

– Aşteaptă puţin, dacă mare-i rea, ai să bagi tu de seamă!

Şi pe urmă, brusc, zdrobit de oboseală, adorm cum te scufunzi pe fundul apei.

==========

Două ore mai târziu suntem – cel puţin eu pentru început – treziţi de o muzică melodioasă care răzbate din culoar.

Sar din cuşetă şi întredeschid uşa. Zăresc un băiat de la restaurant înarmat cu un instrument bizaroid de percuţie, în care loveşte cu un gong. Îl întreb:

– Defilează fanfara, sau ce se întâmplă?

Îmi zâmbeşte, cum zice abatele Jouvence.

– Anunţ seria a doua la masă, domnule...

Am rămas cu gura căscată. Transatlanticul face bine treburile: instrumentul ăsta e cu mult mai simpatic decât o sonerie!

Cuvintele „seria a doua" trezesc în abisurile insondabile ale stomacului meu o noţiune superacută de foame, care, în mare taină, îmi sfredelea măruntaiele. Punct!

Închid şi încep să urlu:

– Ajutor! Ne scufundăm! Şalupele la apă! Femeile şi copiii, primii! Poliţiştii rămân la bord!

Bérurier, buimăcit, se ridică într-un cot, în cuşeta lui de sus. Dă să se scoale, uită că-i cătărat la înălţime, se izbeşte cu capul de plafon şi se prăvăleşte înainte cu un zgomot cumplit de vacă lovită de trăsnet.

În patru labe, geme.

– Unde-i nenorocitul care mi-a subtilizat duşumeaua?

I-a apărut un nou cucui în creştet şi o pată roşie (care va deveni vânătă) pe obrazul drept.

Cum îmi exteriorizez veselia în forţă, se face negru de furie*.

– Alt banc de-al tău, neam de...

Pinuche, trezit de altercaţie, se ridică la rândul lui.

E tras la faţă şi privirea lui te duce cu gândul la un iepure mort.

---

* Are suficiente aptitudini în vederea realizării acestei metamorfoze (n.a.)

– Mi-e greaţă, ne anunţă el. Cred că mi se trage de la pancreas...

Mugesc la el.

– Nu ne bate la cap cu pancreasul tău! relicvă umană! Mergeţi amândoi să vă faceţi puţin toaleta. M-am săturat să car după mine nişte porci! Nu mă chiamă Wladimir ca să fiu porcar! Hai, fuga marş! Spălaţi-vă, bărbieriţi-vă şi schimbaţi-vă cămaşa, dacă nu, vă arunc peste bord!

Astfel dopaţi, iată-le pe cele două cătane ale mele că se dedau unor abluţiuni neobişnuite.

După ce au terminat, sunt aproape prezentabili... Plecăm spre sala de mese, care e pe puntea inferioară.

Imensă, plină de aurării... Din vasta sală, unde se agită un personal impecabil, urcă un zumzet puternic.

Avem masa 36. În colţul uriaşei încăperi... E o masă de patru persoane, la care stă o doamnă de o vârstă incertă.

La sosirea noastră, ne aruncă un surâs aromat cu tapioca.

E mai mult ca sigur americancă. Bate spre cincizeci de ani, are părul pus pe bigudiuri metalice şi poartă ochelari fără montură. E îmbrăcată într-o bluză portocalie smălţuită cu floricele mov, şi o fustă în carouri, roşu cu verde, iar la gât îi atârnă un colier* de o mare valoare... documentară, constituit din bucăţele de material plastic, decupate sub formă de inimioare**. Nu-i un colier, e o raţiune socială.

---

* Unde aţi vrea, mă rog, să-l poarte? (n.a.)

** De vânzare în New York la toate farmaciile care se respectă. (n.a.)

Hopa, dameza începe să ne distribuie ochiade poftioase... Mă alege pe mine, apoi, constatând că-s tânăr şi frumos* şi având desigur simţul măsurii, şovăie între cei doi şmecheri ai mei... Ezită între spătoşenia lui Bérurier şi bunele maniere ale lui Pinuche...

În vreme ce ea ne cântăreşte, noi studiem atent giganticul meniu care ni se propune.

Privirea Grasului îi declanşează toate sucurile gastrice când vede nomenclatura preparatelor.

– Putem hali tot ce vrem? se informează el cu distincţie pe lângă şeful de sală.

– Dar, bineînţeles, domnule, se grăbeşte să-i răspundă acesta din urmă (care nu-i primul venit).

Grasu se reculege, îşi închide pe jumătate ochii de purcel prudent şi întreabă:

– Durează mult un rizoto de mânzat, Princesse?

– Zece minuţele!

– Atunci, pentru început, daţ-i drumul la un rizoto... Pe urmă, o costiţă Charolais cu inimă de lăptuci înăbuşite... apoi, un păstrăv cu migdale... Dar, până vine primul fel, îmi serveşti nişte gustări... Nu ştiu cam ce: o piftie de raţă şi ouă în maioneză, ce zici?

Şeful de sală, care a mai văzut şi alţi mâncăi, nici nu clinteşte.

– Păstrăvul la urmă? doar atât întreabă, mirat.

---

* În 1927 am obţinut premiul celui mai frumos prunc din Franţa. (n.a.)

– Da, face Bérurier, ca o persoana cumsecade ce-i, în felul ăsta n-ai să mai fii nevoit să-mi schimbi farfuriile... Altminteri, dacă demarezi cu peşte, pute urât...

– Şi ca desert?

– Nimic, răspunde modest Grasu, fiindcă păstrăvul e cu migdale!

Şi totuşi, încearcă un regret. După ce Pinaud dă comanda, Bérurier nu se poate abţine să nu întrebe cu o voce timidă:

– Gorgonzola* pute tare?

– Aşa s-ar părea, domnule, afirmă interpelatul fără să râdă.

– Atunci, adu-mi o bucăţică, decide această glorie a poliţiei franceze.

Se întoarce spre americancă şi, galant, i se adresează:

– Dacă mirosul de afumat n-o deranjează pe doamna, evident!

==========

Masa e plină de antren. Cei doi fârtaţi ai mei se cred în croazieră şi o fac pe curtezanii pe lângă tovarăşa noastră de masă. Aceasta din urmă vorbeşte puţin franţuzeşte iar Pinaud „a făcut" engleza pe vremuri. Ca s-o probeze în faţa damei îi recită *Y wish you a merry christmas*** , cu un accent că

* Brânză preparată în Italia, în interior cu mucegai albăstrui. (n.tr.)

** Vă doresc un Crăciun fericit (limba engleză în original). (n.tr.)

i-ar ridica părul măciucă lui Yul Brynner*. Pe scurt, ambianţa e foarte plăcută.

Bérurier a dat urgent pe gât sticla de Bourgogne alb şi cea de Bordeaux roşu, aflate pe masa noastră. Cu verva în crescendo, constatând că cele două victime au fost înlocuite cu alte sticle pline, trece la evanghelizarea vecinei noastre, care comite erezia de a consuma cozi de langustă gratinate şi de a bea lapte. Îi las s-o curteze pe doamna de care vă vorbesc, iar eu mă lansez direct în anchetă. Pentru că, notaţi, deşi mă aflu la bordul unui transatlantic, am rămas cu picioarele pe pământ.**

Bătrânu a avut o idee bună şi savuroasă când a decis îmbarcarea noastră pe *Libertatea*. Cum spera el să descoperim planurile? V-am mai spus (dar cu capete seci ca ale voastre niciodată n-ai repetat destul), la bord sunt îmbarcaţi peste o mie de pasageri şi tone de bagaje. Imposibil să scotoceşti peste tot. Şi chiar dacă aş avea posibilitatea materială s-o fac, o asemenea măsură ar provoca incidente diplomatice. Mă uit la populaţia internaţională care ocupă sala de mese şi-mi măsor imensitatea sarcinei... Oamenii ăştia nu s-ar preta nici în ruptul capului la o percheziţie... ca să nu mai vorbim că, pentru reclama transatlanticului, ar fi o lovitură sub centură. Străinilor le plac vasele franceze pentru că se mănâncă bine şi se călătoreşte tihnit.

Atunci?

---

* Actor american cu chelie. (n.tr.)

** Nu-i nostim, bandă de constipaţi? (n.a.)

– La ce te gândeşti? sughiţă Grasu, al cărui dovleac e luminat ca un paisprezece iulie* dinainte de război.

– La prostia ta, îi răspund....

Ridică din umeri.

– Astea-s păreri preconcepute, protestează el. Nu poţi până nu jigneşti...

Pinaud o acaparează pe doamna, uşurel. Îi povesteşte într-un idiom franco-englez, ca cel al negrilor, despre ocluzia intestinală care i-a fost fatală unchiului Alfred. Intimitatea lor îl vexează pe Bérurier.

– Ia uite la străbunu' cum îi trage clopotele americancei! oftează el cu năduf. La vârsta lui, e greţos! Ce-o mai spera cu câte pânze de păianjen îi ferecă şalvarii!

– Lasă-l în pace, îl calmez eu. Poate o adulmeca ceva!

Dar Béru e prost dispus.

– Şi când mă gândesc, se întunecă el.

– La ce?

– La jumătatea mea, pe care n-o doare capul cât ţine croaziera asta... Cincisprezece zile dus-întors cu vaporul! O să tragă tare cu frizerul ei!

– Ei şi?

– Cum, ei şi? Se vede că nu eşti însurat!

– Aşa îmi place mai mult! Dar ascultă, Grasule, să şii că n-o să mai simtă nici o plăcere!

---

* Sărbătoarea naţională a francezilor. Pe 14 iulie 1789 a căzut Bastilia, marcând începerea unei noi ere în istoria Franţei. (n.tr.)

– De ce?

– Pentru că n-o să-i mai fie frică de nimeni. Tot ce poate fi mai incitant în adulter e frica de a nu fi surprins... Daca elimini frica, ce mai rămâne? O partidă de jamboane, nu? Ai să vezi că o să-ţi ducă dorul, nevastă-ta! Absenţa înfrumuseţează, Grasule... Când ai să te întorci acasă ai să fii pentru ea frumosul cavaler rătăcitor! Numai să-ţi schimbi şosetele mai înainte şi să-i cumperi de trei franci trandafiri; te asigur că ai să ai parte de marele extaz în Gevacolor...

Îmi apucă mâna. O lacrimă de bărbat străluceşte în ochii lui.

– Mersi, San-A.. În fond, eşti un băiat straşnic...

Cade pe gânduri, în vreme ce Pinaud al nostru, fericit nevoie mare, îşi plasează poanta secretă, respectiv, ablaţiunea amigdalelor cumnatului său.

– Vapoarele astea or fi sigure, după părerea ta? mă întreabă Bérurier... Nu mi-ar conveni să naufragiez. Ştii ce oroare am de apă!

– Cum să nu ştiu... Natural că e sigur, de ce, ţi-e frică?

– Nu, dar nu mi-ar conveni ca nevastă-mea să rămână văduvă, ce s-ar alege de ea? Amantul ei e însurat, şi n-avem decât o avere impersonală.

– O să-şi pună un voal negru pe cap şi o să se ducă să facă menajul pe ici pe colo! Sper că n-o să te înduioşezi de soarta consoartei cât o să dureze traversarea! Să nu-ţi faci griji pentru femei, Béru... Cucoanele au mai multe resorturi decât un ceas de precizie...

Tac, fulgerat de o imagine... Am spus: un voal negru... Dintr-o dată mă branşez pe anchetă... Femeia care a primit planurile de la Bolémieux, la Havre, purta un văl negru... Şi era îmbrăcată toată în negru. Nu şi-o fi aruncat în aer hainele de doliu. N-a avut timp şi ar fi fost riscant să atragă atenţia asupra ei. Deci ţoalele sunt printre bagajele ei....

O!, da... Da, da, da... Staţi aşa şi nu mişcaţi. Mă agasaţi cu scobitorile astea, lăsaţi-mă să reflectez... Cred că merg pe calea cea bună... Da, da, da... Asta-i: vine, se formează, se precizează, se concretizează, se... Fii atent! Să ne punem întrebări şi să răspundem la ele sprijinindu-ne cu amândouă mâinile de logică... Fata care-l aştepta pe Bolémieux la gară era un agent sau o aliată a agentului însărcinat cu transferul documentelor. S-ar putea, fără teama că mă înşel, să pariez pe o cursă maraton contra unei curse de şoareci, că nu era cu adevărat în mare doliu şi că s-a îmbrăcat astfel doar ca să-şi ascundă faţa... Deci, aceste bulendre, considerate ca un deghizaj, nu corespund cu restul garderobei ei. *Ceea ce înseamnă că, dacă aş găsi o rochie neagră şi un voal într-o garderobă „normală"*, aş avea şansa de o sută doi la sută să pun mânuţa pe dama cu pricina.

Problema rămâne însă la fel de complicată pentru că se reduce la cotrobăitul prin bagajele clienţilor. Deşi e mai simplu să găseşti nişte acceşorii de văduvă, decât documentele.

În orice caz, am o idee.

O idee luminoasă, ca ringul din Palatul Sporturilor într-o seară când se dispută campionatul mondial, îmi inundă colacul de salvare.

Mă ridic şi o salut respectuos pe miss Furlifus.

– Unde te duci? vrea să ştie Bérurier...

– Să fac o plimbare pe punte... Ne întâlnim la barul-fumoar pentru ceai...

Îi las cu victima lor. Bătrâna e în al nouălea cer, văzându-se curtată de doi *french men!* – şi ce *french men!* O face pe copiliţa căreia i se propune o partidă de baba-oarba!

Pinaud îşi linge mustaţa, cu care ocazie o curăţă de crema Mystère prinsă de vârfurile perilor. Cât despre San-Antonio, cel care înlocuieşte margarina Astra şi soţii plecaţi în deplasare, el se îndreaptă puşcă în căutarea tânărului ofiţer ce i-a fost repartizat.

Întotdeauna îi vine lui o idee de milioane. O preumblă de-a lungul coridoarelor ca un alergător care poartă drapelul!

==========

Îl descopăr pe tânărul ofiţer în cabina lui. E un locşor cât se poate de încântător, aflat la prora vasului. Are mobila din lemn deschis la culoare, iar pereţii, vopsiţi într-un verde pal, sunt decoraţi cu reproduceri ale tablourilor unor maeştri, fiindcă tânărul e o persoană cu gust.

Îmi oferă un loc şi mă întreabă dacă-mi place punch-ul. Îi răspund că, în afara siropurilor şi a soluţiilor clorurate, îmi place tot ceea ce se poate bea. Barmanul meu amator se pune pe treabă şi-mi prepară o licoare trăsnet: rom vechi, câteva picături de apă îndulcită, coajă de lamâie verde şi un cub de gheaţă... E senzaţional! Nimic în comun cu ce se găseşte la Paris prin barurile specializate... De la primul gât

te simţi bine, de la al doilea mai bine şi de la al treilea nu te mai simţi deloc.

– Ei, avansează ancheta dumneavoastră, domnule comisar?

– Fiecare rotaţie a elicei riscă să mă îndepărteze de ea, îi răspund eu doct, muindu-mi apendicele, care-mi serveşte la detectarea mirosurilor, în paharul cu pereţii aburiţi.*

Produsul Şcolii Navale ţinea să afle în ce constă numita anchetă, dar îl cunoaşteţi pe San-Antonio, nu? E tăcerea personificată! De clonţ îmi atârnă un lacăt! Roger Ruşinosu: nici usturoi n-am mâncat, nici gura nu-mi miroase!

– Pentru a-mi duce misiunea la bun sfârşit, atac eu, am nevoie de concursul tuturor stewarzilor... Mă rog, cel puţin al celor de la cabine.

Face o grimasă puţin liniştitoare.

– Explicaţi-vă.

– Iată, caut o femeie care are între bagaje haine de doliu. Aproape sigur, femeia în chestiune e îmbrăcată obişnuit... Prin urmare, aceste veşminte negre trebuie să se regăsească în garderoba ei!

– Şi pe urmă?

– Asta-i tot. Stewarzii, care se ocupă cu serviciul la cabine, au toate condiţiile să caute discret prin sertare şi dulapuri... Aş vrea să mă înţelegeţi bine... Nu-i vorba să facă o percheziţie, ci pur şi simplu să verifice dacă....

Interlocutorul meu zâmbeşte uşor.

---

* „Apendicele care-mi serveşte la detectarea mirosurilor!" Nu-i o exprimare elegantă? Şi când te gândeşti că totul s-ar fi putut reduce la trei litere, iar tu la cinci! (n.a.)

– Vă jucaţi cu cuvintele, domnule comisar.

– Nu, e o nuanţă. Făcând curăţenia obişnuită în cabinele de care răspund, le este uşor să constate prezenţa unei asemenea ţinute care, o repet, trebuie să fie insolită...

Îşi trece un deget nervos între gât şi gulerul cămăşii. Privirea lui de un albastru oceanic e adumbrită de gândire.

– Îi voi anunţa pe responsabilii fiecărei clase, îmi spune el... Ei îi vor contacta pe cei în cauză....

– Vă mulţumesc... Când voi putea avea un răspuns?

– Mâine la prânz, cel mai devreme... Stewarzii nu pot acţiona decât în timpul serviciului prestat dimineaţa, vă daţi seama... Reţineţi că nu vă promit nimic... Trebuie să-l previn pe comandant şi el s-ar putea să nu fie de acord...

– Spuneţi-i că-i vorba de un interes capital pentru Franţa!

– Serios?

– Da. Înaintea sosirii la New York trebuie să pun mâna pe nişte documente de o mare importanţă, am nevoie să fiu ajutat!

– Contaţi pe mine!

Refuz un nou punch şi îmi iau rămas bun de la domnul ofiţer.

==========

Găsesc tandemul Béru-Pinuche pe puntea principală.

Domnii mei şi-au părăsit muza şi tocmai citesc panoul care programează distracţiile de pe vas... Multe la număr şi

variate: mai întâi, cinema (rulează „Mon thé t-a-t-il ôté ta toux*", operă premiată la festivalul de la Bouffémont**, cu Walter Claused în rolul principal şi cu revelaţia anului viitor, fermecătoarea Maricou Chetoilat), după film, ceai dansant în salonul mare, apoi seara, curse de cai (*în english: Horses Races)*... Mâine, duminică, mesa oficiată în sala de cinema de către părintele Colăteur, iar în salonul mare slujba protestantă a reverendului Mac Heuslass... Imediat după prânz, exerciţiu de alarmă.

Şi iar cinema. (De data asta joacă viaţa Ioanei d'Arc „Je suis en Sainte"***, triumful lui Cecil Billet de Cent (hârtie de o sută) care prezintă o nouă versiune, foarte îndrăzneaţă: după el, Ioana fusese ignifugată înaintea supliciului... Ceea ce i-ar fi permis să înghită fum. Cinema cochon, ce mai turavura!) Iar ceai dansant... Loto-Bingo seara, apoi bal costumat cu participarea lui Durand, inimitabilul imitator, bal prezidat de generalul Kaunard (Prostescu), şef de stat major peste ucenicii lăptari cantonaţi în Courbevoie, v-o spun mintenaş...

– O să ne distrăm pe cinste, profetizează Bérurier...

Îmi iau accesoriile după mine pe puntea superioară. E o vreme minunată... Coastele engleze închid orizontul şi pescăruşi imaculaţi zboară în urma dârei înspumate a *Libertăţii*,

---

* Înşiruire de cuvinte cu repetarea insistentă a sunetului „t" (ceaiul meu ţi-a luat tusea). (n: tr.)

** Comună din Franţa, cu 5716 locuitori. Una dintre numeroasele persiflări, caracteristice autorului (n.tr.)

*** Joc de cuvinte înşinuant: Sunt o sfântă sau, conform pronunţiei: sunt însărcinată. (n.r.)

scoţând ţipete de fete bătrâne. Închiriez trei şezlonguri de la stewardul de punte şi ne expunem eminenţele la soare...

Pinaud adoarme urgent, după ce a constatat cu satisfacţie că nu suferă de rău de mare...

– Şi americanca voastră? îl întreb pe Bérurier, ce i s-a întâmplat?

– S-a dus să-şi facă siesta, bodogăne el. Am vrut să mă iau după ea, aşa ca într-o doară, ca s-o rog să-mi arate stampele ei japoneze, dar nesuferitul de Pinaud m-a tras să merg cu el... E gelos! Aşa un hodorog, nu-i urât din partea lui, zi şi tu? Când am şi eu o dată ocazia să-i plătesc nevesti-mii cu aceeaşi monedă!

Se întinde voluptos şi aprinde o ţigară care miroase a ţeavă de eşapament.

– Mereu am visat să mă culc cu o străină, murmură el nostalgic... Trebuie că-i grozav, nu? Să-ţi ciripească nişte chestii pe care nu le pricepi...

Încerc să-l consolez.

– Nu-i decât o partidă amânată, amice! Eu, în locul tău, i-aş face o vizită frumoasei în vreme ce strămoşu' sforăie...

Sedus de sugestia mea, se ambalează.

– Nu-i rău deloc ce zici tu... Cu atât mai mult cu cât mi-a dat numărul cabinei.

– Ce mai aştepţi! E o invitaţie la vals, nu?

Decis, se ridică. Trage de manşetele cămăşii lui noi, zgârâie cu o unghie neagră pata de sos etalată pe cravata-i strălucitoare şi se face nevăzut...

Mă întind. Viaţa ar fi frumoasă dacă n-aş avea pe cap această grea responsabilitate... Vă daţi seama ce situaţie?

Ştiu că pe vas se află, la câţiva metri de mine, ceea ce caut, ceea ce *trebuie* să găsesc cu orice preţ, şi nu mă pot agăţa decât de un voal negru...

Treaba asta cu voalul mă sâcâie... Poate că femeia nici nu l-a păstrat? Nu era greu să se debaraseze de el...

Arunc o privire distrată în jurul meu. Şezlongurile sunt aproape toate ocupate. Sunt mulţi americani tolăniţi, în ţinute incredibile... Cămăşile pictate, pantalonii sau fustele din ţesături uşoare abundă...

Femeia pe care o caut eu este poate aici, chiar în rând cu mine. Poate că-i persoana dolofană care citeşte *Life* lângă Pinaud? E liniştită... Îşi închipuie că totul i-a reuşit... L-a otrăvit pe Bolémieux.. Grunt, probabil, trebuia să-l lichideze pe Conseil... Nici un martor: drumul e liber!

Gândul că ea nu se mai teme de nimic mă scoate din sărite... Afurisita! Şi, unde mai pui, că s-ar putea să-mi scape...

Mă cunoaşteţi! Când mă apucă nervii nu mai am stare pe loc... Atunci, ca să mă calmez, încep să mă plimb pe punte... Urc o scară abruptă şi iată-mă în apropierea coşurilor roşii de dimensiuni monstruoase. Între cele două coşuri se întinde ca un fel de terasă ferită de curent, unde se aliniază alte şezlonguri. Aici *first class* îşi etalează şuncile... Văd tineri care joacă pietre, domni în vârstă, eleganţi, buchirisind opere plicticoase, dar legate în piele; doamne singure care-şi expun celulita la soare.

Ce umanitate în pericol! În plină descompunere, madam! Oh! dacă aţi putea vedea capetele astea, trupurile, fizionomiile!

Grăsane urâte, umflate şi pântecoase ca bietul Michelin. (De altfel, una dintre ele şi-a botezat nepoata Micheline) Cu colaci de grăsime pe coapse, pe burtă, pe fund... Sâni ca nişte saci de făină, obraji fleşcăiţi. Totul acoperit de zugrăveli, de aur, de mătase, de pretenţii... Acoperit de imbecilitate... Zâmbete buzate; priviri vâscoase ca nişte găluşte prost fierte! Ah! frumoasele dame luxoase! Fezandate, cu varice, celulite, osânze, dar demne! Demne, cu ruj pe buze şi pe obraji, cu negru şi violet, şi verde pe sub ochi! Asiaticele la fel!... Sunt galbene şi nici nu-şi dau seama!... Galben-verzui, ca orice carne stricată! Fiindcă damele astea s-au stricat... Din cauza şansei... de acord! Dar şi din cauza vârstei! Stricate de soţii lor, stricăciune răbufnită prin toţi porii. De sus până jos, de jos până sus şi de la stânga la dreapta. Stricate pe dinăuntru şi pe dinafară... Şi mai aşteaptă miracole de la soare. Uite unul pe care nu-l dezgustă să-şi plimbe razele frumoase pe carena asta avariată! Ori n-are demnitate ori protejează muştele albastre! Le doreşte binele! Altfel nu pot să-mi închipui!

Cucoanele iau poze, atitudini, mine! Guri ca de canal! Ochi cu gene palpitânde... Aruncă ochiade de vampe tulburătoare scotocind în privirile bărbaţilor ca în poşetele lor... Inventariază masculii. Iar ei, imbecilii, le fac jocul... Şemizete, fulare de mătase, pantaloni de flanelă, frizuri drotate. Bravo, Cadoricin!

„V-aţi pierdut ochelarii de soare, dragă doamnă!"

„Vai, mersi, domnule, ce amabil sunteţi!"

Hai! La Abordaj! Cu sabia în vânt!

„Ce faceţi în seara asta?"

Antren! marea chermesă Ia-mă-cu-totul! Tombola în beneficiul maşinilor automate de spălat vase... Prima fază: o repriză de încălzire, a doua: o pereche de pupături profunde, a treia: un exemplar din Kamasutra* tras în porţelan imperial, numerotat de la dreapta la stânga!

Îmi iau urgent valea de aici! În unele momente semenii mei mă ulcerează. Mă văd în ei ca în nişte oglinzi deformante. Oh! ce mutră! ce mutră! ce moacă!

Cu mersul meu suplu şi degajat, străbat spaţiul care separă cele două coşuri şi atunci aud nişte lătrături.

Pe un vas, mi se pare cam ciudat... Fără să-mi cred urechilor, urc o nouă scară şi ajung pe o altă platformă. O uşă joasă se deschide înaintea mea. Mă aventurez... Dă spre un spaţiu rezervat căţeluşilor, deoarece odoarele doamnelor din înalta societate nu-s admise decât aici... Dau cu ochii de o succesiune de cuşti mari, cu gratii... Doi reprezentanţi ai rasei canine se plictisesc în două boxe diferite. Unul este un pechinez groaznic, cu ochi bulbucaţi. Celălalt, un boxer, enorm, vărgat, cu un aspect puţin îmbietor.

Le vorbesc celor două animale cu vocea mea fermecătoare.

„Cuţu, cuţu, ce căţei cuminţi, etc."

---

* Kama-sutra, tratat al artei iubirii, scris în sanscrită între sec. IV şi VII (n.tr.)

Pechinezul e refractar la şarmul meu, ca o cărămidă. Dar boxerul, băiat de treabă, începe să bată măsura cu ciotul lui de coadă. Îmi vine să-l mângâi. Uneori animalele sunt reconfortante... Ăsta, în ciuda dinţilor îmbârligaţi, a buzelor băloase şi a zgărzii enorme prevăzute cu ghimpi, e foarte simpatic.

Când risc şi întind mâna printre gratiile de fier, în cuşcă se profilează o umbră.

Ridic capul şi văd dinaintea mea o tinerică drăguţă, cu privirea azurie.

E plăcută cu pieptul ei de adolescentă şi aerul stupid.

Ce mai voiam să vă spun în legătură cu ea?

Ah! da...

E în mare doliu!

CAPITOLUL VI

Ce vârstă ar putea să aibă puştoaica asta? Douăzeci? Îmi surâde.

– Pechinezul e al dumneavoastră? mă întreabă ea.

– Nu. Dar îmi plac câinii şi am venit să le zic un bună ziua celor de aici. Boxerul vă aparţine?

– Nu mie: doamnei...

– Sunteţi la stăpân?

– Da, îngrijitoare.

Mă lămureşte că i-a adus un hap căţeluşului. Ceva vitaminizat, foarte eficace... Cu fosfor, calciu, cu hormoni masculini, cu extras de ficat de jandarm şi de testicole de broscoi bolivian... Costă o avere! Dar s-ar părea că le ajută câinilor să devină zdraveni. Le deschide pofta de mâncare... Îi muşcă mai straşnic pe cerşetori. Păi cum, trebuie să ai dinţii buni, fiindcă oamenii sărmani sunt aţoşi.

O iau la întrebări pe îngrijitoare... O cheamă Marlène Poilfout, şi e născută în Palpezy-le-Gros (Manche); mama

i-a murit acum o lună, tatăl s-a recăsătorit după o săptămână, un frate e în Africa de Nord, o soră în sanatoriu, iar ea s-a angajat îngrijitoare la un ataşat de ambasadă indian, cu misiune în Statele Unite. În acest moment călătoreşte cu doamna şi copilul... Un băieţel adorabil, după spusele ei. Îl cheamă Aminoula şi partea nostimă e că se scrie aşa cum se citeşte. Tăticul a rămas la post, în New York, unde va petrece iarna împreună cu familia... Marlène călătoreşte pentru prima dată... Nu, nu i-e frică de răul de mare... America? Ştie doar că se află chiar deasupra Egiptului şi e străbătută de Volga, dar în afara acestor cunoştinţe n-are nici o idee asupra acelor meleaguri. A citit un articol în *Visul meu şi inima ta* cum că acolo s-ar fabrica petrol şi s-ar cultiva chewing-gum – asta-i tot... Da, desigur, îşi rezervă plăcerea descoperirii... Garibaldi a avut-o înaintea ei, bineînţeles, pentru că el a descoperit America cu zece mii de ani înainte de Hristos, dar fiecare la rândul lui, nu?

Vedeţi bine, conversaţia cu această subretă e plină de farmec. Cum Marlène nu-i mai prost alcătuită ca alte gâsculiţe de vârsta ei, îmi spun că aş putea să mă „distrez" cu ea pe durata voiajului. Ceea ce se numeşte să te asiguri cu de-ale gurii, nu?

Îi povestesc că merg la Hollywood, s-o angajez pe Liz Taylor pentru un film tehnicolor, intitulat *Face clăbuci* şi condimentat cu săpunul preferat! E încântată. La început, am fost în gardă, văzându-i hainele de doliu, dar acum, faţă de dimensiunile prostiei ei, îmi spun că orice asemănare între

ea şi agentul secret căutat de mine ar fi pur accidentală şi fortuită, această dulce copilă având tot ce trebuie pentru obţinerea unui brevet de cretin la toate categoriile.

Încerc să-i dau o întâlnire; nu-i împotrivă, în principiu, dar trebuie rezolvată delicata problemă a locului de rendez-vous... La bordul unui vas, nu-i lucru simplu, crede-mă. Imposibil să practici ca în viaţa civilă; respectiv: puţin tranca-fleanca, cinema, restaurant, solo de jartiere şi partida de golf în pădurea normandă! Nu! N-avem decât o singură modalitate: barul, salonul, cabina... Barul şi salonul fiind locuri publice, personalul de serviciu n-are acces, pentru că stăpânii au ocazia să se prostească prin aceste locuri. Cât despre cabină, Marlène o împarte cu hieruvimul de care are grijă! Iar eu, deşi ştiu ce somn adânc au copiii, parcă nu mi-ar conveni să execut un solo la flaut în apropierea unui prunc adormit.

Va trebui, prin urmare, să pun la cale un festin în propriile mele apartamente; nu va fi simplu deloc, având în vedere că-mi împart cabina cu Preafericitul Pinaud şi cu Maiestatea sa Bérurier, regele netoţilor prin graţia divină!

În fine, oi vedea eu.

Cum suntem singuri aici, exceptând cele două drăguţe potăi, îi interpretez un număr de Casanova eliberat... Stil „Eşti tulburătoare..." „Încă un pas şi mi-ai călca inima care-ţi stă la picioare..." „Providenţa mi te-a scos în cale", etc. Până ce, învinsă de elocvenţa mea, mă lasă să-i apuc unul dintre cele două flotoare... Face parte din exerciţiul de alertă. În caz de naufragiu, aş fi foarte mulţumit să-l am la îndemână.

Sedusă, palpitândă, îmbujorată, îmi fixează întâlnirea pentru ziua de duminică la slujbă. Atunci, cel puţin, putem fi siguri că stăpâna n-o să ne facă nici un fel de obstrucţiuni, având în vedere că e budistă sau ceva de genul ăsta.

Amor, delicii, orgă... e cazul să vă informez!

==========

După o seară destul de plicticoasă la bord: ceai dansant, jocuri de societate, soseşte şi ziua de mâine.

Ziua de mâine sfârşeşte întotdeauna prin a sosi. Acesta e aspectul reconfortant – şi îngrijorător în acelaşi timp – al existenţei. Uneori ziua de mâine cântă (când celebra arie din l'Acné*, când *M-ai vrut, mă ai* pe melodia *Urcaţi în vagoane*)... Alteori, ziua de mâine e dezamăgită, cu care ocazie păţeşti şi tu la fel.

În fond, e cu mult mai uşor să dezamăgeşti, decât să încânţi.

Ţin să fac această precizare care, dacă nu prezintă interes pentru apărarea naţională; face totuşi parte integrantă din artele frumoase.

În echipa mea euforia este la ea acasă. Pinaud a descoperit un punch creol şi Bérurier tenderul american. Nu mai conteneşte cu elogiile la adresa cucerii lui, *Mistress* Lyidia Hongant-Gry.

---

* Autorul exploatează similitudinea de sunete dintre acnee – maladie a adolescenţei – şi opera Lakmé a lui Léo Delibes. (n. tr.)

Ne vorbeşte despre ea fără relaş... O persoană foarte bine: primul ei soţ era negustor de cravate; al doilea, mergător pe saltele*; al treilea vindea cârnăciori calzi; al patrulea ţinea o farmacie-băcănie, iar nepreţuitul Bérurier oferă extaz.

Grasu e radios, roşu ca un rac fiert. În dimineaţa asta, poţi să mă crezi sau nu, şi-a spălat picioarele în bideu!

– De multă vreme n-am mai avut de a face cu o persoană de mare clasă, afirmă el. Aş vrea s-o vezi la pielea goală! Un corp de prinţesă...

– O prinţesă bătrâioară, face Pinaud, veninos...

– Gura, dezmembratule! Dacăi ai fi avut-o în patul tău, ai fi dat din coadă, te anunţ eu! Şi pe deasupra, femeie nu glumă... Vrea s-o învăţ cum e cu amorul franţuzesc, râde eminentul nostru camarad.

– Angajează-i un profesor, îl înţeapă Pinuchet, care nu-şi poate digera înfrângerea.

– N-ai grijă! îl asigură Béru, ar fi putut nimeri mai rău! N-oi fi eu un don Juan, dar dispun de vestigii pe cinste!

E rândul meu să izbucnesc în râs.

– Alea nu-s vestigii, Grasule, ci măruntaie la preţ redus!

E pe punctul să protesteze, dar, la fel ca Ludovic al XVI-lea pe eşafodul lui Charlot, e oprit de un răpăit de tobe; cineva bate în uşa noastră.

Merg să deschid, şi mă trezesc faţă în faţă cu ofiţerul

* Autentic (n.a.)

meu de marină; v-am spus cum îl cheamă? Numele lui e Desir, al lui taică-su era probabil Wattman, cel puţin aşa cred*.

– Dragul meu comisar, rosteşte el... Am întreprins diligenţele** necesare şi iată informaţiile pe care le aşteptaţi...

Îmi întinde o foaie de hârtie cu antetul companiei.

Pe ea, trei nume. Le comentează.

– Ţin să vă precizez că doar trei persoane prezente la bord posedă voaluri negre. Două doamne bătrâne, cunoscute, de altfel, a căror garderobă este în doliu, dacă pot să mă exprim astfel... E vorba de generăleasa Demy-Tour, persoană la şaptezeci şi doi de ani, al cărei soţ a murit anul trecut, trebuie că aţi aflat din presă; şi doamna Lecas-Binay de la îngrăşămintele franco-bulimice! Şi pentru aceasta din urmă hainele de doliu se justifică foarte bine de asemeni, fiindcă fratele ei mai mare a murit săptămâna trecută într-un accident.

Trepidez ca Edith Piaff.

– Şi a treia?

– A treia e soţia unui diplomat indian, doamna Gahrâ-Témische! Ea ar intra în categoria pe care o căutaţi, respectiv a persoanelor care n-au decât o singură rochie neagră, dar numai tânăra ei boţă e în doliu; voalul şi rochia neagră descoperite în cabina doamnei Gahrâ-Témische aparţin foarte probabil servitoarei, ale cărei bagaje sunt puţine la număr... Asta-i tot! îmi spune el.

---

* Cum zicea Charpini: „Eu cunosc toate firmele bune" (n.a.)

** Aşa cum le place deputaţilor noştri să se exprime, ăştia care împroşcă de pomană (n.a.)

– Vă mulţumesc... Felicitările mele pentru promptitudinea rezolvării.

Se retrage. Rămân perplex... În mine se conturează un anume ceva, neciupit de ţânţari! Să ştiţi, când eşti poliţist ai nevoie de un minim de imaginaţie. Trebuie să construieşti ipoteze... Dacă ele sunt bine fondate, cauţi să le justifici şi, în două cazuri din zece, reuşeşti.

Să presupunem că diplomatul indian a fost în cârdăşie cu Grunt! Mă urmăriţi? El e cel care trebuie să negocieze la New York cu alte puteri vânzarea faimoaselor planuri... Bun! Cum nu se poate murdări prea mult, o însărcinează pe soţia lui cu transportarea materialului... Nu suspectezi prea mult o doamnă demnă, însoţită de plodul ei.

Aceasta angajează o bonă ca să se ocupe de copil. Constată că servanta ei e în mare doliu şi faptul îi dă o idee: pentru a lua planurile şi a servi otrava lui Bolémieux, se îmbracă în hainele aparţinând bonei. Astfel îşi va putea ascunde faţa într-un mod firesc. Apoi, se întoarce la hotel, se schimbă şi îşi face valizele... Aşa se explică faptul că rochia de doliu se află între bagajele ei! Oh! e formidabil, ce ziceţi? Ajung cu paşi mari la fericita concluzie... Pariez pe o foame de lup, contra unui lup de pluş, că am ajuns în pragul reuşitei!

La vânătoare, San-Antonio! La vânătoare!

– Pari dus de pe lumea asta, observă Pinaud, nu te simţi bine?

– Dimpotrivă, lotru bătrân... E mai în regulă ca oricând!

Îi însărcinez pe amândoi. Într-o anchetă nu trebuie să laşi nimic la voia întâmplării.

– Tu, Béru, descurcă-te cum ştii ca să scotoceşti în cabina generălesei... Explorează totul... Vreau o treabă serioasă... Dacă găseşti o machetă de avion sau acte interesante, dă-mi de veste. Dar mai ales, ai grijă să nu fii surprins în flagrant delict... Ne-ar încurca rău iţele, pricepi?

– Stai liniştit, îmi cunosc meseria.

– O.K.! Tu, Pinuche, acelaşi lucru în cabina comersantei de îngrăşăminte... Iată aici numerele de la cabinele celor două doamne... Lucraţi cât sunt ele la masă şi evitaţi să atrageţi atenţia stewardului. Nu-i arătaţi legitimaţia decât în extremis, clar?

– Clar, San-Antonio!

Grasului ceva nu-i convine.

– Ce treaba nesuferită! Şi eu care-i dădusem întâlnire iubitei mele la bar...

– Mergi şi spune-i că a intervenit ceva. Inventează ce vrei! De exemplu că ai primit o telegramă că mătuşa Amélie e pe moarte...

Grasu saltă din umeri.

– Uşor de zis... O scuză pe un vas....

Explodez ca o petardă uscată bine.

– Ce părerei ai, umflatule! Sper că nu-ţi închipui că eşti plătit să te culci cu babe ramolite din America, nu?

– Nu te supăra, San-A. M-am îndrăgostit. De paisprezece ani n-am mai înşelat-o pe madam Bérurier...

– Şi ce, ai de gând s-o înlocuieşti? Sper că nu ţi-ai pierdut minţile pentru o băbătie care a scos din uz patru bărbaţi şi are ţâţele până la brâu.

– Vorbeşti că nu le-ai văzut, afirmă Grasu ca unul cu experienţă.

– Nici n-aş vrea, s-ar putea să fiu cardiac. Zeiţa ta are un sân cu care spală vasele şi un altul cu care şurluieşte duşumelele!

Bérurier iese trântind uşa.

Pinaud râde de parcă ai fi tras apa.

– Îşi regăseşte anii tinereţii, rosteşte el, înduioşat.

– Atunci, ar trebui să facă din nou cunoştinţă, fiindcă m-ar mira să-i mai recunoască!

Pinaud îşi piaptănă savant cele o sută treizeci şi patru de fire care vegetează pe scăfârlia lui gălbejită. După care, îşi înfoaie puţin mustaţa ca să-i dea un aspect.

– Şi tu, mă întreabă, ce-ai de gând să faci?

– Îmi schimb serviciul.

– Cum adică?

– Mă transfer la poliţia bonelor!

==========

Slujbă mare la bord! Părintele Colateur celebrează mesa pe scena teatrului-cinema. S-a adus un altar rulant, doi cercetaşi dintre pasageri îl ajută la oficiere, iar un preot american repetă în engleză cuvintele liturgice.

E lume multă... Parcă am fi la Saint-Honoré-d'Eylan. Fie vorba între noi şi primul venit*, ceremonia e impresionan-

* Un anume Adam. Nevasta lui era foarte geloasă. În fiecare seară, înainte de culcare, îi număra coastele. (n.a.)

tă. O zăresc rapid pe micuţa mea Marlène în fundul bisericii-teatru-cinema-sală de festivităţi. Îţi vine s-o mănânci, cu sânişorii ei, ce nu datorează nimic firmei Dunlop. Mă aştepta cu îngrijorare şi cu mătăniile în mână. Mătănii cu boabe roz, ca să pară mai vesele. A şi înşiruit vreo douăsprezece.

Când apar alături de ea, se opreşte.

– Te-am visat în noaptea asta, îi spun. Locuiai pe un norişor roz, iar eu hoinăream în jur cu nişte aripi de toată frumuseţea!

E cam tare pentru nivelul ei intelectual. Tot ce-i trebuie acestei ştergătoare de poponeţuri e calamburul Vermont, al cărui secret îl deţin. Glume decoltate, simple, asimilabile, relaxante, bancuri aerisite, scrise cu majuscule şi poantele subliniate, apă caldă, apă rece şi vedere spre Bonaparte! Cu asemenea arme eşti asigurat că dibuieşti drumul spre escalopul ei pletos!

Aştept sfârşitul slujbei grav, recules, ca un copil din asistenţă; apoi, o conduc spre cabina mea...

Celebrii duelişti, Pinaud-Bérurier, sunt plecaţi pe câmpul de bătaie. Pun zăvorul de siguranţă şi-i ofer pioasei Marlène unul dintre cele două fotolii din dotarea cabinei. Marea începe să fie agitată şi vasul să se clatine.

– Nu eşti în siguranţă pe fotoliu, îi spun zeiţei bonelor... Ar trebui să te aşezi pe cuşeta mea.

Fată acceptă.

Eu, vă anunţ, sunt decis să mi-o anexez. Puicuţa asta nu

l-a citit în viaţa ei pe Cocteau*, dar are un fizic care respectă legea compensaţiilor. E un fertil pământ arabil (şi chiar greblabil), iar ogoarele roditoare trebuie prelucrate.

Interpretându-i actul doi din celebra dramă libidinotactilă *Le Haut des Bas***, îmi spun că nu trebuie să pierd din vedere adevăratul meu obiectiv, adică pe stăpână. Aş da cât nu face să pot percheziţiona cabina indienei! Dar mai înainte, am de gând să obţin informaţii asupra acestei persoane.

– Când mă gândesc, îi spun gâsculiţei, că părăseşti Franţa, simt că turbez!

– De ce?

– Nu-s eu omul să-mi fac iluzii deşarte. În Statele Unite ai să găseşti un american frumos, plin de dolari, campion de base-boll pe deasupra şi eu n-am să te mai revăd niciodată.

– Ne putem întâlni în America, promite dulcea copilă!

– Pff! Pentru cât stau eu... Stăpâna poate că nici nu te-ar lăsa să ieşi!

– Asta ar mai lipsi!

– Ştiu eu cum stau lucrurile!

– Stăpâna e foarte drăguţă... Şi pe urmă, am şi eu dreptul la ore libere!

– Ah! bun! Nu te ţine prea din scurt?

– Aşa şi aşa...

---

* Jean Cocteau (1889-1963) – scriitor francez (n.tr.)

** Joc de cuvinte intraductibil între „sus" (haut) şi „jos" (bas) care înseamnă în franceză şi ciorapi. (n.tr.)

– Mănânci cu ea în sala de mese?

– Nu, separat, cu copiii!

– Aşa!... Deci în prima serie?

– Da!

– Doamna mănâncă probabil în seria a doua... Ne-am putea vedea în timpul ăsta, nu?

– Nu! Şi ea mănâncă în prima serie!

Îmi reprim gestul de entuziasm... N-avem noroc...

Apoi fac linişte, fiindcă am ajuns într-o regiune înţelenită a pământului arabil.

– Ai să-ţi boţeşti fustiţa asta frumoasă de duminică, fac eu... Ce-ar fi s-o scoţi?

Fata protestează.

– Vai, nu se cuvine!

– Ce părere ai! Aşa ceva se practică în mod curent în lumea bună, orice ducesă ţi-ar putea-o confirma!

Cum am şi dat drumul la încălzirea centrală, copila nu se mai opune cine ştie ce. Se mulţumeşte doar să-şi privească ceasul.

– O să mă caute doamna.

– Ai să-i spui că slujba a fost cu cântec...

Îşi scoate fusta, juponul, tot ambalajul şi îmi descoperă monumentul care urmează a fi inaugurat. Foarte frumoasă sculptură, vă garantez. Minunat situată! Ar merita un telereportaj... Ne-ar mai scuti de psihanaliştii decrepiţi de la televiziunea franceză, care vorbesc cu gingiile şi sunt prezidaţi de o doamnă bătrână, ca un pechinez deghizat în Ludovic al XIV-lea.

Fetiţa asta are tot ce-i trebuie ca să-şi poată construi un demisol Renaissance în parcul Monceau şi să-şi asigure o rentă viageră. S-o încerci, înseamnă s-o dotezi! Şi nu-i nici de-alea complicate! Cu ea te simţi imediat ca la tine acasă. Ceea ce facilitează raporturile de bună vecinătate.

Cum îmi lasă impresia că-i face plăcere, şi cum tangajul ne e complice, îi desfăşor panoplia mea de gală. V-am spus-o de altfel, de multişor nu mi-am mai prezentat omagiile unei dame şi pastilele de naftalină încep să-mi fie mâncate de molii.

Are, prin urmare, drept la o şedinţă excepţională, a cărei reţetă e depusă în întregime pentru beneficiul marinei. Îi administrez triumful considerabil al lui Eisenhower:* „Vom ajunge pe lună"; apoi, fără să-i dau timp să aterizeze, pe rând: „Un orificiu ieftin"; „The Gold Miché"**; „Micul coşar" pe aria Steaua Alpilor şi în fine „Ţine una ca să-mi arunc chipiul şi încă una ca să mă duc să-l caut". Straşnic!

Când mi-am terminat numărul secret, puicuţa parcă ar fi alergat la marele curse cu obstacole de la Auteuil. Are picioarele moi, iar ochii precum vitraliile unei catedrale.

Se clatină, (Are scuza tangajului.) când dă să plece. Nu-mi rămâne decât să aştept întoarcerea iminentă a fervenţilor şi devotaţilor mei colaboratori.

Trag un pui de somn să-l restabilesc pe Popaul, după care uşa îl lasă pe Pinaud să treacă.

---

* Dwight David Eisenhower (1890-1969) – general şi om politic american preşedinte republican al Statelor Unite între 1953-1961. (n. tr.)

** În traducerea lui Ellery Gouine. (n.a.)

Domnul e de un verde frumos, care bate în albastrul mărilor sudului.

– Ce-aţi păţit? mă informez eu...

– Nu simţi vasul?

Trag tare aer pe nări.

– Nu, de ce, arde?

– Idiotule, se mişcă!

– Slavă domnului, fără aşa ceva n-ai ajunge niciodată în America!

– Ah! mi se urcă inima în gât, San-A!

– Bea un păhărel, o să-ţi treacă...

– Am băut cinci la bar şi n-a trecut!

– Atunci, întinde-te... E o uşoară briză în dimineaţa asta... După dejun ai să fii în plină formă. Ai ceva noutăţi de la negustoreasă?

– Nimic... I-am cotrobăit cabina, bagajele, hainele. N-am... hâc...

Nu mai adaugă nimic şi se catapultează la WC.

Eu procedez ca omul înţelept, ăl care dă pe gât un *glass* în aşteptarea orei de masă a primei serii...

==========

Când gongul care anunţă masa răsună pe coridoarele vasului, mă iau de mână şi mă scot la plimbare în direcţia cabinei ocupate de doamna Gahrâ-Témische.

Deţine o cabină situată chiar lângă cele de la clasa întâi.

Pe culoar, vizavi, se află cea a Marlènei. Mica bonă locuieşte aici cu băieţelul încredinţat vigilenţei ei.

O dată intrat la soţia diplomatului indian, întreprind cea mai serioasă inspecţie pe care am efectuat-o vreodată... Scotocesc dulapurile,valizele, paturile, plafonierele, bazinul de apă al WC-ului. Pipăi pereţii, mocheta, ţevile... Pe scurt, o operaţiune de vastă anvergură. Dar rezultatul e negativ. Singurul fapt pozitiv, dau într-adevăr peste o rochie neagră şi un voal, într-un sertar al comodei... Ce concluzie să trag? Că m-am antrenat pe o pistă falsă sau că sunt pe cea bună?

Pentru orice eventualitate, merg să arunc o privire în cabina drăgălaşei maseze de prostată. E mai modestă şi mai dezordonată. Găsesc o valiză plină cu jucării... şi un dulap la fel de plin. Am impresia că Aminouche trebuie că-i ţinut în palme ca o pară coaptă!

Nici urmă de planuri sau de machetă. Zero pe toată linia. Dezamăgit, înfrânt, consternat, furios, plin de nervi... mă întorc la bar să-mi ofer un Bourbon. La bordul vaselor, băuturile alcoolice sunt scutite de taxe vamale şi le plăteşti la preţuri derizorii.... E momentul să-ţi faci plinul!

Bérurier e în fund cu Mrs. Hongant-Gry. În vreme ce gustă dintr-o băutură groasă ca un mortar, îi gângureşte la ureche vorbe dulci. Grasu a ajuns ridicol de amorezat. Acum, fiind în compania unei dame, îşi pune pălăria şi îşi aranjează creioanele à la Marlon Brandade*.

---

* Asta place femeilor (n.a.)

Mă apropii de ei. Cumătra Chewing-gum îmi aruncă un zâmbet gen serpentină, care se încolăceşte în jurul mucoaselor mele.

Mă înclin ceremonios ca un prinţ rus.

– Noutăţi? îl întreb într-o dungă pe Bérurier.

Scutură din cap.

– Ioc, băiete! Notează acolo: ghinion...

Mă aşez la masa lor.

– Vrei să-ţi zic ceva, declară Grasu, ne-a dat plasă. Femeia pe care o căutăm nu-i la bord!

Nu sunt departe de a-i împărtăşi defetismul. Da, ne-am înşelat pe toată linia!*

N-am chef să merg la restaurant. Cele câteva gustări sărate luate la aperitiv mi-au tăiat pofta de mâncare. Pinaud, bolnav ca un câine, a rămas în cabină.

Béru poate deci să-i interpreteze în voie frumoasei lui aria de zile mari.

Mă îndrept spre bibliotecă cu sufletul cernit. Dacă am dat în bară, am s-o simt pe pielea mea, plictisindu-mă cumplit la bord... Aproape două săptămâni să leneveşti pe vasul ăsta e groaznic. Mie îmi plac croazierele rapide, am ceva de sputnic în mine!

Din pragul bibliotecii, o văd trecând pe Marlène, ducând de mână un băieţel cafea cu lapte. O femeie foarte brună,

* Inclusiv pe cea transatlantică. (n.a.)

foarte frumoasă, foarte nobilă, merge înaintea lor... După câte îmi dau seama, trebuie să fie soţia diplomatului... Ea chiar ar avea o alură de spioană internaţională, preţioasa doamnă. Atât doar că spionii seamănă cu orice altcineva, numai a spioni nu.

Doamna îi spune o vorbă Marlènei şi se îndreaptă spre sala de lectură... Mă iau după mica mea metresă.

Ajung în dreptul ei pe scară şi, fără să observe puştiul, îi susur:

– Lasă-l în sala de joacă pentru copii, să ne vedem şi noi puţin de-ale noastre, ce zici?

E de acord.

Totul se rezolvă bine. Cinci minute mai târziu, ne aflăm în cabina ei, a mea fiind inutilizabilă din pricina prezenţei lui Pinuchet, bolnav.

Fata a şi început să se dezbrace, când megafoanele de pe vas intră în funcţiune. Un tip debitează o mică tiradă în engleză... După câte pricep, e vorba de exerciţiul de alarmă, care urmează să înceapă peste câteva minute.

– Oh, da! aşa-i! face Marlène, nu mă mai gândeam la el...

Şi-şi ia din cui frumoasa vestă de salvare, portocalie, fixată deasupra patului.

Imediat, difuzorul repetă fraza şi în franceză, apoi în spaniolă şi germană.

– Se nimereşte rău, spune ea. Trebuie să caut copilul. Am uitat ca pământul de exerciţiul ăsta de alarmă.

„Pleacă repede, fiindcă doamna precis are să vină să-şi ia vesta din cabină".

Mă îndrept spre uşă. Când s-o deschid, mă opresc brusc. În mine răsună o sonerie. Acea sonerie pe care o cunoaşteţi, dacă mi-aţi citit operele precedente*, îmi indică faptul că sunt conectat! Se întâmplă ceva... Ce?... nu ştiu... Dar nu-i în regulă. Şi apoi, mă dumiresc, aşa cum aprinzi lumina apăsând pe comutator, când RADET-ul nu-i în grevă!

Împing uşa şi mă îndrept spre subreta mea.

– Ia zi, Marlène, tu vorbeşti englezeşte?

Îşi aşterne pe faţă expresia cea mai stupidă.

– Eu? Nu, da de unde!... Mi-ar plăcea să vorbesc limbi străine... Tata, el vorbeşte bretona...

Mă uit la ea foarte calm, îndelung. Are întins pe buze un surâs prostesc, care se atenuează încet, încet...

Nu-i scap din ochi privirea de gâscă. I-o pândesc cum supraveghezi laptele să nu dea în foc.

– Grunt a fost ucis, îi spun, ştiai?

Devine lividă şi uitătura ei îşi pierde brusc stupizenia.

Atunci, îi arăt legitimaţia.

– Comisar San-Antonio, de la serviciile speciale...

Reacţionează. Cu o voce moale, îngână:

– Eu... Eu nu înţeleg nimic... Ce tot vorbiţi? De ce vă uitaţi aşa la mine? Sunteţi poliţist! Dar n-am făcut nimic rău... Eu... eu sunt...

---

* O multitudine de opere care, toate au preţul lor... independent de cel imprimat pe spatele copertei. (n.a.)

Nu mai apucă să termine, fiindcă îi cârpesc o labă din zbor.... Când zic una, e un mod de a vorbi. Un autentic back-hand! aplicat pe medalia ei, astfel încât cele două profile să fie la egalitate. Prima palmă i-a mutat capul, a doua a azvârlit-o în perete.

– Inutil să te mai ascunzi după degete, Marlène... Te-ai demascat! Adineauri, când s-a anunţat exerciţiul de alarmă la microfon, contrar obiceiului, au început cu engleza... Tu ai înţeles tot, fiindcă ai şi pus mâna pe vestă mai înainte ca ei să repete şi în franceză...

Şi împing lucrurile mai departe... Dar de data asta merg pe un teren alunecos.

– Prima parte a loviturii v-a reuşit. Bolémieux a putut ridica documentele şi macheta, dar a doua n-a mai mers. Când Grunt a tras în italian, noi eram la faţa locului. Rafala de mitralieră l-a nimerit în burtă... Înainte să moară ne-a declarat tot... Te-a denunţat, scumpo... Am ajuns prea târziu pentru a te împiedica să-i faci felul inginerului, dar la timp ca să luăm *Libertatea*. Asta-i tot...

Se schimbă brusc. Transformarea e radicală. Creatura din faţa mea nu mai e o toantă ci o furie. Se aruncă asupra mea cu ghiarele înainte. O adevărată panteră! Abia am timp să mă trag într-o parte şi să-i aplic o lovitură în ceafă... Puştoaica se prăbuşeşte.

Flegmatic, apăs pe butonul de alertare a stewardului. Băiatul cu jiletcă albă îşi face apariţia.

– Găsesc că doamna arată rău! se pierde el cu firea.

– Dimpotrivă, a găsit că eu nu arăt rău deloc. A doborât-o dragostea la prima vedere.

Îi ordon să-l caute pe Désir, locotenentul de pe vas.

După cinci minute, mentorul meu se prezintă.

– Presupun că aveţi o închisoare la bord?

– Chiar o închisoare, nu, face el.. Dar o cabină pentru persoanele certate cu legea.

Iată ce înseamnă să te joci cu expresiile. Trebuie să recunosc eleganţa maritimă.

– Va trebui s-o conducem pe fată acolo.

– E cea pe care o căutaţi?

– Da... Am nevoie de un loc liniştit s-o pot interoga în voie.

Trebuie că a înţeles sensul ascuns al verbului „a interoga" – reputaţia poliţiei fiind bine stabilită, – fiindcă un vag surâs ironic se desenează pe buzele lui.

– Urmaţi-mă.

Arunc un pahar de apă pe faţa fâşneţei, care îşi revine din leşin cu privirea muşcătoare ca un jungher.

– Mişcă, frumoaso, îi spun, ajutând-o să se ridice. Te ducem într-un locşor discret, unde să putem sta de vorbă nestingheriţi, noi doi. Avem multe a ne spune şi timp berechet!

– Nu ştiu nimic, face ea fără să mă piardă din ochi.

– O fată ca tine are întotdeauna ceva de povestit! Mai ales când ştii cum să-i pui întrebările. Hai, mişcă... Nu-ţi pun cătuşe ca să nu-i stârnim pe călători; vom defila ca trei diavoli cuminţi, ce spui, scumpo?

Parcă sufletul i-ar fi părăsit brusc trupul.

Ieşim şi o luăm în lungul culoarului ca şi când nimic nu s-ar fi întâmplat... Ofiţerul ne precede, mergând printr-un labirint de coridoare care se întretaie... Fata, între noi doi, eu fiind cel care închide plutonul cu zăvorul.

Deodată, când trecem prin dreptul unui culoar perpendicular pe al nostru, Marlène face un salt. Întind mâna s-o înşfac, dar ea se apleacă din instinct şi cleştişorul meu de zahăr se închide în gol. Fata nu-şi pierde timpul. Goneşte pe scară cu toată viteza şi eu pe urmele ei! Deşi dau drumul la motoare, nu reuşesc să reduc handicapul.

Are aripi la picioare sau a fost crescută într-un buzunărel al lui Zatopek*! Trece de o punte, de încă una! Iată-ne pe puntea superioară... Aleargă prin faţa salonului mare şi-l îmbrânceşte pe un steward care defila cu o tavă. Şi tava şi stewardul au aceeaşi soartă.

Un maraton teribil. Oamenii se feresc din calea noastră, gândind că-i vorba de un nou joc de societate sau de un concurs de-a leapşa. Mă apucă toate furiile. Ce-şi închipuie smintita! Că o să ia un taxi şi o să-şi piardă urma? Unde are s-o ducă fuga asta?

Aleargă nebuneşte prin faţa celor tolăniţi pe şezlonguri sub soarele de toamnă. Şi apoi, brusc, se opreşte.

– N-ai să împiedici documentele să ajungă la destinaţie, urlă ea.

* Emil Zatopek (1922) – atlet cehoslovac, triplu campion olimpic la alergări în 1952. (n.r.)

În timp ce vorbeşte, apucă balustrada şi sare peste bastingaj!

Lumea începe să ţipe! Mă opresc năucit. Marlène se aruncă în apele oceanului. A reuşit să-mi strige la revedere! Cred că dacă ar fi avut timp să-mi dea cu tifla, ar fi făcut-o!

Mă aplec, imitat de toţi cei care au asitat la scenă... Când eşti la bordul unui vapor, nu-ţi dai seama de viteza lui. Dar când cade cineva, cât ai clipi din ochi rămâne undeva departe... Marlène nu mai e decât un mic punct negru care se agită în superbele valuri înspumate despicate de *Libertatea*.

În jurul meu, lumea strigă, urlă. Un nebun apucă un colac de salvare şi-l aruncă în apă... Dar colacul se află la cel puţin o sută de metri de Marlène. Pluteşte ca aureola unui sfânt marin, care şi-a pierdut reputaţia... Vasul încetineşte şi pluteşte cu viteza reziduală. Chiar când motoarele sunt oprite, el îşi continuă înaintarea... Departe, în urmă, punctul negru care e Marlène dispare, reapare şi brusc, marea parcă ar deveni pustie! Nu rămâne decât dâra miraculoasă pe care soarele o transformă într-o lumină fantastică, într-o lumină solidă... Nu se mai văd decât crestele valurilor, puzderie, dănţuitoare, urmărindu-se parcă până la infinit...

CAPITOLUL VII

Patru zile mai târziu, ajungem în dreptul coastelor americane. Turbez de furie. Cred că niciodată n-am suferit atât din cauza unui eşec, fiindcă e un eşec, şi încă unul de o calitate cu totul deosebită!

Nu, să nu ne îmbătăm cu apă rece, e un eşec, folosesc cuvântul potrivit situaţiei. Pentru că ciudata Marlène a murit ducând cu ea secretul*. Deşi am reluat percheziţionarea cabinei ei, n-am găsit nimic... Nimic! La început am suspectat-o pe soţia diplomatului din pricina voalului negru,**, dar ea s-a putut justifica. Indianca o angajase pe Marlène prin intermediul unei agenţii de plasare, şi am obţinut prin cablu confirmarea spuselor ei. Ba mai mult, alibiul doamnei privind noaptea tragică a fost cercetat cu de-amănuntul: e

---

* Cum se spune prin romanele bine scrise (n.a.)

** Ce naiba, sper să nu fie daltonişti printre voi! Îi propusese bonei să-şi pună lucrurile în bagajele ei, pentru că valizele Marlènei erau pline de jucăriile lui Aminouche. (n.a.)

fără fisură... În fine, pedigriul ei i-ar pleda, dacă ar fi nevoie, în favoare... Este efectiv fiica maharajahului Kelpezékhila, un mare prieten al Franţei.

Şi cu toate astea, fir-ar al naibii, Marlène a luat cu ea la bord planurile şi macheta cu destinaţia Statele Unite! De ce a trebuit să-l otrăvească pe Bolémieux?

I-am cercetat paşaportul şi imediat m-am prins că era fals. Semnalmentele ei, transmise prin teleradio ne îndreptăţesc să credem că-i vorba de o prietenă a lui Grunt, o austriacă pe nume Marlène Stroumpf! Atât că toate astea nu ne ajută la mare lucru.

„N-ai să împiedici documentele să ajungă la destinaţie!" mi-a strigat blestemata înainte de a muri. Concluzia, o dublă concluzie: acestea sunt la bord, şi cineva le aşteaptă la New York.

Totul a fost astfel ticluit încât debarcarea planurilor şi a machetei să se efectueze fără complicaţii.

Stăm toţi trei în cabina noastră, tăcuţi ca nişte melci. În mine e un tremur asemănător celui provocat de o doză prea mare de cafea.

Grasu, lipit de hublou, ne blochează lumina. Moaca lui de meduză* trebuie că seduce peştii zburători.

Deodată, se pune pe strigat.

– Uite-o! O văd...

---

* Să nu uitaţi că Montesquieu, într-un mare strigăt persan, a spus despre mine că sunt un acrobat al vorbirii. (n.a)

– Ce anume? suspină Pinaud, care începe să-şi revină după cele cinci zile de vomă.

– Libertatea! Uitaţi-vă, fraţilor ce măreaţă e cu făclia!

Solicitaţi de acest element turistic, şi pentru a-i închina un omagiu postum lui Bartholdi*, ne alăturăm Grasului în spatele geamului gros, circular.

În depărtare, într-o ceaţă uşoară, colorată în violet de răsăritul soarelui, vedem ridicându-se pe o insuliţă popularul monument.

– Şi Libertatea asta e ca toate celelalte... Cam mucegăită...

– E totuşi ceva grozav, lăcrimează Pinuche. De cât timp se vorbeşte de ea! Pe vremuri se vedeau toate în mare! Ia uitaţi-vă la vapoarele din jur, ce mici par în comparaţie...

– Pe atunci, lumea avea timp, subliniază Béru. Orice ai spune e superfluu!

– Ar trebui să urcăm pe punte, sugerează crabul bătrân... Precis se văd zgârie norii!

Îi opresc cu un gest...

– O să avem timp berechet să-i vedem. *Libertatea* rămâne la chei două zile înainte de a se întoarce...

Se aşează resemnaţi.

Plesnesc din degete.

– Ca să vă zic drept, continuu eu, puţin îmi pasă mie de zgârie-nori. N-am decât un singur lucru în cap: planurile şi

* Auguste Bartholdi (1834-1904) – sculptor francez, autorul statuii Libertăţii din portul New York. (n.tr.)

macheta aia! Când mă gândesc că sunt aici, undeva aproape şi că peste câteva ore vor părăsi vasul, adică Franţa... Şi să nu poţi face nimic... Credeţi-mă, îmi vine să turbez!

– Ce-ai vrea, oftează Bérurier, am făcut tot ce s-a putut...

Aşa-i. Am scotocit valizele din cală ale nevestei diplomatului, cu ajutorul marinarului de la bagaje; am examinat cu grijă toată corespondenţa depusă de pasageri la bibliotecă; am căutat iar şi iar în cabina sinucigaşei... Zadarnic... Ca măsură de precauţie, am pus sigilii pe uşă. Ţin cu orice preţ ca autorităţile franceze să beneficieze de posibilitatea demontării cabinei, dacă vor considera ca fiind util.

– N-ai să-mi scoţi din cap ideea că ştoarfa aia avea unul sau mai mulţi complici la bord, face Bérurier.

Ridic din umeri.

– Nu, nu cred. Aşa cum se prezintă situaţia, la o privire retrospectivă, lovitura asta a fost dată de un cuplu „Grunt şi Marlène". Dacă echipa ar fi fost mai puternică, nici unul nici altul nu s-ar fi compromis să-i ucidă cu mâna lor pe complicii ocazionali. Grunt era terminat, arhicunoscut în Europa. A vrut să realizeze o lovitură rentabilă pe cont propriu şi apoi să se retragă într-un colţişor tihnit din lumea largă, pentru a-şi termina zilele de ticălos! Pun pariu că a acţionat numai cu metresa lui...

– Şi atunci, ce crezi tu că a făcut ea cu chestiile alea? bombăne Grasu.

De două zile e cu fundul în sus. Americanca lui i-a cerut să divorţeze ca s-o ia de nevastă. Şi, cum el a spus nu, i-a dat papucii, iar acum Grasu e cu stindardul în bernă!

Pinaud, care-i verde ca un conifer, cu ochii precum găinaţul de porumbel neconstipat, îşi prezintă ideea personală:

– Poate că păstra tot materialul asupra ei?

Îl contrazic.

– Nu, am avut ocazia şi avantajul s-o dezbrac până la piele. Pot afirma că nu ascundea nimic care să fi putut interesa patrimoniul naţional... Să admitem, că la nevoie, ar fi fost tentată să dosească planurile în căptuşelile hainelor, dar macheta, oricum, nu era de pitit printre dessous-uri feminine!

– Îmi dau limba la pisici, declară Bérurier.

Mă uit la mincinoasa lui groasă şi albă pe deasupra, ca o limbă de vacă.

– Pisicile au şi ele demnitatea lor, Grasule, îl asigur eu. Şi mai au şi inima fragilă. Daca aş fi motan, mi-ar conveni mai mult să-mi oferi un şobolan mort decât limba ta!

– Mersi!

Sunt cu nervii în vârful unghiilor. Aceste *six days* pe vapor m-au umplut până la refuz de electricitate. Aş zdrobi mutra cuiva, aş face amor cu o fată, aş viziona o emisiune de André Gillois, aş face ceva care să mă descarce!

Pinaud îşi priveşte ceasul.

– Opt fără zece, anunţă el. La ce oră începe debarcarea?

– Pe la zece! S-ar părea că vameşii, când ajung la bord, încep prin a trage cloapetele la restaurant.* După un breakfast à la française, trec la verificarea paşapoartelor... apoi se duc

* Autentic. (n.a.)

la bufet! Prestigiul bucătăriei franceze, bătrâne, compensează lipsa de credit a guvernanţilor noştri.*

– Deci, am mai avea înaintea noastră două ore...

Meditează. Privirea lui coagulată e imobilă.

– S-ar zice că gândeşti, îl şicanez eu.

– Gândesc, ratifică ramolitul.

– La ce? îl întreabă Bérurier.

– La documente. Fata le-a pitit cu iscusinţă. Numai la debarcare cineva avea să le scoată din ascunzătoarea lor, nu?

Sunt sensibil la această demonstraţie pertinentă. Ăsta-i Pinuche: decrepit, ramolit... Celulelor lui cenuşii le lipseşte fosforul, îl pândeşte prostata; ficatul îi e ciuruit, un început de ulcer îi sfredeleşte stomacul, un sfârşit de bronşită îi comprimă bureţii şi totuşi, în cazurile grave, el e pe fază, întotdeauna foarte demn, cu ochii lui urduroşi, mustaţa jumulită şi hainele, care-i miros a mormânt neîntreţinut... Da, e pe fază, cu o vorbă la obiect în colţul gurii. Calm şi pertinent! Îşi justifică pe deplin plicul pe care i-l înmânează Statul francez în fiecare lună.

– Bravo! Pinuche, exclam eu... Da, trebuie să acţionăm...

– Ce-ar fi dacă am merge să verificăm sigiliile de pe uşă? mai sugerează această incipientă senilitate umană.

– Hai!

Şi iată-ne plecaţi în şir indian din pricina culoarului

* Şi mai autentic! (n.a.)

îngust. La bord e mare fierbere. Apropiata sosire îi electrizează pe călători. Se vorbeşte în toate limbile, se glumeşte, nervos... Toată lumea e gata îmbrăcată... Grămezi de valize sunt stivuite lângă uşa cabinelor. Stewarzii sunt fericiţi. Îşi încasează bacşişurile grase oferite de pasageri.

Ajungem în faţa uşii cabinei cu pricina. Imediat ne dăm seama că nimeni nu s-a apropiat de ea...

În clipa în care ne pregătim să facem calea întoarsă, apare doamna indiană, costumată ca o prinţesă din *O mie şi una de nopţi.*

Mă cunoaşte, *because* am supus-o până acum multor interogatorii.

– Domnule comisar, gângureşte frumoasa brună cu ochi de antracit din Ruhr*, aş putea să iau jucăriile copilului din cabină?

Îi arunc o privire. Doamna e gravă, cu sprâncenele încruntate. Pinaud îmi trage un cot în coaste.

– Dar bineînţeles, fac eu.

Fără să şovăi, scot sigiliile. Deschid uşa şi mă trag într-o parte pentru a-i da întâietate doamnei.

Intră în cabina îngustă, urmată de noi trei.

Scoate o valiză din piele de porc din dulap.

– Valiza aceasta e a mea!

Dau din cap ca un cal blând.

Atunci, ea se apucă să adune jucăriile răspândite în

* Regiune din Germania, străbătută de fluviul Rhin, puternic industrializată. (n. tr.)

încăperea strâmtă. Sunt prea multe ca un bambino să se poată juca cu atâtea. Nu toţi copiii din India se bălăcesc în apele Gangelui râvnind laptele vacilor sacre! Mai sunt şi dintre aceia care au un tătic cu o situaţie respectabilă... Dintr-aceia care au nevoie de o bonă, de jucării electronice, de vaccinuri preventive... Bun, mă opresc aici, fiindcă trăncăneala nu ajută la mare lucru.

Se vede că soţia diplomatului nu-i obişnuită să facă valize, pentru că îngrămădeşte jucăriile claie peste grămadă... Bărcuţe cu motor şi faruri care se aprind, maşinuţe pilotate de la distanţă, animale care scot strigătele inerente corporaţiei lor, un bou care face muu! o pisicuţă care face miau...

– Permiteţi? rosteşte deodată Pinuchet.

Se apleacă şi ridică din valiză un avion pictat în culori ţipătoare... Aripi roşii, fuselaj albastru, coada violet, etc.

Indiana nici măcar nu-i dă atenţie.

Pinaud decrepitul... Pinaud greţosul, Pinaud soiosul, urdurosul, stângaciul, înfofolitul, gutosul, ulcerosul, aposul, boşorogul, bătrânul... Pinaud examinează avionul îndeaproape.

– Cred că ăsta-i ce cauţi tu, San-Antonio, spune el.

Sar în sus.

– Ia să văd...

– Uită-te şi tu, mă pune în temă demnul personaj, a fost pictat în graba mare de un nepriceput. Vopseaua de ulei a fost aplicată halandala... Prin unele locuri s-a prelins... Aici lipseşte puţin... Şi, ai putea constata că nu are nici acel *Made in*, care există pe toate jucăriile...

Îl strâng în braţe. Nu pe Pinaud, avionul! L-am recunoscut! Deşi nu l-am văzut niciodată! Are o formă neobişnuită. Mai mult, zgâriind vopseaua cu vârful unghiei, constat că-i făcut dintr-un metal uşor, foarte ciudat...

Indiana se uită la noi. Abia dacă-i surprinsă. Şi nici într-un caz neliniştită.

– Cunoaşteţi jucăria asta? o întreb...

Femeia ridică din umeri.

– Sunt atâtea. Nu le-am făcut recensământul...

Cu cât cercetez mai mult acest avion miniatural, cu atât sunt mai convins că Pinaud a pus degetul pe rană.

– Nu vedeţi nici un inconvenient dacă aş păstra acest avion?

– Absolut deloc...

Bérurier e morocănos. Pinaud i-a suflat de sub nas posibilitatea de a deveni vedetă, şi asta-l scoate din sărite.

– Dacă a ascuns macheta printre jucăriile copilului, ar fi putut camufla aici şi planurile, nu?

Imediat o concediez pe doamna, ordonându-i să ne dea mână liberă. De cum a ieşit, ne şi năpustim asupra jucăriilor ca vandalii. Fiecare dintre noi apucă o jucărioară şi o face praf să vadă ce are înăuntru... Ne amintim astfel de frumoasa noastră copilărie pierdută.

Sfâşii burta păpuşii, cocoaşele lui Polişinel! Scot maţele de câlţi ale animalelor; scociorăsc în măruntaiele boului... Un măcel în toată legea... Curând, cabina aduce cu un magazin de veselă în care a fost închisă o familie de maimuţe.

După o oră, ne îndreptăm spatele, epuizaţi, cu degetele sângerânde, unghiile rupte, mofluzi!

– Trebuie că a găsit altă ascunzătoare pentru planuri, oftează Bérurier.

– Precis...

– În fine, declară Pinuche, care nu-i deloc nemulţumit de el, măcar am găsit macheta, asta o să-l mai domolească pe Bătrânu... Drept să vă spun, a meritat să facem drumul pentru că... nu-mi place să irosesc banii de pomană. De pildă, mă uit la nevastă-mea. Suferă cu duodenul, ei bine, de câte ori se găseşte cineva să-i recomande un alt remediu, ea îl şi cumpără...

Îl dăm afară din cabină.

Cu avionul la subraţ, urc pe punte însoţit de cei doi acoliţi. Clipa este emoţionantă... Trecem prin dreptul capului Manhattan împungând cu zgârie-norii lui fantastici, ale căror vârfuri se pierd într-o ceaţă diafană. Soarele îşi cerne pulberea aurie pete tot*... Aerul parcă ar mirosi altfel... Defilăm prin faţa unei puzderii de clădiri mici, vase de coastă, cargouri sub toate pavilioanele.

Libertatea manevrează la ralanti. Se apropie de cheiul *French Line.* E plin de lume care aşteaptă în docurile imense. Se vede o armată de hamali şi vameşi... Domnii de la serviciile de imigrare îşi rumegă guma de zile mari...

* O imagine gen praf în ochi! (n.a.)

Din portul uriaş răzbate un vacarm teribil. Peste tot sirenele mugesc, huiesc, chelălăie*...

– America, face Pinaud cu ochii lui urduroşi larg deschişi.

– America, repetă Bérurier în extaz... Nici nu mi-aş fi închipuit că într-o bună zi...

Nici eu nu mă pot împiedica să nu suspin... America... E ceva! Un şoc puternic, ce mai! Un contact! O întâlnire! Asta-i America... Tentaculară, halucinantă, extraordinară!

Lumea tace impresionată... Peste tot aparatele de fotografiat intră în funcţiune. Fiecare vrea să imortalizeze clipa... Da, mai târziu îşi va pierde din realitate, va deveni ca un vis improbabil, mai diafan ca ceaţa răsăritului de soare.

– Să urcăm pe puntea de sus, e de părere Bérurier, o să se vadă mai bine...

Urcăm pe ultima punte, dinaintea pasarelei.

Într-adevăr, se vede mai bine... O imagine plonjantă asupra cheiurilor. Se zăreşte strada 48, cu taxiuri galbene şi verzi, galbene şi roşii, galbene şi albastre... Oameni necunoscuţi, negri, dane năpădite de gunoaie, ambalaje, pahare de carton...

În spatele nostru e spaţiul destinat câinilor. Boxerul şi pechinezul, înnebuniţi de hărmălaia sirenelor, îşi aduc şi ei contribuţia personală. Simt confuz că se petrece ceva, că se apropie „America"...

– Sunt javre la bord? se miră Bérurier.

– Da, două, hai să le liniştim...

---

* Sunt vestit pentru varietatea vocabularului meu. (n.a.)

Intrăm în compartimentul pentru câini. Prezenţa noastră, efectiv, le reduce la tăcere pe cele două animale! Îmi amintesc de apariţia Marlènei în ziua îmbarcării. Mi se pare că a fost tare demult...

Şi apoi, fără să fi vrut, încep să gândesc... Îmi pun întrebări care nu mi-au venit până acum în minte. De exemplu, cum se face că o fată care avea de îndeplinit o misiune aşa delicată a avut curajul să-şi permită o repriză de amor?

Acestei întrebări îi opun un răspuns valabil...

Pentru că nu avea încredere în mine.

O.K.!*

De ce nu avea încredere în mine? Prin nimic nu puteam atrage atenţia pasagerilor...

Îl mângâi pe viteazul boxer printre gratii... *Da, îmi dau seama. Ceea ce i-a trezit bănuielile a fost un fapt anodin, accidental... O întâmplare!*

S-a speriat să nu cumva să fiu poliţist, când m-a văzut în compartimentul câinilor!

Compartimentul câinilor! Oare nu era ăsta o anexă a cabinei ocupate de Marlène? O anexă pe care n-am scotocit-o?

Scot sezamul din buzunar.

– Ce tot faci acolo? mă întreabă Grasu, văzându-mă că deschid boxa javrei celei mari.

– Mi-a venit o idee. Ţine tu căţeluşul până ce-i explorez cuşca...

---

* Iată că suport şi eu înfluenţa atmosferei! (n.a.)

– Molo, tipule! Şi dacă-şi înfige colţii în fundul meu?

– Ai să mergi la infirmerie, îl liniştesc eu...

Deschid. Întind mâna ca să apuc de zgardă câinele, fiindcă animalul, adulmecând libertatea, vrea s-o zbughească *out!* Béru îl ia în primire, ceea ce mă lasă să acţionez nestingherit.

– Ia uite ce căţeluş cuminte, îl ia Béru cu zăhărelul...

Grasului îi e frică de el... Popul lui nu-i o piesă de muzeu, totuşi ţine la el.

– Da sigur, gungureşte el... nu-i aşa că eşti cuminte, cuţulache... Hai cu tata, cuţu, cuţu...

Băiat de comitet, boxerul îi trage o limbă peste bot.

Bérurier, convins că nu-l mai ameninţă nici un pericol, începe să-l mângâie.

Între timp, eu explorez vasta cuşcă. În afara străchinii pentru mâncare, a recipientului de zinc pentru apă şi a câtorva surplusuri canine, nu mai găsesc nimic...

– Care-i rezultatul? mă întreabă Pinaud.

– Zero!

Mă pregătesc să bag din nou câinele în boxă, când Bérurier scoate o exclamaţie.

– Au, m-am înţepat în nenorocita asta de zgardă plină de cuie, bodogăne el. Ce idee să pui aşa ceva la gâtul unui animal. Mai ales că nu-i rea deloc javra asta!

Stăpânit de o nouă idee,* scot zgarda câinelui. Un zâmbet radios îmi luminează faţa de june prim. Pielea zgărzii e

* Am atâtea că mă văd obligat să le dau numere de ordine. (n.a.)

burduşită anormal... Foşneşte sub degete şi descopăr o cusătură ciudată pe muchea ei.

– Dă-mi cuţitul tău, Grasule.

Fac o incizie în acel loc.

În interior se află nişte documente... Foiţă de hârtie răsucită strâns şi acoperită cu desene cabalistice: planurile!

Le arăt descoperirea asociaţilor mei.

– Ia priviţi aici, copii!

– Documentele? întreabă Bérurier.

– Şi totodată dovada geniului meu.

Grasu se ţine de bancuri.

– Ar trebui să te blindezi ca să rezişti loviturilor de graţie pe care ţi le tragi, altminteri s-ar putea s-o încurci!

– Deci, rosteşte Pinaud, dacă înţeleg eu bine, triumful e pe toată linia!

– În orice caz pe *French Line!* declar eu doct.

Grasu nu mai râde. Se gândeşte la americanca lui, care se va remărita cine ştie pe unde. Poate şi la madam Bérurier care se mărită ad interim la domiciliu în timpul absenţei lui.

– Cât e ceasul? mă întreabă el.

– Zece.

– Asta înseamnă cât la Paris?

– Cinci, cred...

Se gândeşte o clipă cu ochii fixaţi pe boxer.

– Nevastă-mea trebuie că doarme, rosteşte el sucent, strivind o lacrimă; întotdeauna le soileşte după o noapte de dragoste!

SFÂRŞIT (THE END)

LUCRĂRI ÎN CURS DE APARIŢIE LA EDITURA „FORUM"

MIHAI EMINESCU

CĂLIN FILE DIN POVESTE

Prezentată într-o formă grafică deosebită, povestea, aflată în programa analitică a învăţământului din ţara noastră, este prezentată nu numai într-o formă atractivă, dar prin bogăţia ilustraţiei stimulează interesul pentru lectură al întregului tineret şcolar şi nu numai.

❖

GEORGE SAND

MICUŢA FADETTE

Roman

Sub pana uneia dintre cele mai mari doamne ale literaturii universale, George Sand, se naşte lumea fascinantă a unei fetiţe care trebuie să facă faţă prejudecăţilor societăţii şi să se bată cu toată lumea pentru a putea fi văzută în adevărata ei lumină şi nu judecată pentru păcatele părinţilor. Cum va izbuti Fadette să doboare toate aceste piedici, puteţi afla citind pagini de adevărată literatură.